

B.K.

(2)

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM
TEUBNERIANA.

ARISTOTELIS

QUAE FERUNTUR

DE COELORUM

DE AUDIBILIBUS

PHYSIOGNOMONICA.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΠΡΑΞΙΣ
ΑΥΤΗΝ ΑΠΟ...

CAROLUS PRANTL.

LIPSIAN

IN ANTIQVA ...

BIBLIOTHECA SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM

BIBLIOTEK

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

026000347221

A. Griechische		Mk.	Iss	Mk.
Aeliani opera, 2 voll.	Mk. 9	—	Iss	20
— varia historia	"	90	Isc	70
Aenaeae comment.	"	1 35	Iu	75
Aeschinis orationes	"	— 90	Lr	30
Aeschyli tragoediae	"	1 20	Ly	80
Aesopicae fabulae	"	— 90	Lycurgus	— 60
Anacreon	"	1 —	Lydus de ostentis	" 2 70
Andocidis orationes	"	1 20	Lysiae orationes	" 1 20
Anthologia lyrica	"	4 50	Manetho	" 1 50
Antiphontis orationes	"	2 10	Maximi et Ammonis carmina	" 1 80
Apollodorus	"	1 —	Metrologici scriptores, 2 voll.	" 5 10
Apollonii Rhodii Argonaut.	"	1 —	Nicephori opuscula	" 3 30
Appiani hist. Romana. Vol. I.	"	4 50	Nicomachus Gerasenus	" 1 80
Archimedis opera. Vol. I et II à	"	6 —	Nonnus, 2 voll.	" 9 —
Aristophanis comoediae, 2 voll.	"	3 —	Onosander	" 1 20
Aristoteles de part. animal	"	1 80	Pausanias, 2 voll.	" 3 60
— de arte poetica	"	— 60	Philostrati opera, 2 voll.	" 8 25
— physica	"	1 50	Pindari carmina	" 1 —
— Ethica Nicom.	"	1 80	Platonis dialogi, 6 voll.	" 10 50
Arriani expeditio Alex.	"	1 20	Plotinus, 2 voll.	" 6 —
— scripta minora	"	1 —	Plutarchi vitae, 5 voll.	" 8 40
Athenaeus, 4 voll.	"	12 —	Plutarchi moralia. Vol. I.	" 1 80
Babrii fabulae	"	— 60	Polemon	" 1 —
Bucolici Graeci	"	— 60	Polyaenus	" 4 50
Cebetis tabula	"	— 60	Polybius, 4 voll.	" 10 80
Demosthenis orationes, 3 voll.	"	4 50	Porphyrius	" 1 80
Dinarchi orationes	"	1 —	Proclus	" 6 75
Dio Cassius, 5 voll.	"	13 50	Quintus Smyrnaeus	" 1 50
Dio Chrysostomus, 2 voll.	"	5 40	Rerum natur. Script. Graeci. Vol. I.	" 2 70
Diodorus Siculus, 5 voll.	"	15 75	Rhetores Graeci, 3 voll.	" 9 —
Dionysius Halic. 4 voll.	"	10 80	Simeon Seth	" 1 80
Epicorum Graec. fragmenta. I.	"	3 —	Sophoclis tragoediae	" 1 50
Erotici scriptores, 2 voll.	"	7 50	Stobaei florilegium, 4 voll.	" 9 60
Eudociae violarium	"	7 50	— eclogae, 2 voll.	" 6 —
Euripides, 3 voll.	"	5 70	Strabo, 3 voll.	" 6 —
Eusebius, Vol. I—IV	"	15 —	Themistii paraphrases, 2 voll.	" 6 —
Fab. Rom. graece conscr. Vol. I.	"	3 75	Theodorus Prodromus	" — 50
Heliodorus	"	2 40	Theophrastus Eresius, 3 voll.	" 6 60
Herodianus	"	1 20	Theophrasti characteres	" 1 20
Herodoti historiae, 2 voll.	"	3 70	Theo Smyrnaeus	" 3 —
Hesiodus	"	— 45	Thucydides, 2 voll.	" 2 40
Hesychius Milesius	"	— 75	Xenophontis expeditio Cyri	" — 75
Historici graeci min., Vol. I & II	"	8 25	— — Editio major	" 1 20
Homerus. 2 voll. 4 Partes à	"	— 75	— historia graeca	" — 90
— m Einl. v. Sengbusch à vol.	"	2 25	— institutio Cyri	" — 90
Hymni Homericí	"	— 75	— commentarii	" — 45
Hyperidis orationes	"	1 35	— scripta minora	" — 90
Iliadis carmina XVI, ed. Köchly	"	3 —	Zonaras, 6 voll.	" 15 75
Iosephus Flavius, 6 voll.	"	12 60		

B. Lateinische Autoren.

Ammianus Marcellinus, 2 voll.	Mk. 7 20	Censorinus	Mk. 1 20	
Anthimi epistula	"	1 —	Ciceronis opera ed. Klotz, 11 voll.	" 22 35
Anthologia lat. Vol. I. fasc. I & II	"	7 50	— — ed. Müller. II. 1. IV. 1—3 à	" 2 10
Augustinus de civit. Dei, 2 voll.	"	6 —	Ciceronis oration. selectae, 2 voll.	" 1 50
Aulularia ed. Peiper	"	1 50	Ciceronis oratt. XVIII. ed. Eber-	
Boetii libri de inst. mathem.	"	5 10	hard et Hirschfelder	" 2 —
— de consolatione libri V	"	2 70	Ciceronis epist. select. Pars I & II	" 2 50
— comm. in Aristot. 2 voll.	"	3 70	— — ed. Wesenberg, 2 voll.	" 6 —
Caesaris commentarii ed. Dinter,			Commodianus. Part. I & II	" 2 70
Vol. I. II. III. à Vol.	"	1 —	Cornelius Nepos	" — 30
— — Ed. minor (in 1 vol.)	"	1 50	Cartius Rufus	" 1 20
— — de bello Gallico. Ed. min.	"	— 75	Dares Phrygius	" 1 20
— — de bello civili. Ed. minor	"	— 60	Dictys Cretensis lib. VI	" 1 50
Cassius Felix	"	3 —	Dracontii carmina	" 1 20
Catulli Tibulli Propertii carmina	"	2 70	Eclogae poetarum latinorum	" 1 —
Catullus	"	— 45	Eutropius	" — 30
Celsus	"	3 —	Florus et Ampelius	" 1 —

BKI/BT
A 186

Αριθ. 142.902

ARISTOTELIS

QUAE FERUNTUR

DE COLORIBUS

DE AUDIBILIBUS

PHYSIOGNOMONICA.

RECENSUIT

CAROLUS PRANTL
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΕΠΙΣΤΟΛΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCLXXXI.

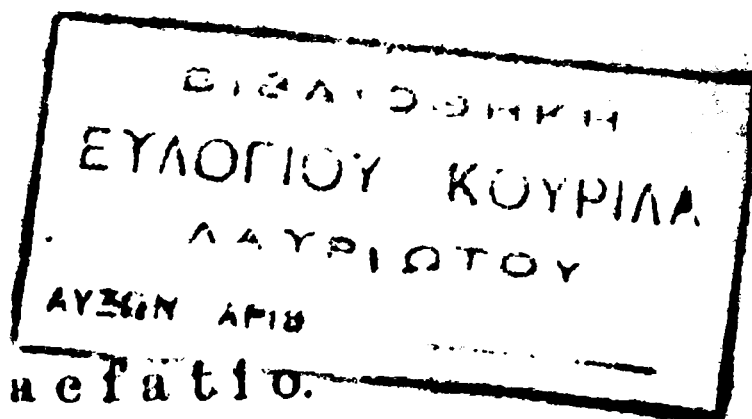

DKI/BT

A

LIPSIAN: TYPIS B. G. TEUBNERI.

Tria hic opuscula, quae spuria esse satis constare videtur, coniunctim prodeunt. Quod librum *De coloribus* attinet, in priore mea editione (Monachii 1849) exposui, cur Aristoteli abiudicandus sit; in textu eius constituendo codicem E cum editione Bekkeriana secutus nonnullis locis recte emendandis operam dedi, quae in re non negligenda erant, quae Simon Portius (Paris. 1549) et J. Th. Schneider (*Eclogae physicae*, 1801, et *Theophrasti Opera*, 1818) contribuerunt.

Fragmentum *De audibilibus*, quod nobis servatum est in Porphyrii commentariis in Ptolemaei *Harmonica*, post Wallisium (*Opp. mathem.*, Oxoniae 1599, Tom. III, p. 246 sqq.) editio Bekkeriana iuxta variorum codicum collationem offert, inter quos codex M^a praestantissimus est. Pseudepigraphum esse hoc opusculum docuit Val. Rose, *De Aristot. librorum ordine et auctoritate*, p. 220.

Librum *Physiognomonicorum*, qui Aristotelis operibus insertus est, non ab eo scriptum esse, post alios fusius exposuit Val. Rose, l. c. p. 222. De integriore olim *Physiognomonicorum* Aristotelis textu egit idem vir doctissimus in libro „*Aristoteles pseudepigraphus*“

(1863), p. 696 sqq. et paullo post in „Anecdosis graecis et graeco-latinis“ (1864), p. 61 sqq., ubi Polemonis, qui dicitur, Physiognomoniam in lucem protraxit. Liber, qui inscribitur „Aristotelis ad Alexandrum de physiognomoniam“, nil aliud est quam extrema pars opusculi ex Arabico sermone translati, quod „Secretum Secretorum“ vocabatur. De eo cum ageret Eduardus Taube (Dissert. inaugur. Vratislav. 1862, et deinde in Programm. Gymnas. Gleiwitz, 1866), plura de Aristotelis et aliorum veterum doctrina physiognomonica disputavit. In textu libri, quem habemus, constituendo codicem L^a secutus sum, immo aliquot locis severius, quam editio Bekkeriana; quod ubi factum est, lectionem ceterorum codicum cum signo „al.“ addidi. Eorum quoque erat ratio habenda, quae Bussemaker in editione Didotiana operum Aristotelis (Vol. IV. 1857) protulit.

Monachii, mense Iulio 1881.

C. P.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
 ΤΡΙΩΤΟΥ
 ΠΕΡΙ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Ἄπλῃ τῶν χρωμάτων ἴσιν ὅσα τοῖς στοιχείοις συνακο-
 λουθεῖ, ὡς πυρὶ καὶ ἀέρι καὶ ὕδατι καὶ γῆ. ἀήρ μὲν γὰρ
 καὶ ὕδωρ καθ' ἑαυτὰ τῆ φύσει λευκά, τὸ δὲ πῦρ καὶ ὁ
 ἥλιος ξανθά. καὶ ἡ γῆ δ' ἴσιν φύσει λευκή, παρὰ δὲ τὴν
 βαφὴν πολύχρους φαίνεται. δῆλον δ' ἐπὶ τῆς τέφρας τοῦτ'
 ἴσιν· ἑκαυθέντος γὰρ τοῦ τὴν βαφὴν πεποιημένου ὑγροῦ
 λευκὴ γίνεται, οὐ παντελῶς δὲ διὰ τὸ τῷ καπνῷ βεβῆσθαι
 μέλανι ὄντι. διὸ καὶ ἡ κωνία ξανθὴ γίνεται, τοῦ φλογουμένου
 καὶ μέλανος ἐπιχρῶζοντος τὸ ὕδωρ. τὸ δὲ μέλαν χρῶμα
 συνακολουθεῖ τοῖς στοιχείοις εἰς ἄλλα μεταβαλλόντων. 10
 τὰ δ' ἄλλα ἐκ τούτων εὐσύννοπα τῆ μίξει κεραυνυμένων
 ἀλλήλοισι γίνεται. τὸ δὲ σκοτὸς ἐκλείποντος τοῦ φωτός γί-
 νεται. τριχῶς γὰρ τὸ μέλαν ἡμῖν φαίνεται. ἢ γὰρ ὅπως
 τὸ μὴ ὁρώμενον ἴσιν τῆ φύσει μέλαν (ἀπάντων γὰρ τῶν
 τοιούτων ἀνακλᾶται εἰ φῶς μέλαν), ἢ ἀφ' ὧν μηδὲν ὅπως 11
 φέρεται φῶς πρὸς τὰς ὄψεις· τὸ γὰρ μὴ ὁρώμενον, ὅταν
 ὁ περιέχων τόπος ὁράται, φαντασίαν ποιεῖ μέλανος. φαί-
 νεται δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἡμῖν ἅπαντα μέλαινα, ἀφ' ὧν ὅσων
 ἀραιὸν καὶ ὀλίγον ἰσχυρῶς ἀνακλᾶται τὸ φῶς. διὸ καὶ αἱ
 σμαὶ φαίνονται μέλαινα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὕδωρ, ὅταν 12
 τραχυνοῦν, καθάπερ ἡ τῆς θαλάττης φρίκη· διὰ γὰρ τὴν
 τραχύτητα τῆς ἐπιφανείας ὀλίγων τῶν αἰγῶν προσπιπτου-

Cod. E (Parisiensis 1868).

791^a 10. μεταβαλλόντων] μεταβάλλουσι Portius. 11. εἰ-
 σύννοπα elicet Schneider.

Aristot. de color. rec. Prautl.

σῶν καὶ διασπωμένου τοῦ φωτός, τὸ σκιερὸν μέλαν φαί-
 νεται. καὶ τὸ νέφος, ὅταν ἦ πυκνὸν ἰσχυρῶς, διὰ τοῦτο.
 25 κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ τούτοις καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ, ὅταν ἦ
 μὴ παντελῶς διαδῦνον τὸ φῶς. καὶ γὰρ ταῦτα εἶναι δοκεῖ
 μέλανα, βάθος ἔχοντα, διὰ τὸ παντελῶς ἀραιὰς ἀνακλι-
 791^b σθαι τὰς ἀκτῖνας· τὰ γὰρ μεταξὺ μόρια τοῦ φωτός αὐτῶν
 ἅπαντα εἶναι δοκεῖ μέλανα διὰ τὸ σκότος. ὅτι δὲ τὸ σκό-
 τος οὐ χρώμα ἀλλὰ στέρησις ἐστὶ φωτός, οὐ χαλεπὸν ἐξ
 ἄλλων τε πολλῶν καταμαθεῖν, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ μηδὲ
 5 αἰσθητὸν εἶναι τὸ πηλίκον καὶ ποιὸν τι τῷ σχήματι τετύ-
 χηκεν ὃν τὸ σκότος, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὄρατῶν. [τὸ
 δὲ φῶς ὅτι πυρὸς ἐστὶ χρώμα, δῆλον ἐκ τοῦ μηδεμίαν ἄλ-
 λην ἢ ταύτην ἔχον εὐρίσκεισθαι χροάν, καὶ διὰ τὸ μόνον
 τοῦτο δι' ἑαυτοῦ ὄρατὸν γίνεσθαι, τὰ δ' ἄλλα διὰ τούτου.
 10 ἐπισκεπτέον δὲ τοῦτο. ἔνια γὰρ οὐκ ὄντα πῦρ οὐδὲ πυρὸς εἶδη
 τὴν φύσιν φῶς ποιεῖν φαίνεται. εἰ μὴ ἄρα τὸ μὲν τοῦ πυ-
 ρὸς χρώμα φῶς ἐστίν, οὐ μέντοι καὶ τὸ φῶς πυρὸς ἐστὶ
 χρώμα μόνου, ἀλλ' ἐνδέχεται μὴ μόνῳ μὲν ὑπάρχειν τῷ
 πυρὶ τὴν χροάν ταύτην, εἶναι μέντοι χρώμα τὸ φῶς αὐτοῦ.
 15 οὐδενὶ γοῦν ἄλλῳ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ συμβαίνει γίνεσθαι πλὴν
 τῷ φωτί, καθάπερ καὶ τὴν τῶν ἄλλων σωμάτων ἀπάντων
 τῇ τοῦ χρώματος φαντασίᾳ]. τὸ δὲ μέλαν χρώμα συμβαίνει
 γίνεσθαι, ὅταν ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς διακαυθῆ,
 διὸ καὶ πάντα τὰ καόμενα μελαίνεται, καθάπερ ξύλα
 20 καὶ ἄνθρακες σβεσθέντος τοῦ πυρὸς, καὶ ὁ ἐκ τοῦ κεράμου
 παντὸς ἐκκρινομένου τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν τῷ κεράμῳ ὑγροῦ
 καὶ καομένου. διὸ καὶ τοῦ καπνοῦ γίνεται μελάντατος ὁ
 ἀπὸ τῶν πιόνων καὶ λιπαρῶν, οἷον ἐλαίου καὶ πίττης καὶ
 25 ποιεῖν. μέλανα δὲ καὶ ταῦτα γίνεται, δι' ὅσων φεῖ τὸ
 ὕδωρ, ὅταν βρωθέντων πρώτον ἀναξηρανθῆ τὸ ὑγρὸν, κα-

791^b 6. τὸ δὲ φῶς — 17. φαντασία transponenda post
 792^a 2 μέλανες. 17. χρώματος] σώματος libri.

θάπερ καὶ τὰ ἐν τοῖς τοίχοις κονιάματα. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
καθ' ὕδατος λίθοι· καὶ γὰρ οὗτοι βρωθέντες, ὕστερον ἀπο- 792^a
ξηραινόμενοι τῷ χρώματι γίνονται μέλανες. τὰ μὲν οὖν
ἀπλᾶ τῶν χρωμάτων ταῦτα καὶ τσαῦτά ἐστιν.

2 Τὰ δ' ἄλλὰ ἐκ τούτων τῇ κράσει καὶ τῷ μᾶλλον τε καὶ
ἥττον γιγνόμενα πολλὰς καὶ ποικίλας ποιεῖ χρωμάτων 5
φαντασίας. κατὰ μὲν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ὥσπερ τὸ
φοινικοῦν καὶ τὸ ἀλουργές, κατὰ δὲ τὴν κρᾶσιν, ὥσπερ τὸ
λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ὅταν μιχθέντα φαιοῦ ποιήσῃ φαντα-
σίαν. διὸ τὸ μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ μινύμενον φοι-
νικοῦν. τὸ γὰρ μέλαν μινύμενον τῷ τε τοῦ ἡλίου καὶ τῷ 10
ἀπὸ τοῦ πυρὸς φωτὶ θεωροῦμεν ἀεὶ γιγνόμενον φοινικοῦν, καὶ
τὰ μέλανα πυρωθέντα πάντα εἰς χροῶμα μεταβάλλοντα
φοινικοῦν· αἶ τε γὰρ καπνώδεις φλόγες καὶ οἱ ἄνθρακες,
ὅταν ὡσεὶ διακεκαυμένοι, φαίνονται χροῶμα ἔχοντες φοι-
νικοῦν. τὸ δ' ἀλουργές εὐανθές μὲν γίνεται καὶ λαμπρόν, ὅταν 15
τῷ μετρίῳ λευκῷ καὶ σκιερῷ κρᾶθῶσιν ἀσθενεῖς αἱ τοῦ ἡλίου
αὐγαί. διὸ καὶ περὶ ἀνατολᾶς καὶ δύσεις ὁ ἀῆρ πορφυ-
ροειδής ἐστιν ὅτε φαίνεται [περὶ ἀνατολήν καὶ δύσιν ὄντος
τοῦ ἡλίου]· ἀσθενεῖς γὰρ οὔσαι τότε μάλιστα πρὸς σκιερὸν
ὄντα τὸν ἀέρα προσβάλλουσιν. φαίνεται δὲ καὶ ἡ θάλαττα 20
πορφυροειδής, ὅταν τὰ κύματα μετεωριζόμενα κατὰ τὴν
ἔγκλισιν σκιασθῇ· πρὸς γὰρ τὸν ταύτης κλισμὸν ἀσθενεῖς
αἱ τοῦ ἡλίου αὐγαὶ προσβάλλουσαι ποιοῦσι φαίνεσθαι τὸ
χροῶμα ἀλουργές. ὃ καὶ ἐπὶ τῶν πτερωμάτων θεωρεῖται
γιγνόμενον· ἐντεινόμενα γὰρ πῶς πρὸς τὸ φῶς ἀλουργές 25
ἔχει τὸ χροῶμα. ἐλάττονος δὲ τοῦ φωτὸς προσβάλλοντος
ξοφερόν, ὃ καλοῦσιν ὄρφνιον· πολὺ δὲ καὶ τῷ πρώτῳ μέ-
λανι κρᾶθὲν φοινικοῦν. εὐανθές δ' ὄν καὶ στίλβον εἰς τὸ φλο-
γοειδές χροῶμα μεταβάλλει. κατὰ γὰρ τὴν πρὸς ἄλληλα
κρᾶσιν οὕτως λήπτέον, ἐξ ὑποκειμένου τε θεωρημένου χρω- 30

792^a 4. μᾶλλον τε] μᾶλλον al.
eiicit Schneider.

18. περὶ — 19. ἡλίου

ματος ποιούντας τὴν μίξιν, ἀλλὰ μὴ πάντων ὁμοίαν γένε-
 σιν ποιούντας. ἔστι γὰρ τῶν χρωμάτων οὐχ ἀπλᾶ μὲν, λό-
 γον δ' ἔχει πρὸς τινὰ τὸν αὐτὸν τῶν συνθέτων ὄνπερ τὰ
 ἀπλᾶ πρὸς ἑαυτά, διὰ τὸ τὰ ἀπλᾶ πως μίξιν ἑνὸς ἔχειν,
 792^b καὶ μὴ εὖσημον ἐν τῷ παντὶ καὶ προστεθεωρημένῳ κατα-
 σκευάζειν ὁμοίως. τὴν γὰρ τοῦ ἀλουροῦ ἢ φοινικιοῦ κράσιν
 λέγοντας ἀνάγκη <μὴ> ὁμοίως τοῖς ἐκ τούτων μίγνυμένοις
 καὶ ποιῶσιν ἄλλην χροάν τὴν γένεσιν διηγεῖσθαι, καὶ μὴ
 5 ὁμοίαν ἔμφασιν ποιεῖν. διόπερ ἐκ τοῦ προκατεσκευασμένου
 ληπτέον καὶ θεωρητέον τὴν κράσιν, οἷον ὅτι τὸ οἰνωπὸν
 χροῶμα γίνεται, ὅταν ἀκράτῳ τῷ μέλανι καὶ στίλβοντι
 κραθῶσιν ἀνγαῖ ἡεροειδεῖς, ὥσπερ καὶ αἱ τῶν βοτρύων ῥᾶ-
 γες· καὶ γὰρ τούτων οἰνωπὸν φαίνεται τὸ χροῶμα ἐν τῷ
 10 πεπαίνεσθαι· μελαινομένων γὰρ τὸ φοινικιοῦν εἰς τὸ ἀλουρο-
 γές μεταβάλλει. κατὰ δὲ τὸν ὑποδειγμένον τρόπον θεω-
 ρητέον πάσας τὰς τῶν χρωμάτων διαφοράς, ἐκ μιμήσεως
 τὴν ὁμοιότητα λαμβάνοντας κατ' αὐτὸ τὸ φαινόμενον, τὴν
 ἐν ἑκάστῳ μίξιν ὁμοιοῦντας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἐν γε-
 15 νέσει τινὲ καὶ κράσει ποιούντων φαντασίαν, καὶ πίστιν προσ-
 φερομένους. δεῖ δὲ καὶ πάντων τούτων ποιεῖσθαι τὴν θεωρίαν
 μὴ καθάπερ οἱ ζωγράφοι τὰ χρώματα ταῦτα κεραννύν-
 τας, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰρημένων τὰς ἀνακλωμένας ἀνγὰς
 πρὸς ἀλλήλας συμβάλλοντας· μάλιστα γὰρ δύναται ἄν
 20 τις κατὰ φύσιν θεωρῆσαι τὰς τῶν χρωμάτων κράσεις. τὰς
 δὲ πίστεις καὶ τὰ ὅμοια δεῖ ἐν οἷς ἡ γένεσις ἔσται φανερά
 τῶν χρωμάτων. ταῦτα δὲ μάλιστα ἔστι τό τ' ἀπὸ τοῦ ἡλίου
 φῶς καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ πυρός καὶ ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ· κεραν-
 νύμενα γὰρ <καὶ> τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον ταῦτα μάλιστα πάσας
 25 ὡς εἰπεῖν τὰς χροὰς ἀποτελεῖ. ἐπιληπτέον δὲ καὶ ἀπὸ τῶν
 ἄλλων χρωμάτων ταῖς ἀνγαῖς κεραννυμένων τὴν ὁμοιό-

34. πως] πρὸς libri. 792^b 1. προστεθεωρημένῳ] προστε-
 θεωρημένον libri. 3. μὴ addidi. 12. μιμήσεως] κινήσεως
 libri. 24. καὶ addidi.

τητα· οἱ γὰρ ἄνθρακες καὶ ὁ καπνὸς καὶ ὁ ἰὸς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὰ πτερώματα κεραυνύμενα τὰ μὲν ταῖς τοῦ ἡλίου ἀυγαῖς, τὰ δὲ ταῖς τοῦ πυρός, πολλὰς καὶ ποικίλας ποιοῦσι μεταβολὰς χρωμάτων. τὰ δὲ καὶ τῇ πέψει θεωρητέον, γι- 30 νόμενα ἐν φυτοῖς καὶ καρποῖς καὶ τριχώμασι καὶ πτερώμασι καὶ τοῖς τοιούτοις πᾶσιν.

3 Δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν τὸ πολυειδὲς καὶ τὸ ἄπειρον τῶν χρωμάτων, διὰ πόσα συμβαίνει γίνεσθαι. εὐρήσομεν γὰρ ἦττι διὰ τὸ τῷ φωτὶ καὶ ταῖς σκιαῖς ἀνίσως καὶ ἀνωμά- 793^a λως λαμβάνεσθαι· καὶ γὰρ αἱ σκιαί καὶ τὸ φῶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολὺ διαφέρουσιν αὐτῶν, ὥστε καὶ καθ' αὐτὰς καὶ μετὰ τῶν χρωμάτων μινύμεναι ποιοῦσι μεταβολὰς χρωμάτων, ἢ τῷ τὰ κεραυνύμενα τῷ πλήθει καὶ 5 ταῖς δυνάμεσι διαφέρειν, ἢ τῷ λόγους ἔχειν μὴ τοὺς αὐτούς. πολλὰς γὰρ καὶ τὸ ἀλουργὲς ἔχει διαφορὰς καὶ τὸ φοινικιοῦν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα μίξιν καὶ εἰλικρίνειαν αὐτῶν. ποιεῖ δὲ διαφορὰν καὶ τὸ λαμπρὸν ἢ 10 στίλβον εἶναι τὸ μινύμενον ἢ τοῦναντίον ἀύχμηρὸν καὶ ἀλαμπές. ἔστι δὲ τὸ στίλβον οὐκ ἄλλο τι ἢ συνέχεια φωτὸς καὶ πυκνότης. τὸ γὰρ χρυσοειδὲς γίνεται, ὅταν τὸ ξανθὸν καὶ τὸ ἡλιῶδες πυκνωθὲν ἰσχυρῶς στίλβῃ. διὸ καὶ οἱ τῶν περιστερῶν τράχηλοι καὶ τῶν ὑδάτων οἱ σταλαγμοὶ φαίνον- 15 ται χρυσοειδεῖς τοῦ φωτὸς ἀνακλωμένου. ἔστι δὲ ἃ λειούμενα τρίβει καὶ δυνάμεσι τισιν ἀλλοίας ἴσχει καὶ ποικίλας χροίας, ὥσπερ καὶ ὁ ἄργυρος παρατριβόμενος καὶ χρυσοῦς καὶ χαλκὸς καὶ σίδηρος. καὶ τινα γένη λίθων διαφορὰς ποιεῖ χροίας, καθάπερ καὶ . . . μέλαινα γὰρ οὔσαι λευκὰς 20 γράφουσι γραμμῖς, διὰ τὸ πάντων τῶν τοιούτων τὰς μὲν. ἐξ ἀρχῆς συστάσεις ἐκ μικρῶν εἶναι μορίων καὶ πυκνῶν

793^a 20. post καὶ in melioribus codicibus lacuna aliquot litterarum; explenda nomine lapidis, qui λευκογραφίς vel γραφίς vel γαλακτίτις vel μόροξος vocabatur.

καὶ μελάνων, ὑπὸ δὲ τῆς ἐν τῇ γενέσει βαφῆς ἀπάντων
 τῶν πόρων κεχρωσμένων δι' ὧν διελήλυθεν αὐτῶν ἡ βαφή,
 25 ἄλλην ἐσχηκέναι τὴν τοῦ χρώματος φαντασίαν. ὁ δ' ἀποτρι-
 βόμενος ἀπ' αὐτῶν <χνοῦς> οὐκέτι γίνεται χρυσοειδῆς οὐδὲ
 χαλκοειδῆς οὐδ' ἄλλην οὐδεμίαν τοιαύτην ἔχων χροιάν, ἀλλὰ
 πάντως μέλας, διὰ τὸ τοὺς μὲν πόρους παρατριβομένων αὐ-
 τῶν ἀναρρήγνυσθαι, δι' ὧν ἡ βάφή διελήλυθε, φύσει δ'
 30 ὄγκον τὸν αὐτὸν εἶναι. τοῦ γὰρ προτέρου χρώματος οὐκέτι
 ὄντος ἡμῖν φανεροῦ παρὰ τὸ διασπᾶσθαι τὴν βαφήν, τὸ
 κατὰ φύσιν ἰπάρχον αὐτοῖς χρῶμα ὁρῶμεν· διὸ καὶ
 πάντα φαίνεται μέλανα. ἐν δὲ τῷ παρατριβεσθαι πρὸς
 ὁμαλὲς καὶ λειῶν ἕκαστον τούτων, καθάπερ καὶ πρὸς τὰς
 793^b βασάνους, ἀποβάλλοντα ἀπολαμβάνει πάλιν τὴν χροάν
 ἐν τῇ συνάψει καὶ συνεχείᾳ, τὸ τῆς βαφῆς διαφανιόμε-
 νον. ἐπὶ δὲ τῶν καυστῶν καὶ διαλυομένων καὶ τηχομένων
 ἐν τῷ πυρὶ ταῦτα πλείστας ἔχει χροάς, ὅσων ὁ καπνός
 5 ἐστὶ λεπτὸς καὶ ἀεροειδῆς καὶ τὰ χρώματα σκιώδη, ὥσπερ
 ὅ τε ἀπὸ τοῦ θείου καὶ τῶν ἰωμένων χαλκείων, καὶ ὅσα ἐστὶ
 πυκνὰ καὶ λειᾶ, καθάπερ ὁ ἄργυρος. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων
 ὅσα σκιώδεις ἔχει τὰς χροάς καὶ λειότητος μετέχει, ὥσ-
 περ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ νέφη καὶ τὰ πτερώματα τῶν ὀρνίθων·
 10 καὶ γὰρ ταῦτα διὰ τε τὴν λειότητα καὶ τὰς προσπιπτού-
 σας αὐγὰς, ἄλλοτε ἄλλως κεραννυμένας, ποιεῖ διαφόρους
 τὰς χροάς, καθάπερ καὶ τὸ σκότος. τῶν δὲ χρωμάτων
 οὐδὲν ὁρῶμεν εἰλικρινὲς οἷόν ἐστιν, ἀλλὰ πάντα κεκραμένα
 ἐν ἑτέροις· καὶ γὰρ ἂν μηδενὶ τῶν ἄλλων, ταῖς γε τοῦ
 15 φωτὸς αὐγαῖς καὶ ταῖς σκιαῖς κεραννύμενα ἄλλοῖα, καὶ
 οὐχ οἷά ἐστι, φαίνεται. διὸ καὶ τὰ ἐν σκιᾷ θεωρούμενα καὶ
 ἐν φωτὶ καὶ ἡλίῳ, καὶ σκληρᾷ αὐγῇ ἢ μάλακῃ, καὶ κατὰ
 τὰς ἐγκλίσεις οὕτως ἢ οὕτως ἔχοντα, καὶ κατὰ τὰς ἄλλας

26. χνοῦς addidit Schneider. 29. δ' ὄγκον] δὲ καὶ libri.
 30. τὸν αὐτὸν quatuor codd., τὸ αὐτῶν duo codd., τὸν αὐτῶν
 cod. E, τῶν αὐτῶν Bekker. 793^b 18. ἔχοντα duo codd., ἔχοντι
 cum ceteris Bekker.

διαφοράς, ἄλλοῖα φαίνεται, καὶ ταῖς πρὸς τῷ πυρὶ καὶ τῇ
σελήνῃ, καὶ ταῖς τῶν λύχνων ἀνυγαῖς, διὰ τὸ καὶ τὸ φῶς 20
ἐκάστου τούτων ἄλλοιοτέραν ἔχειν χροῖαν. καὶ τῇ πρὸς ἄλ-
ληλα δὲ μίξει τῶν χρωμάτων· δι' ἀλλήλων γὰρ φερό-
μενα χρώζεται. τὸ γὰρ φῶς ὅταν προσπεσὸν ὑπὸ τινων
χρωσθῆ, καὶ γένηται φοινικιοῦν ἢ ποῶδες, καὶ τὸ ἀνακλα-
σθὲν προσπέση πρὸς ἕτερόν τι χρῶμα, πάλιν ὑπ' ἐκείνου 25
κεραννύμενον ἄλλην τινὰ λαμβάνει τοῦ χρώματος κρᾶσιν.
καὶ τοῦτο πάσχον συνεχῶς μὲν οὐκ αἰσθητῶς δὲ ἐνλοτε
παραγίνεται πρὸς τὰς ὄψεις ἐκ πολλῶν μὲν κεκραμένον
χρωμάτων, ἐνὸς δέ τινος τῶν μάλιστα ἐπικρατούντων ποιοῦν
τὴν αἰσθησιν. διὸ καὶ τὰ καθ' ὕδατος ὑδατοειδῆ μᾶλλον φαί- 30
νεται, καὶ τὰ ἐν τοῖς κατόπτροις ὁμοίως ἔχοντα χροῖας ταῖς
τῶν κατόπτρων. ὃ καὶ περὶ τὸν ἀέρα οἰητέον συμβαίνειν.
ὥστε ἐκ τριῶν εἶναι τὰς χροῖας ἀπάσας μεμιγμένας, τοῦ
φωτός, καὶ δι' ὧν φαίνεται τὸ φῶς, οἶον τοῦ τε ὕδατος
καὶ τοῦ ἀέρος, καὶ τρίτου τῶν ὑποκειμένων χρωμάτων, ἀφ' 794^a
ἧν ἀνακλᾶσθαι συμβαίνει τὸ φῶς. τὸ δὲ λευκὸν καὶ δια-
φανές ὅταν μὲν ἀραιὸν ἢ σφόδρα, φαίνεται τῷ χρώματι
ἀεροειδές· ἐπὶ δὲ τῶν πυκνῶν ἐπὶ πάντων ἐπιφαίνεται τις
ἀγλὺς, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ὑάλου καὶ τοῦ ἀέρος, 5
ὅταν ἢ παχὺς. τῶν γὰρ ἀνῶν διὰ τὴν πυκνότητα παν-
ταχόθεν ἐκλείπουσῶν, οὐ δυνάμεθα τὰ ἐντὸς αὐτῶν ἀκρι-
βῶς διορᾶν. ὁ δ' ἀὴρ ἐγγύθεν μὲν θεωρούμενος οὐδὲν ἔχειν
φαίνεται χρῶμα (διὰ γὰρ τὴν ἀραιότητα ὑπὸ τῶν ἀνῶν
κρατεῖται, χωριζόμενος ὑπ' αὐτῶν πυκνοτέρων οὐσῶν καὶ 10
διαφαινομένων δι' αὐτοῦ), ἐν βιάθει δὲ θεωρουμένου, ἐγγυ-
τάτω φαίνεται τῷ χρώματι κυανοειδῆς διὰ τὴν ἀραιότητα.
ἢ γὰρ λείπει τὸ φῶς, ταύτῃ σκότῳ διειλημμένος φαίνεται
κυανοειδῆς. ἐπιπυκνωθεὶς δέ, καθάπερ καὶ τὸ ὕδωρ, πάν-
των λευκώτατόν ἐστιν.

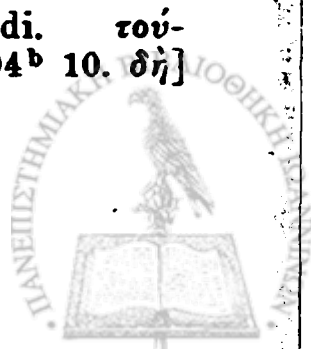
15

20. διὰ τὸ unus cod., διὸ cum ceteris Bekker. 21. ἔχειν idem cod.,
ἔχει cum ceteris Bekker. 30. τὰ addiderunt Syllburg et Schneider.

Τὰ δὲ βαπτόμενα πάντα τὰς χροῖας ἀπὸ τῶν βα- 4
 πτόντων λαμβάνει. πολλὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄνθεσι βάπτεται
 τοῖς φυομένοις, πολλὰ δὲ ῥίξαις, πολλὰ δὲ φλοιοῖς ἢ ξύ-
 λοις ἢ φύλλοις ἢ καρποῖς. ἔτι δὲ πολλὰ μὲν γῆ, πολλὰ
 20 δ' ἀφρῶ, πολλὰ δὲ καὶ μελανθηρία. τὰ δὲ καὶ τοῖς τῶν
 ζώων χυλοῖς, καθάπερ καὶ τὸ ἄλουργές τῆ πορφύρα. τὰ
 δὲ οἴνω, τὰ δὲ καπνῶ, τὰ δὲ κονία, τὰ δὲ θαλάττη, ὥσ-
 περ τὰ τριχώματα τῶν θαλαττίων· καὶ γὰρ ταῦτα πάντα
 ὑπὸ τῆς θαλάττης γίνονται πυρρά. καὶ ὅλως ὅσα χροῖας
 25 ἰδίας ἔχει. αἰεὶ γὰρ ἀπὸ πάντων αὐτῶν, ἅμα τῷ τε ὑγρῶ
 καὶ θερμῶ τῶν χρωμάτων συνεισιόντων εἰς τοὺς τῶν βαπτο-
 μένων πόρους, ὅταν ἀποξηρανθῆ, τὰς ἀπ' ἐκείνων χροῖας
 λαμβάνει. διὸ καὶ πολλάκις αὐτῶν ἐκπλύνεται, τῶν ἀν-
 θῶν ἐκ τῶν πόρων ἐκρύνετων. πολλὰς δὲ καὶ αἱ στύψεις ἐν
 30 τῇ βαφῇ ποιούσι διαφορὰς καὶ μίξεις, καὶ τὰ πάθη τῶν
 βαπτομένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς κράσεως εἴρηται πρότερον.
 βάπτεται δὲ καὶ <τὰ λευκὰ καὶ> τὰ μέλανα τῶν ἔριων, οὐ μὴν
 ὁμοίως γε τῷ χρώματι γίνεταί λαμπρά, διὰ τὸ βάπτεσθαι τοὺς
 <μὲν> πόρους αὐτῶν εἰς τούτους τῶν ἀνθῶν εἰσιόντων, τὰ δὲ
 35 μεταξὺ διαστήματα τῆς τριχὸς μηδεμίαν λαμβάνειν βαφήν.
 ταῦτα λευκὰ μὲν ὄντα, καὶ παρ' ἄλληλα κείμενα τοῖς χρώμασι,
 ποιεῖ πάντα φαίνεσθαι τὰ ἄνθη λαμπρότερα· τὰ μέλανα
 δὲ τούναντίον σκιερὰ καὶ ζοφώδη. διὸ καὶ τὸ καλούμενον
 5 ὄρφνιον εὐανθέστερον γίνεται τῶν μελάνων ἢ τῶν λευκῶν·
 οὕτω γὰρ ἀκρατέστερον αὐτῶν φαίνεται τὸ ἄνθος, κεραννύ-
 μενον ταῖς τοῦ μέλανος ἀνγαῖς. καθ' αὐτὸ μὲν γὰρ τὸ με-
 ταξὺ διάστημα τῶν πόρων οὐχ ὄραται διὰ σμικρότητα, κα-
 θάπερ οὐδὲ καττίτερος τῷ χαλκῷ κραθεῖς, οὐδὲ τῶν ἄλλων
 10 οὐθὲν τῶν τοιούτων. τῶν δὲ βαπτομένων τὰ χρώματα ἀλ-
 λοιοῦται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας.

794^a 32. τὰ λευκὰ καὶ addidi. 34. μὲν addidi. τού-
 τους] τοὺς libri. εἰσιόντων] εἰσιόντας libri. 794^b 10. δὲ]
 δὲ libri.

5 Τὰ δὲ τριχώματα καὶ τὰ πτερώματα καὶ τὰ ἄνθη
καὶ οἱ καρποὶ καὶ τὰ φυτὰ πάντα ὅτι μὲν ἅμα τῇ πέ-
ψει πάσας τὰς τῶν χρωμάτων λαμβάνει μεταβολάς,
φανερόν ἐκ πολλῶν· τίνες δὲ εἰσιν ἐκάστοις τῶν φυομένων 15
ἀρχαὶ τῶν χρωμάτων, καὶ ποίας τὰς μεταβολὰς ἐκ ποίων
λαμβάνουσι, καὶ δι' ἃς αἰτίας ταῦτα πάσχει, κἂν εἴ τι-
νας ἄλλας ἀπορίας αὐτοῖς συμβάλει παρακολουθεῖν, περὶ
πάντων τούτων ἐπισκεπτέον ἐκ τῶν τοιούτων. ἐν πᾶσι δὴ τοῖς
φυτοῖς ἀρχὴ τὸ ποῶδες ἐστὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ οἱ 20
βλαστοὶ καὶ τὰ φύλλα καὶ οἱ καρποὶ γίνονται κατ' ἀρ-
χὰς ποῶδεις. ἴδοι δ' ἂν τις τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ὑομένων
ὑδάτων· ὅπου <γὰρ> ἂν πλεονα χρόνον συστήῃ τὸ ὕδωρ, πάλιν
ἀποξηραινόμενον γίνεται τῷ χρώματι ποῶδες. κατὰ λόγον
δὲ συμβάλει καὶ τὸ πρῶτον ἐν πᾶσι τοῖς φυομένοις τοῦτο 25
συνίστασθαι τῶν χρωμάτων. τὰ γὰρ ὕδατα πάντα χρο-
ζόμενα κατ' ἀρχὰς μὲν γίνονται χλωρά, κεραννύμενα ταῖς
τοῦ ἡλίου ἀγυαῖς, κατὰ μικρὸν δὲ μελαινόμενα, πάλιν
μιγνύμενα τῷ χλωρῷ, γίνονται ποῶδη. τὸ γὰρ ὑγρὸν,
ὥσπερ εἴρηται, καθ' ἑαυτὸ παλαιούμενον καὶ καταξηραινό- 30
μενον μελαίνεται, καθάπερ καὶ τὰ ἐν ταῖς δεξαμεναῖς
κονιάματα· καὶ γὰρ τούτων ὅσα μὲν ἐστὶν αἰεὶ καθ' ὕδα-
τος, ταῦτα μὲν ἅπαντα γίνονται μέλανα διὰ τὸ καθ'
αὐτὸ ξηραίνεσθαι διαψυχόμενον τὸ ὑγρὸν, ὅσον δ'
ἀπαντλούμενον ἡλιοῦται, τοῦτο δὲ ποῶδες γίνεται διὰ τὸ 795^a
ξανθὸν τῷ μέλανι κεράννυσθαι. μᾶλλον μὲν οὖν τοῦ ὑγροῦ
μελαινομένου τὸ ποῶδες γίνεται κατακορὲς ἰσχυρῶς καὶ
πρασσοειδές. διὸ καὶ πάντων οἱ παλαιρὶ βλαστοὶ πολὺ
μᾶλλον εἰσι τῶν νέων μέλανες· οἱ δὲ ξανθότεροι διὰ τὸ 5
μήπω τὸ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς μελαίνεσθαι. τῆς γὰρ αὐξήσεως
αὐτῶν βραδυτέρας γιγνομένης, καὶ τῆς ὑγρασίας πολὺν
χρόνον ἐμμενούσης, διὰ τὸ ψυχόμενον ἰσχυρῶς μελαίνε-

28. γὰρ addidi. 34. αὐτὸ] αὐτὰ μὴ libri. 795^a 1 τοῦτο
δὲ duo codd., τὸ μὲν cum ceteris Bekker.

σθαι τὸ ὑγρὸν, γίνεται πρασοειδὲς ἀκράτῳ τῷ μέλανι
 10 κεραυνύμενον. ἐν ὅσοις δὲ τὸ ὑγρὸν μὴ μίγνυται ταῖς τοῦ
 ἡλίου ἀγχαῖς, τούτων διαμένει τὸ χρῶμα λευκόν, ἐὰν μὴ
 χρονιζόμενον καὶ καταξηραίνόμενον μελανθῇ πρότερον. διὸ
 καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ γῆς γλωρὰ πάντων τῶν φυομένων τὸ
 15 καὶ οἱ βλαστοὶ κατὰ γῆς μὲν ὄντες εἰσὶ λευκοί, περιαιρεθείσης
 δὲ τῆς γῆς <γίνονται ποώδεις, καὶ οἱ καρποὶ> τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς,
 ὡς προείρηται, πάντες γίνονται ποώδεις διὰ τὸ καὶ τὴν ὑγρα-
 σίαν τὴν διὰ τῶν βλαστῶν εἰς αὐτοὺς διηθουμένην τοιαύτην
 ἔχειν τὴν τοῦ χρώματος φύσιν, καὶ ταχέως αὐτὴν εἰς τὴν αὔξη-
 20 σιν καταναλίσκεσθαι τὴν τῶν καρπῶν· ὅταν δὲ μηκέτι αὐξάνων-
 ται διὰ τὸ μὴ κρατεῖν ἤδη τὸ ὑγρὸν τῆς ἐπιρροεύσης τρο-
 φῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑνατλον ἀναλύηται τὸ ὑγρὸν ὑπὸ τῆς
 θερμότητος, τότε δὴ πεπαίνονται οἱ καρποὶ πάντες, καὶ
 τῆς ὑπαρχούσης ἐν αὐτοῖς ὑγρασίας συνεψομένης ὑπὸ τε
 25 τοῦ ἡλίου καὶ τῆς τοῦ ἀέρος θερμότητος ἕκαστοι ἀπολαμβά-
 νουσι τὰς ἀπὸ τῶν χυλῶν χροῖας, καθάπερ καὶ τὰ βα-
 πτόμενα τῶν ἀνθῶν. διὸ κατὰ μικρὸν χρώζονται, καὶ
 μάλιστα αὐτῶν τὰ πρὸς τὸν ἥλιον ἐστραμμένα καὶ τὴν
 ἀλέαν. ὥστε καὶ τὰς χροῖας αὐτῶν ἅμα ταῖς ὥραις ἀπάν-
 30 των μεταβάλλειν. φανερὸν δὲ τοῦτο ἐστίν· ἐκ γὰρ τοῦ ποώ-
 δους χρώματος ἅπαντες ἤδη πεπαινώμενοι μεταβάλλουσιν
 εἰς τὸ κατὰ φύσιν χρῶμα. καὶ γὰρ λευκοὶ καὶ μέλανες
 καὶ φαιοὶ καὶ ξανθοὶ καὶ μελανοειδεῖς καὶ σκιοειδεῖς καὶ
 795^b φοινικιοῖ καὶ οἰνωποὶ καὶ κροκοειδεῖς καὶ σχεδὸν ἀπάσας
 ἔχοντες γίνονται. τὰς τῶν χρωμάτων διαφορὰς. ἐπεὶ δὲ
 τὰ πλεῖστα γίνεται τῶν χρωμάτων πλειόνων κεραυνυμένων
 ἀλλήλοις, φανερὸν ὅτι καὶ τὰς ἐν τοῖς φυτοῖς χροῖας
 5 ἀνάγκη τὰς αὐτὰς ἔχειν κράσεις· διὰ γὰρ τούτων τὸ ὑγρὸν

16. γίνονται ποώδεις, καὶ οἱ καρποὶ addidi. 21. ὑγρὸν] θερμὸν libri. 23. τότε δὴ πεπαίνονται] ὅταν δὲ πεπαίνωνται libri. 26. χυλῶν] φυτῶν libri. 30. ἐκ] οἱ libri.

διηθούμενον, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ συνεκκλύζον, ἀπάσας λαμβάνει τὰς τῶν χρωμάτων δυνάμεις. καὶ τούτου συνεψομένου περὶ τὰς τῶν καρπῶν πέψεις ὑπὸ τε τοῦ ἡλίου καὶ τῆς τοῦ ἀέρος θερμότητος, ἕκαστα καθ' ἑαυτὰ συνίσταται τῶν χρωμάτων, τὰ μὲν θάττον τὰ δὲ βραδύτερον, καθάπερ 10 συμβαίνει καὶ περὶ τὴν βαφὴν τὴν τῆς πορφύρας. καὶ γὰρ ταύτην ὅταν κόψαντες ἅπασαν ἐξ αὐτῆς τὴν ὑγρασίαν ἐκκλύσωσι, καὶ ταύτην ἐγγέαντες ἔψωσιν ἐν ταῖς χύτραις, τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲν ὄλως ἐν τῇ βαφῇ τῶν χρωμάτων φανερόν ἐστι διὰ τὸ κατὰ μικρὸν ἕκαστον αὐ- 15 τῶν τοῦ ὑγροῦ συνεψομένου μᾶλλον καὶ τῶν ἔτι ὑπαρχόντων ἐν αὐτοῖς χρωμάτων μίγνυμένων ἀλλήλοις πολλάς καὶ ποικίλας λαμβάνειν διαφοράς· καὶ γὰρ μέλαν καὶ λευκὸν καὶ ὄρφνιον καὶ ἀεροειδές καὶ τὸ τελευταῖον ἅπαν γίνεται <πορφυροειδές> συνεψηθέντων, ὥστε διὰ τὴν κρᾶσιν 20 μηκέτι καθ' αὐτὸ μηδὲν τῶν ἄλλων χρωμάτων φανερόν εἶναι. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν. ἐν πολλοῖς γὰρ διὰ τὸ μὴ πάσας ἅμα γίνεσθαι τὰς τῶν χρωμάτων πέψεις, ἀλλὰ τὰ μὲν αὐτῶν συνίστασθαι πρότερον τὰ δ' ὕστερον, ἐξ ἐτέρων εἰς ἕτερα μεταβάλλουσιν, ὥσπερ καὶ οἱ βότρυες 25 καὶ οἱ φοίνικες. καὶ γὰρ τούτων ἔνιοι τὸ μὲν πρῶτον γίνονται φοινικοῖ, τοῦ δὲ μέλανος ἐν αὐτῷ συνισταμένου μεταβάλλουσι πάλιν εἰς τὸ οἴνωπόν· τὸ δὲ τελευταῖον γίνονται κυανοειδεῖς, ὅταν ἦδη καὶ τὸ φοινικιοῦν πολλῷ καὶ ἀκράτῳ τῷ μέλανι μιχθῇ. τὰ γὰρ ὕστερον ἐπιγινόμενα 80 τῶν χρωμάτων, ὅταν κρατήσῃ, τὰς προτέρας χροῶς ἐξαλλάττει. μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν μελάνων καρπῶν φανερόν ἐστιν· σχεδὸν γὰρ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι, καθάπερ εἴρηται, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τοῦ ποώδους μεταβάλλοντες 796^a μικρὸν ἐπιφοινικίζουσι καὶ γίνονται πυρροί, τάχῃ δὲ με-

795^b 19. τὸ τελευταῖον cum Camotio legendum; τότε libri.
20. πορφυροειδές ex Camotio addidi.

θίδτανται πάλιν ἐκ τοῦ πυρροῦ καὶ γίνονται κυανοειδεῖς
 ἀκράτου τοῦ μέλανος ἐν τοῖς τοιούτοις ἐνυπάρχοντος. δηλοῖ δέ·
 5 καὶ γὰρ τὰ κλήματα καὶ τὰ ἔρνη καὶ τὰ φύλλα πάντων ἐστὶ τῶν
 τοιούτων φοινικιᾶ διὰ τὸ πλείστην ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν τὴν τοι-
 αύτην χροάν, ἐπεὶ διότι γε τῶν καρπῶν οἱ μέλανες ἀμ-
 φοτέρων τῶν χρωμάτων μετέχουσι, φανερόν ἐστιν· πάντων
 γὰρ ὁ χυλὸς γίνεται τῶν τοιούτων οἰνωπός. τὰ δὲ χρώ-
 10 ματα ἐν τῇ γενέσει προτερεῖ τὰ φοινικιᾶ τῶν μελάνων.
 δηλοῖ δέ· καὶ γὰρ τὰ ὑπὸ τοὺς σταλαγμοὺς ἐδάφη, καὶ
 ὄλως ὅπου συμβαίνει γίνεσθαι μετρία ὑδάτων ἔκρυσις ἐν
 τόποις σκιεροῖς, ἅπαντα μεταβάλλει πρῶτον ἐκ τοῦ ποῶ-
 δους εἰς τὸ φοινικιοῦν χροῶμα, καὶ γίνεται τὸ ἔδαφος ὡς
 15 ἂν αἵματος ἀρτίως ἐπεσφαγμένου κατὰ τὸν τόπον τοῦτον,
 καθ' ὃν ἂν λάβῃ τὸ ποῶδες τῶν χρωμάτων τὴν πέψιν·
 τὸ δὲ τελευταῖον καὶ τοῦτο μέλαν ἰσχυρῶς γίνεται καὶ
 κυανοειδές. ὅπερ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν. ὅτι δὲ
 χρωμάτων ὕστερον ἐπιγινομένων, ὅταν κρατῆται τὰ πρό-
 20 τερον, τὸ χροῶμα τῶν καρπῶν μεταβάλλει, καὶ διὰ τῶν
 τοιούτων ῥάδιον συνιδεῖν. καὶ γὰρ τῆς ῥοιᾶς ὁ καρπὸς καὶ
 τὰ τῶν ῥόδων φύλλα κατ' ἀρχὰς μὲν γίνεται λευκά, τὸ
 δὲ τελευταῖον ἤδη χρωζομένων ἐν αὐτοῖς τῶν χυλῶν ὑπὸ
 τῆς πέψεως ἀποχραίνεται, καὶ μεταβάλλει πάλιν εἰς τὸ
 25 τοῦ ἀλουργοῦ χροῶμα καὶ τὸ φοινικιοῦν. τὰ δὲ καὶ πλείους
 ἐπ' αὐτοῖς ἔχει χροᾶς, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς μήκωνος ὁ
 ὀπὸς καὶ τῆς ἐλαίας ὁ ἀμόργης· καὶ γὰρ οὗτος τὸ μὲν
 πρῶτον γίνεται λευκός, καθάπερ καὶ ὁ τῆς ῥοιᾶς καρπός,
 λευκανθεῖς δὲ πάλιν εἰς τὸ φοινικιοῦν μεταβάλλει χροῶμα,
 30 τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶ τῷ μέλανι κραθεῖς γίνεται κυ-
 νοειδής. διὸ καὶ τὰ τῆς μήκωνος φύλλα τὰ μὲν ἄνω ἔχει
 φοινικιοῦντα παρὰ τὸ γίνεσθαι ταχεῖαν αὐτῶν τὴν ἔκπε-

796^a 3. γίνονται κυανοειδεῖς duo codd., cum ceteris om.
 Bekker. 5. ἔρνη] ἔρνα duo codd., ἔρια cum ceteris Bekker.
 6. φοινικιᾶ] μέλινα libri.

ψιν, τὰ δὲ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς μέλανα, ἤδη τούτου τοῦ
 χρώματος ἐν αὐτοῖς ἐπικρατοῦντος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ καρ- 796^b
 ποῦ· καὶ γὰρ τὸ τελευταῖον γίνεται μέλας. ἐν ὅσοις δ'
 ὑπάρχει τῶν φυτῶν ἐν χρῶμα μόνον, οἷον τὸ λευκὸν ἢ
 τὸ μέλαν ἢ τὸ φοινικιοῦν ἢ τὸ ἀλουργές, τούτων δὲ πάν-
 των οἱ καρποὶ διαμένουσιν αἰεὶ τὴν αὐτὴν ἔχοντες τοῦ χρώ- 5
 ματος φύσιν, ὅταν ἅπαξ ἐκ τοῦ ποώδους εἰς ἄλλην χροῶν
 μεταβάλλωσιν. τὰ δ' ἄνθη τοῖς καρποῖς ἐπ' ἐνίων μὲν
 ὁμόχροα συμβάλει γίνεσθαι, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς
 ῥοιᾶς· καὶ γὰρ ὁ καρπὸς αὐτῆς γίνεται φοινικιοῦς καὶ τὸ
 ἄνθος· ἐπ' ἐνίων δὲ πολὺ τῶν χρώματι διαφέρει, οἷον ἐπὶ 10
 τε τῆς δάφνης καὶ τοῦ κιττοῦ· τὸ μὲν γὰρ ἄνθος ἐστὶν αὐ-
 τῶν ἀπάντων ξανθόν, ὁ δὲ καρπὸς τῶν μὲν μέλας τῶν
 δὲ φοινικιοῦς. ὁμοίως δ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς μηλέας· καὶ
 γὰρ ταύτης τὸ μὲν ἄνθος ἐστὶ λευκὸν ἐπιπορφυρίζον, ὁ δὲ
 καρπὸς ξανθός. τῆς δὲ μήκωνος τὸ μὲν ἄνθος φοινικιοῦν, 15
 ὁ δὲ καρπὸς ὁ μὲν μέλας ὁ δὲ λευκός, παρὰ τὸ καὶ τὰς
 πέψεις τῶν ἐνυπαρχόντων ἐν αὐτοῖς χυλῶν κατ' ἄλλους
 γίνεσθαι χρόνους. ῥάδιον δὲ τοῦτο ἐκ πολλῶν συνιδεῖν· καὶ
 γὰρ τῶν καρπῶν ἐνιοὶ, καθάπερ εἴρηται, πολλὰς διαφο-
 ρὰς ἅμα τῇ πέψει λαμβάνουσιν. διὸ καὶ τὰς ὁσμάς καὶ 20
 τοὺς χυμοὺς πολὺ διαφόρους συμβάλει τοῖς ἄνθεσι καὶ τοῖς
 καρποῖς συνακολουθεῖν. ἔτι δὲ μᾶλλον τοῦτό ἐστιν ἐπ' αὐτῶν
 τῶν ἀνθῶν φανερόν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ φύλλου τὸ μὲν ἐστὶ
 μέλαν τὸ δὲ φοινικιοῦν, ἐνίων δὲ τὸ μὲν τι λευκὸν τὸ δὲ
 πορφυροειδές. οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο φανερόν ἐστιν ἐπὶ τῆς 25
 ἰριδος· πολλὰς γὰρ ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἄνθος ἐν αὐτῷ ποι-
 κιλίας παρὰ τὰς τῆς πέψεως διαφορὰς, ὥσπερ καὶ τῶν
 βοτρυῶν, ὅταν ἤδη πεπαινόμενοι τυγχάνωσιν. διὸ καὶ πάν-
 των μάλιστα συμβάλει πέττεσθαι τῶν ἀνθῶν τὰ ἄκρα,
 τὰ δὲ πρὸς ταῖς ἀρχαῖς ἀχρούστερα γίνεται πολλῶ. σχεδὸν 30

γὰρ ἐνίων ὡσπερ ἐκκάζεται τὸ ὑγρὸν πρότερον ἢ λαβεῖν τὴν
 οἰκείαν πέψιν. διὸ καὶ τὰ μὲν ἄνθη τῷ χρώματι διαμένει,
 οἱ δὲ καρποὶ πεττόμενοι μεταβάλλουσιν· τὰ μὲν γὰρ διὰ
 797^a μικρότητα τῆς τροφῆς ταχέως ἐκπέττεται, οἱ δὲ καρποὶ
 διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὑγρασίας εἰς πάσας ἅμα τῇ πέψει τὰς
 κατὰ φύσιν χροῶς μεταβάλλουσιν. φανερόν δὲ τοῦτο ἐστὶ,
 καθάπερ εἴρηται πρότερον, καὶ ἐπὶ τῶν βαπτομένων ἀνθῶν.
 5 τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς, ὅταν βάπτοντες τὴν πορφύραν κα-
 θιδῶσι τὰς αἱματίτιδας, ὄρφνιαι γίνονται καὶ μέλαιναι καὶ
 ἀεροειδεῖς· τοῦ δ' ἄνθους συνεψηθέντος ἱκανῶς ἀλουργὲς
 γίνεται εὐανθὲς καὶ λαμπρόν. ὥστ' ἀνάγκη καὶ τῶν ἀν-
 θῶν ὁμοίως πολλὰ τοῖς χρώμασι τῶν καρπῶν διαλλάτ-
 10 τειν, καὶ τὰ μὲν ὑπερβαίνειν τὰ δὲ ἀπολείπειν τῶν κατὰ
 φύσιν χρωμάτων, διὰ τὸ τῶν μὲν ἀτελῆ τῶν δὲ τελείαν
 γίνεσθαι τὴν πέψιν. τὰ μὲν οὖν ἄνθη καὶ τοὺς καρποὺς διὰ
 ταύτας τὰς αἰτίας συμβαίνει τοῖς χρώμασιν ἀλλήλων δια-
 φέρειν· τὰ δὲ φύλλα τῶν πλείστων δένδρων τὸ τελευταῖον
 15 γίνεται ξανθὰ διὰ τὸ τῆς τροφῆς ὑπολειπούσης φθάνειν
 αὐτὰ καταξηραίνόμενα πρότερον ἢ μεταβάλλειν εἰς τὸ κατὰ
 φύσιν χρῶμα, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπορρεόντων καρπῶν ἔνιοι γί-
 νονται τῷ χρώματι ξανθοὶ διὰ τὸ καὶ τούτων τῆς πέψεως
 πρότερον τὴν τροφήν ὑπολείπειν. ἔτι δὲ ὅ τε σῖτος καὶ τὰ
 20 φυόμενα πάντα· καὶ γὰρ ταῦτα τὸ τελευταῖον γίνεται
 ξανθὰ. τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς οὐκέτι μελαινόμενον διὰ τὸ
 καταξηραίνεσθαι ταχέως ποιεῖ τὴν τοῦ χρώματος μεταβο-
 λήν. μελαινόμενον γὰρ καὶ τῷ γλωρῷ κεραννύμενον γίνε-
 ται, καθάπερ εἴρηται, ποῶδες· ἀσθενεστεροῦ δὲ τοῦ μέλανος
 25 αἰεὶ γινομένου, πάλιν κατὰ μικρὸν εἰς τὸ γλωρὸν μεταβάλ-
 λει χρῶμα, καὶ τὸ τελευταῖον γίνεται ξανθόν, ἐπεὶ τὰ γε
 τῆς ἀπίου φύλλα καὶ τῆς ἀνδράχνης καὶ τινῶν ἄλλων
 πεττόμενα γίνεται φοινικιά. πλὴν ὅσα καὶ τούτων καταξη-

797^a 6. αἱματίτιδας Schneider, αἱματίδας libri.

ραίνεται ταχέως, ταῦτα γίνεται ξανθὰ διὰ τὸ τούτων πρὸ
τῆς πέψεως τὴν τροφήν ὑπολείπειν. τὰς μὲν οὖν τῶν φυτῶν 30
διαφορὰς μάλιστα εὐλόγον συμβάλειν διὰ τὰς εἰρημένας
αἰτίας.

6 Γίνεται δὲ καὶ τὰ τριχώματα καὶ τὰ πτερώματα
καὶ τὰ δέρματα καὶ ἵππων καὶ βοῶν καὶ προβάτων καὶ
ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἀπάντων καὶ λευκὰ καὶ 35
φαιὰ καὶ πυρρὰ καὶ μέλανα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, λευκὰ 797^b
μὲν ὅταν ἔτι ὑπὸ τῆς πέψεως τὸ ὑγρὸν τὸ οἰκειῖον ἔχον
χρῶμα καταξηρανθῇ, μέλανα δὲ τούναντιον ὅταν αὐτῶν ἐν
τῇ γενέσει τὸ περὶ τὸν χρῶτα ὑγρὸν, καθάπερ ἐν τοῖς ἄλ-
λοις ἅπασι, παλαιούμενον καὶ χρονιζόμενον διὰ τὸ πλῆθος 5
μελανθῇ· πάντων γὰρ τῶν τοιούτων ὅ τε χρῶς καὶ τὰ δέρ-
ματα γίνεται μέλανα. φαιὰ δὲ καὶ πυρρὰ καὶ ξανθὰ καὶ
τὰς ἄλλας ἔχοντα χροῶς, ὅσα φθάνει καταξηραινόμενα
πρότερον ἢ τελέως ἐν αὐτοῖς μεταβάλλειν εἰς τὸ μέλαν
χρῶμα τὸ ὑγρὸν. οἷς δ' ἂν ἀνωμάλως τοῦτο συμβῇ, καὶ τὰ 10
χρώματα τοιαῦτα γίνεται ποικίλα. διὸ καὶ πάντα τοῖς
δέρμασι καὶ τῷ χρωτὶ συνακολουθεῖ, ἐπεὶ καὶ τῶν ἀν-
θρώπων τῶν ἐμπύρρων καὶ τὰ τριχώματα γίνεται λευκό-
πυρρα, τῶν δὲ μελάνων μέλανα· κἂν κατὰ μέρος τι τοῦ
σώματος ἐξανθήσῃ λεύκη, καὶ τὰς τρίχας ἴσχουσιν ἅπαν- 15
τες λευκὰς κατὰ τὸν τόπον τοῦτον, καθάπερ καὶ τὰ ποι-
κίλα τῶν ζώων. οὕτως ἅπαντα τὰ τριχώματα καὶ τὰ πτε-
ρώματα τοῖς δέρμασι συνακολουθεῖ, καὶ τὰ κατὰ μέρος καὶ
τὰ κατὰ σῶμα ὅλον. ὁμοίως δὲ τούτοις ὅπλα καὶ χηλαὶ
καὶ φύγχη καὶ κέρατα· καὶ γὰρ ταῦτα τῶν μὲν μελάνων 20
γίνεται μέλανα, τῶν δὲ λευκῶν λευκὰ, διὰ τὸ καὶ τούτοις
ἅπασι διὰ τοῦ δέρματος τὴν τροφήν εἰς τὴν ἐκτὸς περιοχὴν
διηθεῖσθαι. ὅτι δὲ τοῦτό ἐστιν αἴτιον, οὐ χαλεπὸν ἐκ πολλῶν
συνιδεῖν. τῶν τε γὰρ παιδίων ἀπάντων αἱ κεφαλαὶ κατ'

797^b 12. χρωτὶ] χρώματι libri.

25 ἀρχὰς μὲν γίνονται πυρραὶ διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς.
 φανερόν δὲ τοῦτό ἐστιν· καὶ γὰρ ἀσθενεῖς αἱ τρίχες καὶ
 ἀραιαὶ καὶ βραχεῖαι τὸ πρῶτον ἅπασιν ἐπιγίνονται τοῖς
 παιδίοις. προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας μελαίνονται πάλιν χρο-
 νιζομένης αὐτοῖς διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἐπιρρεούσης τροφῆς.
 30 ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὴν ἥβην καὶ τὸ γένειον, ὅταν ἀρχων-
 ται τὸ πρῶτον ἥβαν καὶ γενειᾶν, καὶ αὐτὰ γίνονται κατ'
 ἀρχὰς μὲν πυρραὶ ταχέως διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς ὑγρα-
 σίας ἐν αὐταῖς καταξηρανομένης, τῆς τροφῆς δὲ πλέον
 ἐπὶ τὸν τόπον ἐπιφερομένης μελαίνονται πάλιν. αἱ δὲ ἐπὶ
 35 τοῦ σώματος πλείστον χρόνον πυρραὶ διαμένουσι διὰ τὴν ἔν-
 798^a δειαν τῆς τροφῆς, ἐπεὶ καθ' ὃν ἂν χρόνον ἀύξηθῶσι, καὶ
 ταύτας ὁμοίως συμβαίνει μελαίνεσθαι καθάπερ καὶ τὰς
 ἐπὶ τῆς ἥβης καὶ τῆς κεφαλῆς. φανερόν δ' ἐστίν· καὶ γὰρ
 ὅσα μῆκος ἔχει τῶν τριχωμάτων, ὡς τὸ πολὺ ἐστὶ τὰ μὲν
 5 πρὸς τῷ σώματι μελάντερα, τὰ δὲ πρὸς τοῖς ἄκροις ξαν-
 θότερα [καὶ αἱ μὲν τῶν προβάτων καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώ-
 πων] διὰ τὸ τὴν τροφήν ἐλαχίστην αὐτοῖς ἐπὶ τούτους φέ-
 ρεσθαι τοὺς τόπους, καὶ καταξηραίνεσθαι ταχέως. γίνονται
 δὲ καὶ τὰ πτερώματα τῶν μελάνων ὀρνίθων τὰ μὲν πρὸς
 10 τῷ σώματι μελάντερα πάντων, τὰ δὲ πρὸς τοῖς ἄκροις
 ξανθότερα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον τοῦτον καὶ τὰ περὶ τὸν
 τράχηλον, καὶ ὅλως ὅσα βραχεῖαν τὴν τροφήν λαμβάνει.
 δῆλον δέ· καὶ γὰρ πρὸ τῆς πολιώσεως ἅπαντα τὰ τριχώ-
 ματα μεταβάλλει καὶ γίνεται πυρραὶ διὰ τὸ πάλιν τὴν
 15 τροφήν ὑπολείπουσαν καταξηραίνεσθαι ταχέως. τὸ δὲ τε-
 λευταῖον λευκά, πρότερον ἢ μελανθῆναι τὸ ὑγρὸν τῆς τρο-
 φῆς ἐν αὐτοῖς ἐκπεττομένης. μάλιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ὑπο-
 ζυγίων φανερόν ἐστιν· πάντων γὰρ τὰ τριχώματα γίνεται
 λευκά. τῶν γὰρ τόπων οὐ δυναμένων ὁμοίως ἐπισπᾶσθαι

28. χρονιζομένης duo codd., χρωιζομένης cod. E et alius,
 χρωζομένοις cum ceteris Bekker. 798^a 6. καὶ — ἀνθρώπων
 eicienda.

τὴν τροφήν διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν τοῦ θερμοῦ, ταχέως κατα- 20
ξηραίνόμενον τὸ ὑγρὸν γίνεται λευκόν. καὶ τὰ περὶ τοὺς
κροτάφους μάλιστα πάντων πολιοῦνται, καὶ ὅλως περὶ τοὺς
ἀσθενεῖς καὶ πεπονηκότας τῶν τόπων. παρὸ καὶ παρὰ πάντα
μάλιστα εἰς τοῦτο τὸ χρῶμα μεταβάλλει, ὅταν τὴν φύσιν
παραλλάξῃ τὴν οἰκείαν. καὶ γὰρ λαγῶς ἤδη γέγονε 25
λευκός, καὶ μέλας δὲ ποτε πέφηνε καὶ ἔλαφος καὶ ἄρ-
κτος, ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ ὄρνυξ καὶ πέρδιξ καὶ χελιδών.
ὅταν γὰρ ἀσθενήσωσι τῇ γενέσει, πάντα τὰ τοιαῦτα διὰ
τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς πρὸ ὥρας ἐκπετιτόμενα γίνεται
λευκά. οὕτως καὶ τινὰ τῶν παιδίων εὐθύς καὶ τὰς κεφαλὰς 30
ἴσχει λευκὰς καὶ τὰ βλέφαρα καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς, ὡς περ καὶ
τῶν ἄλλων ἐκάστῳ πρὸς τὸ γῆρας φανερώς ἅπασιν δι' ἀσθέ-
νειαν καὶ ὀλιγότητα τῆς τροφῆς συμβαίνει τὸ πάθος. διὸ
καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ζώων ἀσθενέστερα γίνεται τὰ λευκά 798^b
τῶν μελάνων· πρότερον γὰρ ἢ τὴν αὔξησιν αὐτῶν τελειω-
θῆναι διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς τροφῆς ἐκπετιτόμενα γίνεται
λευκά, καθάπερ καὶ τῶν καρπῶν ὅσοι νενοσηκότες τυγχά-
νουσιν· καὶ γὰρ οὗτοι πολὺ μᾶλλον δι' ἀσθένειαν ἐκπέττον- 5
ται. ὅσα δὲ γίνεται λευκά, πολὺ διαφέροντα ἐκ τῶν ἄλ-
λων, οἷον ἵπποι καὶ κύνες. τὰ δὲ τοιαῦτα μεταβάλλει
πάντα ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν χρώματος εἰς τὸ λευκὸν διὰ τὴν
εὐτροφίαν. τὸ γὰρ ὑγρὸν ἐν τοῖς τοιούτοις οὐ χροονιζόμενον,
ἀλλ' ἀναλισκόμενον διὰ τὴν αὔξησιν, οὐ γίνεται μέλαν. 10
τὰ πλεῖστα γὰρ ἐστὶ τῶν τοιούτων ὑγρά καὶ εὐσαρκα διὰ τὴν
εὐτροφίαν. διόπερ οὐδὲ μεταβάλλει τὰ λευκά τῶν τριχω-
μάτων. φανερόν δὲ τοῦτο ἐστίν· καὶ γὰρ τὰ μέλανα πρό-
τερον τῆς πολιώσεως γίνεται πυρρὰ, ἤδη τῆς τροφῆς ἐν αὐ-
τοῖς ὑπολειπούσης καὶ μᾶλλον ἐκπετιτομένης, τὸ δὲ τελευ- 15
ταῖον λευκά. καίτοι τινὲς ὑπολαμβάνουσι μέλανα γίνεσθαι

26. μέλας] fortasse κάμηλος legendum. 30. τινὰ τῶν
παιδίων] τὰ τῶν παιδίων libri. 33. τῆς τροφῆς cum Camotio
addidit Bekker. 798^b 7. δὴ unus cod., δὲ ceteri.

πάντα διὰ τὸ συγκάεσθαι τὴν τροφήν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ θερμοῦ
 καθάπερ καὶ τὸ αἷμα καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, διαμαρτά-
 νοντες. ἓνια γὰρ καὶ τῶν ζώων εὐθύς ἐν ἀρχῇ γίνεται μέ-
 20 λανα, οἶον κύνες καὶ αἴγες, καὶ βόες, καὶ ὅλως ὄσων τὰ
 δέρματα καὶ τὰ τριχώματα κατ' ἀρχὰς ἔχει τροφήν,
 προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας ἤττον. καίτοι γε οὐκ ἐχρῆν, ἀλλὰ
 πάντων ἔδει καὶ τὰ τριχώματα μελαίνεσθαι κατὰ τὴν
 ἀκμὴν, καθ' ὃν ἂν χρόνον μάλιστα αὐτῶν ἰσχύη καὶ τὸ
 25 θερμόν, καὶ μᾶλλον ἅπαντα πολιοῦσθαι κατ' ἀρχὰς. πολὺ
 γὰρ ἀπάντων ἀπὸ πρώτης ἀσθενέστερόν τι γίνεται τὸ θερ-
 μόν ἢ καθ' ὃν χρόνον ἄρχεται τὰ τριχώματα αὐτῶν λευ-
 καίνεσθαι. φανερόν δὲ τοῦτο ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν λευκῶν. ἓνια
 μὲν γὰρ εὐθύς ἴσχει τὸ χρῶμα λευκότερον, ὅσα καὶ τού-
 30 των πλείστην ἔχει κατ' ἀρχὰς τροφήν, καὶ μὴ πρὸ ὥρας
 ἐν αὐτῇ καταξηραίνεται τὸ ὑγρόν· προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας
 ξανθά, τροφῆς αὐτοῖς ἐλάττονος ὕστερον ἐπιρρεούσης. τὰ δὲ
 ἐν ἀρχῇ μὲν γίνεται ξανθά, κατὰ δὲ τὴν ἀκμὴν λευκό-
 799^a τата, καθάπερ καὶ τῶν ὀρνέων μεταβάλλουσι τὰ χρώ-
 ματα πάλιν τῆς τροφῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης. δηλοῖ δέ·
 πάντα γὰρ αὐτὰ γίνεται ξανθὰ καὶ περὶ τὸν τράχηλον,
 καὶ ὅλως ὅσα σπανίζει τροφῆς τῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης.
 5 δῆλον δέ· ὥσπερ γὰρ καὶ τὸ πυρρὸν εἰς τὸ μέλαν μεταβάλλει
 καὶ τὸ μέλαν πάλιν εἰς τὸ πυρρὸν, οὕτω καὶ τὸ λευκὸν εἰς τὸ
 ξανθόν (καὶ τὸ ξανθὸν εἰς τὸ λευκόν). συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ
 ἐπὶ τῶν φυτῶν· ἓνια γὰρ ἐκ τῆς ὑστέρας πέψεως ἀνατρέχει
 πάλιν ἐπὶ τὴν προτέραν. μάλιστα δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ροιᾶς
 10 φανερόν ἐστιν. τὸ μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς οἱ κόκκοι γίνονται φοι-
 νικοῖ, καὶ τὰ φύλλα, δι' ὀλιγότητα τῆς τροφῆς ἐκπεττομένης·
 ὕστερον δὲ πάλιν μεταβάλλουσιν εἰς τὸ ποῶδες χρῶμα,
 πολλῆς τροφῆς ἐπιρρεούσης καὶ τῆς πέψεως οὐχ ὁμοίως δυ-
 ναμένης κρατεῖν· τὸ τελευταῖον δὲ πεττομένης ἤδη τῆς τρο-

799^a 1. ὀρνέων] ὀρνίθων libri. λευκόν addidi.

7. καὶ τὸ ξανθὸν εἰς τὸ

φῆς πάλιν γίνεται τὸ χρωμα φοινικιοῦν. καθόλου δὲ εἶπεῖν 15
καὶ περὶ τῶν ἄλλων τριχωμάτων καὶ πτερωμάτων, ἅπαντα
λαμβάνει τὰς μεταβολάς, οἷς μὲν, καθάπερ εἴρηται, τῆς
τροφῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπούσης, οἷς δὲ τοῦναντίον πλεονα-
ξούσης. διόπερ ἄλλα κατ' ἄλλους χρόνους τῆς ἡλικίας καὶ
λευκότετα καὶ μελάντατα γίνεται τῶν τριχωμάτων, ἐπεὶ 20
καὶ τῶν κοράκιων τὰ πτερώματα τὸ τελευταῖον εἰς τὸ ξαν- 799^b
θὸν χρωμα μεταβάλλει, τῆς τροφῆς ἐν αὐτοῖς ὑπολειπού-
σης. τῶν δὲ τριχωμάτων οὐδὲν οὔτε φοινικιοῦν οὔθ' ἄλουργές
οὔτε πράσινον οὔτε ἄλλην οὐδεμίαν ἔχον τοιαύτην γίνεται
χρόαν, διὰ τὸ πάντα τὰ τοιαῦτα χρώματα γίνεσθαι μιγ- 5
νυμένων αὐτοῖς τῶν τοῦ ἡλίου ἀγῶν, ἔτι δὲ τῶν τριχω-
μάτων ἀπάντων τῶν ὑγρῶν ἐντὸς τῆς σαρκὸς συμβαίνειν
τὰς μεταβολάς, καὶ μηδεμίαν αὐτὰ λαμβάνειν μίξιν.
δῆλον δ' ἐστίν· καὶ γὰρ τῶν πτερωμάτων τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς
οὐδὲν γίνεται τῷ χρωματι τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὰ ποικίλα 10
τῶν ὀρνέων πάνθ' ὡς εἶπεῖν μέλανα, οἷον ὅ τε ταῶς καὶ ἡ
περιστερὰ καὶ ἡ χελιδών· ὕστερον δὲ λαμβάνει πάσας τὰς
τοιαύτας ποικιλίας, ἥδη τῆς πέψεως αὐτῶν ἔξω τοῦ σώμα-
τος γιγνομένης, ἐν τε τοῖς πτερώμασι καὶ τοῖς καλαίοις· ὥστε
συμβαίνει, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν, καὶ τούτων ἔξω τοῦ 15
σώματος γίνεσθαι τὴν τῶν χρωμάτων πέψιν. διὸ καὶ τὰ
λοιπὰ τῶν ζώων, τὰ τ' ἔνυδρα καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ κογχύ-
λια, παντοδαπὰς ἴσχει χρωμάτων μορφάς, πολλῆς καὶ τού-
τοις τῆς πέψεως γινομένης. τὴν μὲν οὖν περὶ τὰ χρώματα
θεωρίαν μάλιστ' ἂν τις ἐκ τῶν εἰρημένων δύναίτο συνιδεῖν. 20

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΚΟΥΣΤΩΝ.

800^a Τὰς δὲ φωνὰς ἀπάσας συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τοὺς
ψόφους ἢ τῶν σωμάτων ἢ τοῦ ἀέρος πρὸς τὰ σώματα προσ-
πίπτοντος, οὐ τῷ τὸν ἀέρα σχηματίζεσθαι, καθάπερ οἴονται
τινες, ἀλλὰ τῷ κινεῖσθαι παραπλησίως αὐτὸν συστελλόμε-
5 νον καὶ ἐκτεινόμενον καὶ καταλαμβανόμενον, ἔτι δὲ συγ-
κρούοντα διὰ τὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν χορδῶν γιγνομένας
πληγὰς. ὅταν γὰρ τὸν ἐφεξῆς ἀέρα πλήξῃ τὸ πνεῦμα τὸ
ἐμπίπτον αὐτῷ, ὃ ἀἴρῃ ἤδη φέρεται βία, τὸν ἐχόμενον αὐ-
τοῦ προωθῶν ὁμοίως, ὥστε πάντῃ τὴν φωνὴν διατείνειν τὴν
10 αὐτήν, ἐφ' ὅσον συμβαίνει γίνεσθαι καὶ τοῦ ἀέρος τὴν κί-
νησιν. Διαχειῖται γὰρ ἐπὶ πλέονα ἢ βία τῆς κινήσεως αὐ-
τοῦ γιγνομένης, ὥσπερ καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀπὸ τῶν πο-
ταμῶν καὶ ἀπὸ τῆς χώρας ἀποπνέοντα. τῶν δὲ φωνῶν
τυφλαὶ μὲν εἰσι καὶ νεφώδεις ὅσαι τυγχάνουσιν αὐτοῦ
15 καταπεπνιγμένοι· λαμπραὶ δὲ οὔσαι πόρρω διατείνουσι,
καὶ πάντα πληροῦσι τὸν συνεχῆ τόπον. ἀναπνέομεν δὲ τὸν
μὲν ἀέρα πάντες τὸν αὐτόν, τὸ δὲ πνεῦμα καὶ τὰς φω-
νὰς ἐκπέμπομεν ἀλλοίως διὰ τὰς τῶν ὑποκειμένων ἀγ-
γείων διαφοράς, δι' ὧν ἐκάστου τὸ πνεῦμα περαιούται
20 πρὸς τὸν ἔξω τόπον. ταῦτα δὲ ἔστιν ἢ τε ἀρτηρία καὶ
ὁ πνεύμων καὶ τὸ στόμα. πλείστην μὲν οὖν διαφορὰν ἀπ-

Codex M^a (Coislin. 173).

800^a 20. πρὸς Wallisii codd., τὰ πρὸς alii.

εργάζονται τῆς φωνῆς αἵ τε τοῦ ἀέρος πληγαὶ καὶ οἱ τοῦ
στόματος σχηματισμοί. φανερόν δ' ἐστίν· καὶ γὰρ τῶν
φθόγγων αἱ διαφοραὶ πᾶσαι γίνονται διὰ ταύτην τὴν αἰ-
τίαν, καὶ τοὺς αὐτοὺς ὁρῶμεν μιμουμένους καὶ ἵππων φωνὰς 25
καὶ βατράχων καὶ ἀηδόνων καὶ γεράνων καὶ τῶν ἄλλων
ζῴων σχεδὸν ἀπάντων, τῷ αὐτῷ χρωμένους πνεύματι καὶ
ἀρτηρίᾳ, παρὰ τὸ τὸν ἀέρα διαφόρως ἐκπέμπειν αὐτοὺς ἐκ
τοῦ στόματος. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ὀρνέων, ὅταν ἀκούσῃσι,
μιμοῦνται τὰς τῶν ἄλλων φωνὰς διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν. 30
ὁ δὲ πνεύμων ὅταν ᾗ μικρὸς καὶ πυκνὸς καὶ σκληρὸς, οὔτε
δέχεσθαι τὸν ἀέρα δύναται πολὺν εἰς αὐτὸν οὔτε ἐκπέμπειν
πάλιν ἔξω, οὐδὲ τὴν πληγὴν ἰσχυρὰν οὐδὲ εὐρωστον ποιεῖσθαι
τὴν τοῦ πνεύματος. διὰ γὰρ τὸ εἶναι σκληρὸς καὶ πυκνὸς
καὶ συνδεδεμένος οὐ δύναται λαμβάνειν τὴν διαστολὴν ἐπὶ 35
πολὺν τόπον, οὐδὲ πάλιν ἐκ πολλοῦ διαστήματος συνάγων
ἑαυτὸν ἐκθλίβειν βίᾳ τὸ πνεῦμα, καθάπερ οὐδ' ἡμεῖς ταῖς 800^b
φύσαις, ὅταν ὡσι σκληραὶ καὶ μήτε διαστέλλεσθαι μήτε
πιέζεσθαι δύνωνται ῥαδίως. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ ποιοῦν τὴν τοῦ
πνεύματος πληγὴν εὐρωστον, ὅταν ὁ πνεύμων ἐκ πολλοῦ
διαστήματος συνάγων αὐτὸν ἐκθλίβῃ τὸν ἀέρα βίᾳ. δῆ- 5
λον δὲ τοῦτ' ἐστίν· οὐδὲ γὰρ τῶν ἄλλων μορίων οὐθέν ἐκ μι-
κρᾶς ἀποστάσεως δύναται ποιεῖσθαι τὴν πληγὴν ἰσχυρὰν.
οὔτε γὰρ τῷ σκέλει δυνατόν ἐστὶν οὔτῃ τῇ χειρὶ πατάξαι
σφοδρῶς οὐδὲ ἀπορριῦσαι πόρρω τὸ πληγέν, ἐὰν μὴ τις αὐ-
τῶν ἐκατέρω ἐκ πολλοῦ λάβῃ τῆς πληγῆς τὴν ἀπόστασιν. 10
εἰ δὲ μή, σκληρὰ μὲν ἢ πληγὴ γίνεταί διὰ τὴν σύντουλιαν,
ἐκβιάζεσθαι δὲ οὐ δύναται πόρρω τὸ πληγέν, ἐπεὶ οὔθ' οἱ
καταπέλται μακρὰν δύνανται βάλλειν οὔθ' ἡ σφενδόνῃ οὔτε
τόξον, ἂν ᾗ σκληρὸν καὶ μὴ δύνηται κάμπτεσθαι, μηδὲ
τὴν ἀναγωγὴν ἢ νευρὰ λαμβάνειν ἐπὶ πολὺν τόπον. ἐὰν 15
δὲ μέγας ὁ πνεύμων ᾗ καὶ μαλακὸς καὶ εὐτονος, πολὺν
τὸν ἀέρα δύναται δέχεσθαι, καὶ τοῦτον ἐκπέμπειν πάλιν,
ταμιευόμενος ὡς ἂν βούληται διὰ τὴν μαλακότητα καὶ διὰ

τὸ ῥαδίως αὐτὸν συστέλλειν. ἡ δὲ ἀρτηρία μακρὰ μὲν ὅταν
 20 ἢ καὶ στενὴ, χαλεπῶς ἐκπέμπουσιν ἔξω τὴν φωνὴν καὶ
 μετὰ βίας πολλῆς διὰ τὸ μῆκος τῆς τοῦ πνεύματος φορᾶς.
 φανερόν δ' ἐστίν· πάντα γὰρ τὰ τοὺς τραχήλους ἔχοντα
 μακροὺς φθέγγονται βιαίως, οἷον οἱ χῆνες καὶ γέρανοι καὶ
 ἀλεκτρούνες. μᾶλλον δὲ τοῦτο καταφανές ἐστίν ἐπὶ τῶν αὐ-
 25 λῶν· πάντες γὰρ χαλεπῶς πληροῦσι τοὺς βόμβυκας καὶ
 μετὰ συντονίας πολλῆς διὰ τὸ μῆκος τῆς ἀποστάσεως. ἔτι
 δὲ τὸ πνεῦμα διὰ τὴν στενοχωρίαν ὅταν ἐντὸς θλιβόμενον
 εἰς τὸν ἔξω τόπον ἐκπέσῃ, παραχρῆμα διαχεῖται καὶ σκε-
 δάννυται, καθάπερ καὶ τὰ δεύματα φερόμενα διὰ τῶν εὐ-
 30 ρίπων, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν φωνὴν συμμένειν μηδὲ δια-
 τείνειν ἐπὶ πολὺν τόπον. ἅμα δὲ καὶ δυσταμίετον ἀνάγκη
 πάντων τῶν τοιούτων εἶναι τὸ πνεῦμα καὶ μὴ ῥαδίως ὑπη-
 ρετεῖν. ὅσων δὲ ἐστὶ μέγα τὸ διάστημα τῆς ἀρτηρίας, τῶν
 δὲ τοιούτων ἔξω μὲν περαιουῖσθαι συμβαίνει τὸ πνεῦμα ῥα-
 35 δίως, ἐντὸς δὲ φερόμενον διαχεῖσθαι διὰ τὴν εὐρυχωρίαν,
 καὶ τὴν φωνὴν γίνεσθαι κενὴν καὶ μὴ συνεστῶσαν, ἔτι δὲ
 801^a μὴ δύνασθαι διαιρεῖσθαι τῷ πνεύματι τοὺς τοιούτους διὰ τὸ
 μὴ συνερείδεσθαι τὴν ἀρτηρίαν αὐτῶν. ὅσων δ' ἐστὶν ἀνω-
 μάλως καὶ μὴ πάντοθεν ἔχει τὴν διάστασιν ὁμοίαν, τούτους
 ἀναγκαῖον ἀπασῶν μετέχειν τῶν δυσχερειῶν. καὶ γὰρ
 5 ἀνωμάλως αὐτοῖς ἀνάγκη τὸ πνεῦμα ὑπηρετεῖν καὶ θλί-
 βεσθαι καὶ καθ' ἕτερον τόπον διαχεῖσθαι πάλιν. βραχείας
 δὲ τῆς ἀρτηρίας οὔσης ταχὺ μὲν ἀνάγκη τὸ πνεῦμα ἐκπέμ-
 πειν καὶ τὴν πληγὴν ἰσχυροτέραν γίνεσθαι τὴν τοῦ ἀέρος,
 πάντας δὲ τοὺς τοιούτους ὀξύτερον φωνεῖν διὰ τὸ τάχος τῆς
 10 τοῦ πνεύματος φορᾶς. οὐ μόνον δὲ συμβαίνει τὰς τῶν ἀγ-
 γείων διαφορὰς, ἀλλὰ καὶ τὰ πάθη πάντα τὰς φωνὰς
 ἀλλοιοῦν. ὅταν μὲν γὰρ ὣσιν ὑγρασίας πλήρη πολλῆς ὅ τε
 πνεύμων καὶ ἡ ἀρτηρία, διασπᾶται τὸ πνεῦμα καὶ οὐ δύ-

800^b 24. τῶν αὐλῶν Turnebus, τῶν αὐτῶν libri.

ναται περαιουῖσθαι εἰς τὸν ἔξω τόπον συνεχῶς διὰ τὸ προσ-
κόπτειν καὶ γίνεσθαι παχὺν καὶ ὑγρὸν καὶ δυσκίνητον, κα- 15
θάπερ καὶ περὶ τοὺς κατάρρους καὶ τὰς μέθας. ἐὰν δὲ ξη-
ρὸν ἢ τὸ πνεῦμα παντελῶς, σκληροτέρα ἢ φωνὴ γίνεται
καὶ διεσπασμένη· συνέχει γὰρ ἢ νοτὶς, ὅταν ἢ λεπτή, τὸν
ἀέρα; καὶ ποιεῖ τινὰ τῆς φωνῆς ἀπλότητα. τῶν μὲν οὖν ἀγ-
γείων αἱ διαφοραὶ καὶ τῶν παθῶν τῶν περὶ αὐτὰ γιγνομέ- 20
νων τοιαύτας ἕκασται τὰς φωνὰς ἀποτελοῦσιν. αἱ δὲ φωναὶ
δοκοῦσι μὲν εἶναι καθ' οὓς ἂν ἕκασται γίνωνται τόπους,
ἀκούομεν δὲ πασῶν αὐτῶν, ὅταν ἡμῖν προσπέσωσι πρὸς τὴν
ἀκοήν. ὁ γὰρ ὡσθεις ὑπὸ τῆς πληγῆς ἀἴρῃ μέχρι μὲν τινος
φέρεται συνεχῆς, ἔπειτα κατὰ μικρὸν ἀεὶ διακινεῖται μᾶλ- 25
λον, καὶ τούτῳ γινώσκομεν πάντας τοὺς ψόφους καὶ τοὺς
πόρρω γιγνομένους καὶ τοὺς ἐγγύς. δῆλον δ' ἐστίν· ὅταν γάρ
τις λαβῶν κέρας ἢ αὐλὸν ἢ σάλπιγγα, προσθεῖς τε ἑτέρω
πρὸς τὴν ἀκοήν, διὰ τούτων λαλῆ, πᾶσαι δοκοῦσιν αἱ
φωναὶ παντελῶς εἶναι πλησίον τῆς ἀκοῆς διὰ τὸ μὴ σκε- 30
δάννυσθαι τὸν ἀέρα φερόμενον, ἀλλὰ διατηρεῖσθαι τὴν φω-
νὴν ὁμοίαν ὑπὸ τοῦ περιέχοντος ὄργανου. καθάπερ οὖν καὶ ἐπὶ
τῆς γραφῆς, ὅταν τις τοῖς χρώμασι τὸ μὲν ὅμοιον ποιήσῃ
τῷ πόρρω τὸ δὲ τῷ πλησίον, τὸ μὲν ἡμῖν ἀνακεχωρηκέναι
δοκεῖ τῆς γραφῆς τὸ δὲ προέχειν, ἀμφοτέρων αὐτῶν ὄντων 35
ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ψόφων καὶ
τῆς φωνῆς, ὅταν ἢ μὲν ἤδη διαλελυμένη προσπίπτῃ πρὸς
τὴν ἀκοήν ἢ δὲ τις συνεχῆς, ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀφικνου-
μένων πρὸς τὸν αὐτὸν τόπον, ἢ μὲν ἀφεστηκέναι πόρρω δο-
κεῖ τῆς ἀκοῆς ἢ δ' εἶναι σύνεγγυς, διὰ τὸ τὴν μὲν τῇ πόρ- 40
ρωθεν ὁμοίαν εἶναι, τὴν δὲ πλησίον. σαφεῖς δὲ μάλιστα αἱ 801^b
φωναὶ γίνονται παρὰ τὴν ἀκρίβειαν τὴν τῶν φθόγγων.
ἀδύνατον γὰρ μὴ τελέως τούτων διηρθρωμένων τὰς φωνὰς
εἶναι σαφεῖς, καθάπερ καὶ τὰς τῶν δακτυλίων σφραγίδας,

801^a 22. ἕκασται Bekker, ἐν ἐκάστη codd. 28. κέρας Bonitz,
κέραμον libri. 40. μὲν τῇ Wallis et Bekker, μέντοι libri.

5 ὅταν μὴ διατυπωθῶσιν ἀκριβῶς. διόπερ οὔτε τὰ παιδία δύ-
 νανται διαλέγεσθαι σαφῶς, οὔτε οἱ μεθύοντες, οὔτε οἱ γέ-
 ροντες, οὔθ' ὅσοι φύσει τραυλοὶ τυγχάνουσιν ὄντες, οὔθ' ὅλως
 ὄσων εἰσὶν αἱ γλώτται καὶ τὰ στόματα δυσκίνητα. ὥσπερ
 γὰρ καὶ τὰ χαλκεῖα καὶ τὰ κέρατα συνηγοῦντα ποιεῖ τοὺς
 10 ἀπὸ τῶν ὀργάνων φθόγγους ἀσαφεστέρους, οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς
 διαλέκτου πολλὴν ἀσάφειαν ἀπεργάζεται τὰ ἐκπίπτοντα τῶν
 πνευμάτων ἐκ τοῦ στόματος, ὅταν μὴ διατυπωθῶσιν ὁμοίως.
 οὐ μόνον δὲ ἑαυτῶν τινὰ παρεμφαίνουσιν ἀσάφειαν, ἀλλὰ
 καὶ τοὺς διηρθρωμένους τῶν φθόγγων ἐμποδίζουσιν; ἀνομοίας
 15 αὐτῶν γιγνομένης τῆς περὶ τὴν ἀκοὴν κινήσεως. διὸ καὶ
 μᾶλλον ἑνὸς ἀκούοντες συνίεμεν ἢ πολλῶν ἅμα ταῦτὰ
 λεγόντων, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν· καὶ πολὺ ἤτιον,
 ὅταν προσανλῆ τις ἅμα καὶ κιθαρίζη, διὰ τὸ συγγεῖσθαι
 τὰς φωνὰς ὑπὸ τῶν ἐτέρων. οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν
 20 συμφωνιῶν φανερόν ἐστιν· ἀμφοτέρους γὰρ ἀποκρύπτεσθαι
 τοὺς ἤχους συμβαίνει ὑπ' ἀλλήλων. ἀσαφεῖς μὲν οὖν φωναὶ
 γίνονται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, λαμπραὶ δὲ γίνονται
 καθάπερ ἐπὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ ἐκεῖ τὰ μάλιστα
 δυνάμενα τὰς ὀψεις κινεῖν, ταῦτα εἶναι συμβαίνει τῶν
 25 χρωμάτων λαμπρότατα. τὸν αὐτὸν τρόπον τῶν φωνῶν
 ταύτας ὑποληπτέον εἶναι λαμπροτάτας, ὅσαι μάλιστα δύ-
 νανται προσπίπτουσαι κινεῖν τὴν ἀκοήν. τοιαῦται δὲ εἰσιν αἱ
 σαφεῖς καὶ πυκναὶ καὶ καθαραὶ καὶ πόρρω δυνάμεναι δια-
 τείνειν· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις αἰσθητοῖς ἅπασιν τὰ ἰσχυ-
 30 ρότερα καὶ πυκνότερα καὶ καθαρώτερα σαφεστέρας ποιεῖ τὰς
 αἰσθήσεις. δῆλον δὲ τὸ γὰρ τελευταῖον αἱ φωναὶ πᾶσαι
 γίνονται κωφαί, τοῦ ἀέρος ἤδη διαχεομένου. δῆλον δ' ἐστὶ
 κατὰ τῶν αὐλῶν. τὰ γὰρ ἔχοντα τῶν δευτέρων τὰς γλώτ-
 τας πλαγίας μαλακωτέραν μὲν ἀποδίδωσι τὴν φωνήν, οὐχ
 35 ὁμοίως δὲ λαμπράν· τὸ γὰρ πνεῦμα φερόμενον εὐθέως εἰς

801^b 10. ἀσαφεστέρους Wallis, σαφεστέρους libri.

εὐρυχωρίαν ἐμπίπτει, καὶ οὐκέτι φέρεται σύντονον οὐδὲ συνε-
 εστηκός, ἀλλὰ διεσκεδασμένον. ἐν δὲ ταῖς συγκροτωτέραις
 γλώτταις ἢ φωνὴ γίνεταί σκληροτέρα καὶ λαμπροτέρα, ἂν
 πιέση τις αὐτὰς μᾶλλον τοῖς χείλεσι, διὰ τὸ φέρεσθαι τὸ
 πνεῦμα βιαιότερον. αἱ μὲν οὖν λαμπραὶ τῶν φωνῶν γίνον- 40
 ται διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας· παρὸ καὶ δοκοῦσιν οὐ χείρους 802^a
 εἶναι τῶν λευκῶν αἱ καλούμεναι φαιαί. πρὸς γὰρ τὰ πάθη
 καὶ τὰς πρεσβυτέρας ἡλικίας μᾶλλον ἀρμόττουσιν αἱ τραχύ-
 τεραι καὶ μικρὸν ὑποσυγκεχυμένα καὶ μὴ λίαν ἔχουσαι
 τὸ λαμπρὸν ἐκφανές. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν συντονίαν οὐχ 5
 ὁμοίως εἰσὶν εὐπειθεῖς. τὸ γὰρ βίβρα φερόμενον δυσταμίευτον.
 οὔτε γὰρ ἐπιτεῖναι ῥάδιον, ὡς βούλεται τις, οὔτε ἀνιέναι. ἐπὶ
 δὲ τῶν αὐλῶν γίνονται αἱ φωναὶ λαμπραὶ, καὶ τῶν ἄλλων
 ὀργάνων, ὅταν τὸ ἐκπίπτον πνεῦμα πυκνὸν ἦ καὶ σύντονον.
 ἀνάγκη γὰρ καὶ τοῦ ἔξωθεν ἀέρος τοιαύτας γίνεσθαι τὰς 10
 πληγὰς, καὶ μάλιστα τὰς φωνὰς οὕτω διαπέμπεσθαι συνε-
 στώσας πρὸς τὴν ἀκοήν, ὥσπερ καὶ τὰς ὀσμάς καὶ τὸ φῶς
 καὶ τὰς θερμότητας. καὶ γὰρ πάντα ταῦτα ἀραιότερα
 φαινόμενα πρὸς τὴν αἴσθησιν ἀσημότερα γίνεταί, καθά-
 περ καὶ οἱ χυλοὶ κραθέντες τῷ ὕδατι καὶ ἑτέροις χυλοῖς. 15
 τὸ γὰρ ἑαυτοῦ παρέχου αἴσθησιν ἀσαφεῖς ἐκάστῳ ποιεῖ τὰς
 δυνάμεις. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ὀργάνων οἱ τῶν κεράτων·
 ἦχοι πυκνοὶ καὶ συνεχεῖς πρὸς τὸν ἀέρα προσπίπτοντες
 ποιοῦσι τὰς φωνὰς ἀμαυράς· διὸ δεῖ τὸ κέρας τὴν φύσιν
 ἔχειν τῆς ἀυξήσεως ὁμαλὴν καὶ λείαν καὶ μὴ ταχέως 20
 ἐκδεδραμηκυῖαν. ἀνάγκη γὰρ μαλακώτερα καὶ χαυνότερα
 γίνεσθαι τὰ τοιαῦτα τῶν κεράτων, ὥστε τοὺς ἦχους δια-
 σπᾶσθαι καὶ μὴ συνεχεῖς ἐκπίπτειν δι' αὐτῶν μηδὲ γεγω-
 νεῖν ὁμοίως διὰ τὴν μαλακότητα καὶ τὴν ἀραιότητα τῶν
 πόρων. μηδὲ πάλιν εἶναι δυσανξῆ τὴν φύσιν, μηδὲ τὴν 25
 σύμφυσιν ἔχειν πυκνὴν καὶ σκληρὰν καὶ δύσφορον· καθ'

37. συγκροτωτέραις] συγκροτέραις cod. M^a et Wallisii codd.,
 σκληροτέραις cum ceteris editionibus Bekker.

ὅτι γὰρ ἂν προσκόψη φερόμενος ὁ ἦχος, αὐτοῦ λαμβάνει
 τὴν κατάπαυσιν καὶ οὐκέτι περαιουῖται πρὸς τὸν ἔξω τόπον,
 ὥστε κωφοὺς καὶ ἀνωμάλους ἐκπίπτειν τοὺς ἦχους ἐκ τῶν
 30 τοιούτων κεράτων. ὅτι δὲ ἡ φορὰ γίνεταί κατὰ τὴν εὐθυ-
 πορίαν, φανερόν ἐστιν ἐπὶ τῶν ἰσίων καὶ ὅλως ἐπὶ τῶν ξύλων
 τῶν μεγάλων, ὅταν αὐτὰ βασανίζωσιν. ὅταν γὰρ κρούσω-
 σιν ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου, κατὰ τὸ ἕτερον ὁ ἦχος φέρεται συ-
 νεχῆς, ἔαν μή τι ἔχη σύντριμμα τὸ ξύλον· εἰ δὲ μή,
 35 μέχρι τούτου προελθὼν αὐτοῦ καταπαύεται διασπασθεῖς. πε-
 ρικάμπτει δὲ καὶ τοὺς ὄξους, καὶ οὐ δυνατὸς δι' αὐτῶν εὐθυ-
 πορεῖν. κατάδηλον δὲ τοῦτό ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν χαλκείων,
 ὅταν ρινῶσι τὰς ἀπηρητημένας στολίδας τῶν ἀνδριάντων ἢ
 τὰ πτερύγια, τῷ συμμύειν· διὸ ροῖζον καὶ πολὺν ἦχον
 40 ἀφίᾳσι καὶ ψόφον. ἂν δέ τις αὐτὰ ταινία διαδήσῃ,
 παύεσθαι συμβαίνει τὸν ἦχον· ἕως γὰρ τούτου προελθὼν
 ὁ τρόμος, ὅταν προσκόψη πρὸς τὸ μαλακόν, αὐτοῦ ποιεῖται
 802^b τὴν κατάπαυσιν. πολὺν δὲ καὶ ἡ ὀπτησις ἢ τῶν κεράτων
 συμβάλλεται καὶ πρὸς εὐφωνίαν. μᾶλλον μὲν γὰρ κα-
 τοπτηθέντα παραπλήσιον τὸν ἦχον ἔχουσι τῷ κέραμῳ διὰ
 τὴν σκληρότητα καὶ τὴν σύγκουσιν· ἔαν δέ τις αὐτὰ κα-
 5 ταδεέστερον ὀπτήσῃ, ἀπαλώτερον μὲν ἀφίᾳσι διὰ τὴν μα-
 λακότητα τὸν ἦχον, οὐ δύναται δὲ γεγωνεῖν ὁμοίως. διὸ
 καὶ τὰς ἡλικίας ἐκλέγονται· τὰ μὲν γὰρ τῶν γερόντων
 ἐστὶ ξηρὰ καὶ πεπωρωμένα καὶ χαῦνα, τὰ δὲ τῶν νέων
 ἀπαλὰ παντελῶς καὶ πολλὴν ἔχοντα ἐν αὐτοῖς ὑγρασίαν.
 10 δεῖ δὲ εἶναι, καθάπερ εἴρηται, τὸ κέρας ξηρὸν καὶ πυκνὸν
 ὀμαλῶς καὶ εὐθύπορον καὶ λεῖον. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα
 συμβαίνοι καὶ τοὺς ἦχους πυκνοὺς καὶ λείους καὶ ὀμαλοὺς
 φέρεσθαι δι' αὐτῶν, καὶ τοῦ ἔξωθεν ἀέρος τὰς πληγὰς γί-
 γνεσθαι τοιαύτας, ἐπεὶ καὶ τῶν χορδῶν εἰσὶν αἱ λειόταται
 15 βέλτισται καὶ τοῖς πᾶσιν ὀμαλώταται, καὶ τὴν κατεργα-
 σίαν ἔχουσι πάντοθεν ὁμοίαν, καὶ τὰς συμβολὰς ἀδήλους

802^a 42. προσκόψη Bekker, προκόψη codd.

τὰς τῶν νεύρων· οὕτω γὰρ συμβάλει καὶ ταύτας ποιεῖσθαι
 τὰς τοῦ ἀέρος πληγὰς ὁμοιοτάτας. δεῖ δὲ καὶ τῶν αὐλῶν
 εἶναι τὰς γλώττας πυκνὰς καὶ λείας καὶ ὁμαλὰς, ὅπως
 ἂν καὶ τὸ πνεῦμα διαπορευῆται δι' αὐτῶν λεῖον καὶ ὁμα- 20
 λὸν καὶ μὴ διεσπασμένον. διὸ καὶ τὰ βεβρεγμένα τῶν
 ζευγῶν καὶ τὰ πεπωκότα τὸ σίαλον εὐφωνότερα γίνονται,
 τὰ δὲ ξηρὰ κακόφωνα. ὁ γὰρ ἀήρ διὰ ὑγροῦ καὶ λείου
 φέρεται μαλακὸς καὶ ὁμαλός. δῆλον δέ· καὶ γὰρ αὐτὸ
 τὸ πνεῦμα, ὅταν ἔχη νοτίδα, πολὺ ἤττον προσκόπτει πρὸς 25
 τὰ ζεύγη καὶ διασπᾶται· τὸ δὲ ξηρὸν μᾶλλον ἀντιλαμ-
 βάνεται καὶ τὴν πληγὴν ποιεῖται σκληροτέραν διὰ τὴν
 βλαν. αἱ μὲν οὖν διαφοραὶ τῶν ἤχων γίνονται διὰ τὰς
 εἰρημένας αἰτίας. σκληραὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν ὅσαι βιαίως
 πρὸς τὴν ἀκοὴν προσπίπτουσι· διὸ καὶ μάλιστα παρέχουσι 30
 τὸν πόνον. τοιαῦται δ' εἰσὶν αἱ δυσκινητότεραι καὶ μετὰ
 πλείστης φερόμεναι βίας· τὸ γὰρ ὑπεῖκον ταχέως οὐ δύνα-
 ται τὴν πληγὴν ὑπομένειν, ἀλλ' ἀποπηδᾷ πρότερον. δῆλον
 δέ· τὰ γὰρ ὑπέρογκα τῶν βελῶν βιαιοτάτην φέρεται τὴν
 φορὰν, καὶ τὰ ρεύματα φερόμενα διὰ τῶν εὐρίπων· καὶ 35
 γὰρ ταῦτα γίνονται σφοδρότατα περὶ αὐτὰς τὰς στενο-
 χωρίας οὐ δυνάμενα ταχέως ὑπέκκειν, ἀλλὰ ὑπὸ πολλῆς
 ὠθούμενα βίας. ὁμοίως δὲ τοῦτο συμβάλει καὶ περὶ τὰς
 φωνὰς καὶ τοὺς ψόφους. φανερὸν δ' ἐστίν· πάντες γὰρ οἱ
 βλαιοὶ γίνονται σκληροί, καθάπερ καὶ τῶν κιβωτῶν καὶ 40
 τῶν στροφέων, ὅταν ἀνοίγωνται βιαίως, καὶ τοῦ χαλκοῦ καὶ
 τοῦ σιδήρου. καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν ἀκμόνων γίνονται σκληρὸς
 [καὶ μαλακός], ὅταν ἐλαύνωσι κατεινυγμένον καὶ σκληρὸν 803^a
 ἤδη τὸν σίδηρον. ἔτι δ' ἀπὸ τῆς ἑλνῆς, ὅταν ρινῶσι καὶ
 χαράττωσι τὰ σιδήρια καὶ τοὺς πρίονας, ἐπεὶ καὶ τῶν βρον-
 τῶν αἱ βιαιόταται γίνονται σκληρόταται καὶ τῶν ὑδάτων
 τὰ καλούμενα ραγδαῖα τὴν βλαν. ἡ μὲν γὰρ ταχυτῆς τοῦ 5

802^b 31. πόνον cod. M^a et Wallisii codd., τόνον Bekker.
 38. περὶ Bekker, παρὰ libri. 803^a 1. καὶ μαλακός eiicienda.

πνεύματος ποιεῖ τὴν φωνὴν ὀξεῖαν, ἢ δὲ βία σκληράν.
 διόπερ οὐ μόνον συμβαίνει τοὺς αὐτοὺς ὅτε μὲν ὀξύτεραν ὅτε
 δὲ βαρύτεραν, ἀλλὰ καὶ σκληροτέραν καὶ μαλακωτέραν.
 καίτοι τινὲς ὑπολαμβάνουσι διὰ τὴν σκληρότητα τῶν ἀρτη-
 10 ριῶν τὰς φωνὰς γίνεσθαι σκληράς, διαμαρτάνοντες· τοῦτο
 μὲν γὰρ βραχὺ τι συμβάλλεται παντελῶς, ἀλλ' ἢ τοῦ
 πνεύματος γιγνομένη πληγὴ βιαίως ὑπὸ τοῦ πνεύματος.
 ὥσπερ γὰρ καὶ τὰ σώματα τῶν μὲν ἐστὶν ὑγρὰ καὶ μα-
 λακὰ τῶν δὲ σκληρὰ καὶ σύντονα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
 15 ὁ πνεύμων. διόπερ τῶν μὲν μαλακῶν ἐκπίπτει τὸ πνεῦμα,
 τῶν δὲ σκληρῶν καὶ βίαιον, ἐπεὶ διότι γε τὴν ἀρτηρίαν
 αὐτὴν μικρὰν τινα συμβαίνει παρέχεσθαι δύναμιν, ῥᾶδιον
 συνιδεῖν. οὐδεμία γὰρ ἐστὶν ἀρτηρία σκληρὰ τοῖς αὐλοῖς
 ὁμοίως· ἀλλ' οὐθὲν ἥττον δι' αὐτοῦ καὶ διὰ τούτων φερομένου
 20 τοῦ πνεύματος οἱ μὲν μαλακῶς αὐλοῦσιν οἱ δὲ σκληρῶς.
 δῆλον δὲ τοῦτ' ἐστὶ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς αἰσθήσεως· καὶ γὰρ
 ἂν ἐπιτείνῃ τις τὸ πνεῦμα βιαιότερον, εὐθέως ἢ φωνὴ
 γίνεται σκληροτέρα διὰ τὴν βίαν, κἂν ἢ μαλακωτέρα.
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς σάλπιγγος· διὸ καὶ
 25 πάντες, ὅταν κωμάζωσιν, ἀνιᾶσιν ἐν τῇ σάλπιγγι τὴν τοῦ
 πνεύματος συντονίαν, ὅπως ἂν ποιῶσι τὸν ἦχον ὡς μα-
 λακώτατον. φανερὸν δ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν ὀργάνων. καὶ
 γὰρ αἱ κατεστραμμένοι χορδαί, καθάπερ εἴρηται, τὰς φω-
 νὰς ποιοῦσι σκληροτέρας, καὶ τὰ κατωπτημένα τῶν κερά-
 30 των. κἂν τις ἄπτηται τῶν χορδῶν ταῖς χερσὶ βιαίως καὶ
 μὴ μαλακῶς, ἀνάγκη καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν αὐτὰς οὕτω
 πάλιν ποιεῖσθαι βιαιότεραν. αἱ δὲ ἥττον κατεστραμμένοι
 καὶ τὰ ὠμότερα τῶν κεράτων τὰς φωνὰς ποιεῖ μαλακω-
 τέρας, καὶ τὰ μακρότερα τῶν ὀργάνων, αἱ γὰρ τοῦ ἀέρος
 35 πληγαὶ καὶ βραδύτεραι· καὶ μαλακώτεραι γίνονται διὰ
 τὰ μῆκη τῶν τόπων, αἱ δ' ἐπὶ τῶν βραχυτέρων σκληρότε-

36. βραχυτέρων] βαρύτερων libri. σκληρότεροι Wallisii
 codd., σκληρότατοι Bekker.

ραι διὰ τὴν κατάτασιν τῶν χορδῶν. δῆλον δ' ἐστίν· καὶ
 γὰρ αὐτοῦ τοῦ ὄργάνου σκληροτέρας συμβαίνει γίνεσθαι τὰς
 φωνάς, ὅταν μὴ κατὰ μέσον τις ἄπτηται τῶν χορδῶν,
 διὰ τὸ μᾶλλον αὐτῶν τὰ πρὸς αὐτῶ τῶ ζυγῶ καὶ τῶ 40
 χορδοτόνῳ κατατετάσθαι. συμβαίνει δὲ καὶ τὰ ναρθήκινα
 τῶν ὄργάνων τὰς φωνὰς ἔχειν ἀπαλωτέρας· οἱ γὰρ ἦχοι
 πρὸς μαλακὸν προσπίπτοντες οὐχ ὁμοίως ἀποπηδῶσι μετὰ 803^b
 βίας. τραχύνεσθαι δὲ συμβαίνει τὰς φωνάς, ὅταν ἡ πληγὴ
 μὴ μία γένηται τοῦ ἀέρος παντός, ἀλλὰ πολλαχῆ κατὰ
 μικρὰ διεσπασμένη. καθ' αὐτὸ γὰρ ἕκαστον τῶν τοῦ ἀέρος
 μορίων προσπίπτει πρὸς τὴν ἀκοήν, ὡς ἂν ἀπὸ πληγῆς 5
 ἐτέρας ὄν, διεσπασμένην ποιεῖ τὴν αἴσθησιν, ὥστε τὴν μὲν
 διαλείπειν τὴν φωνήν, τὴν δὲ προσπίπτειν βιαιότερον, καὶ
 γίνεσθαι τὴν ἀφήν τῆς ἀκοῆς ἀνομοίαν, ὥσπερ καὶ ὅταν
 τι τῶν τραχέων ἡμῖν προσπίπτῃ πρὸς τὸν χρῶτα. μάλιστα
 δὲ τοῦτο συμφανές ἐστίν ἐπὶ τῆς ῥίνης· διὰ γὰρ τὸ τὴν τοῦ 10
 ἀέρος πληγὴν ἅμα γίνεσθαι κατὰ μικρὰ καὶ πολλά,
 τραχεῖς οἱ ψόφοι προσπίπτουσιν ἀπ' αὐτῶν πρὸς τὴν ἀκοήν,
 καὶ μᾶλλον, ὅταν πρὸς σκληρόν τι παρατρέβωνται, καθά-
 περ καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς· τὰ γὰρ σκληρὰ καὶ τραχέα βιαιό-
 τερον ποιεῖται τὴν αἴσθησιν. δῆλον δὲ τοῦτό ἐστι καὶ ἐπὶ 15
 τῶν ῥευμάτων· τοῦ γὰρ ἐλαίου γίνεται πολὺ πάντων τῶν
 ὑγρῶν ὁ ψόφος ἀδηλότερος διὰ τὴν συνέχειαν τὴν τῶν
 μορίων. λεπταὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν, ὅταν ὀλίγον ἢ τὸ
 πνεῦμα τὸ ἐκπίπτειν. διὸ καὶ τῶν παιδίων γίνονται
 λεπταί, καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν εὐνούχων, ὁμοίως δὲ 20
 καὶ τῶν διαλελυμένων διὰ νόσον ἢ πόνον ἢ ἀτροφίαν· οὐ
 δύναται γὰρ πολὺ τὸ πνεῦμα διὰ τὴν ἀσθένειαν ἐκπέμ-
 πειν. δῆλον δ' ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν· ἀπὸ γὰρ τῶν
 λεπτῶν καὶ τὰ φωνὰ γίνονται λεπτὰ καὶ στενὰ καὶ τρι-
 χῶδη, διὰ τὸ καὶ τοῦ ἀέρος τὴν πληγὴν γίνεσθαι κατὰ 25
 στενόν. οἷας γὰρ ἂν τὰς ἀρχὰς ἔχωσι τῆς κινήσεως αἱ τοῦ
 ἀέρος πληγαί, τοιαύτας καὶ τὰς φωνὰς συμβαίνει γίνε-

σθαι προσπιπτούσας πρὸς τὴν ἀκοὴν, οἷον ἀραιὰς ἢ πυκνάς,
 ἢ μαλακὰς ἢ σκληράς, ἢ λεπτὰς ἢ παχείας. αἶτι γὰρ ὁ
 30 ἕτερος ἀπὸ τὸν ἕτερον κινῶν ὡσαύτως ποιεῖ τὴν φωνὴν ἅπα-
 σαν ὁμοίαν, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς
 βαρύτητος· καὶ γὰρ τὰ τάχη τὰ τῆς πληγῆς τὰ ἕτερα τοῖς
 ἑτέροις συνακολουθοῦντα διαφυλάττει τὰς φωνὰς ταῖς ἀρχαῖς
 ὁμοίως. αἱ δὲ πληγαὶ γίνονται μὲν τοῦ ἀέρος ὑπὸ τῶν
 35 χορδῶν πολλαὶ καὶ κεχωρισμέναι, διὰ δὲ μικρότητα τοῦ
 μεταξὺ χρόνου τῆς ἀκοῆς οὐ δυναμένης συναισθάνεσθαι τὰς
 διαλείψεις, μία καὶ συνεχὴς ἡμῖν ἢ φωνὴ φαίνεται, καθά-
 περ καὶ ἐπὶ τῶν χρωμάτων· καὶ γὰρ τούτων τὰ διεστηκότα
 δοκεῖ πολλάκις ἡμῖν συνάπτειν ἀλλήλοις, ὅταν φέρωνται
 40 ταχέως. τὸ δὲ αὐτὸ συμβαίνει τοῦτο καὶ περὶ τὰς συμ-
 φωνίας. διὰ γὰρ τὸ περισυγκαταλαμβάνεσθαι τοὺς ἑτέρους
 ἤχους ὑπὸ τῶν ἑτέρων, καὶ ἕνεσθαι τὰς καταπαύσεις αὐ-
 804^a τῶν ἅμα, λανθάνουσιν ἡμᾶς αἱ μεταξὺ γιγνόμεναι φωναί.
 πλεονάκις μὲν γὰρ ἐν πάσαις ταῖς συμφωνίαις ὑπὸ τῶν
 ὀξυτέρων φθόγγων αἱ τοῦ ἀέρος γίνονται πληγαὶ διὰ τὸ
 τάχος τῆς κινήσεως· τὸν δὲ τελευταῖον τῶν ἤχων ἅμα
 5 συμβαίνει προσπίπτειν ἡμῖν πρὸς τὴν ἀκοὴν καὶ τὸν ἀπὸ
 τῆς βραδυτέρας γιγνόμενον. ὥστε τῆς ἀκοῆς οὐ δυναμένης
 αἰσθάνεσθαι, καθάπερ εἴρηται, τὰς μεταξὺ φωνὰς, ἅμα
 δοκοῦμεν ἀμφοτέρων τῶν φθόγγων ἀκούειν συνεχῶς. πα-
 χεῖαι δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν τούναιτιον, ὅταν ἢ τὸ πνεῦμα πολὺ
 10 καὶ ἀθρόον ἐκπίπτει· διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν εἰσὶ παχύτεραι
 καὶ τῶν τελείων αὐλῶν, καὶ μᾶλλον ὅταν πληρώσῃ τις
 αὐτοὺς τοῦ πνεύματος. φανερόν δ' ἐστίν· καὶ γὰρ ἂν πίεσῃ
 τις τὰ ζεύγη, μᾶλλον ὀξυτέρα ἢ φωνὴ γίνεσθαι καὶ
 λεπτοτέρα. καὶ κατασπάσῃ τις τὰς σύριγγας, καὶ δὲ
 15 ἐπιλάβῃ, παμπλείων ὁ ὄγκος γίνεσθαι τῆς φωνῆς διὰ τὸ
 πλῆθος τοῦ πνεύματος, καθάπερ καὶ ἀπὸ τῶν παχυτέρων
 χορδῶν. παχεῖαι δὲ γίνονται καὶ τῶν τραγιζόντων καὶ
 τῶν βραγχιώντων, καὶ μετὰ τοὺς ἐμέτους, διὰ τὴν τραχύ-

τητα τῆς ἀρτηρίας καὶ διὰ τὸ μὴ ὑπεξάγειν ἀλλ' αὐτοῦ προσκόπτουσιν ἀνειλεῖσθαι τὴν φωνὴν καὶ λαμβάνειν ὄγκον, 20 καὶ μάλιστα διὰ τὴν ὑγρότητα τοῦ σώματος. λιγυραὶ δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν αἱ λεπταὶ καὶ πυκναί, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν τετρίγων καὶ τῶν ἀκρίδων καὶ αἱ τῶν ἀηδόνων, καὶ ὅλως ὅσαις λεπταῖς οὖσαις μηθεὶς ἀλλότριος ἦχος παρακολουθεῖ. ὅλως γὰρ οὐκ ἔστιν οὔτ' ἐν ὄγκῳ φωνῆς τὸ λιγυ- 25 ρόν, οὔτ' ἐν τόνοις ἀνιεμένοις καὶ βαρέσιν, οὔτ' ἐν ταῖς τῶν φθόγγων ἀφαῖς, ἀλλὰ μᾶλλον ὀξύτητι καὶ λεπτότητι καὶ ἀκρίβειᾳ. διὸ καὶ τῶν ὀργάνων τὰ λεπτὰ καὶ σύντονα καὶ μὴ ἔχοντα κέρας τὰς φωνὰς ἔχει λιγυρωτέρας· ὁ γὰρ ἀπὸ τῶν ὑδάτων ἦχος, καὶ ὅλως ὅταν ἀπὸ τινος 30 γιγνόμενος παρακολουθῆ, συνέχει τὴν ἀκρίβειαν τὴν τῶν φθόγγων. σαθραὶ δ' εἰσὶ καὶ παρερρουηκυῖαι τῶν φωνῶν ὅσαι μέχρι τινὸς φερόμεναι συνεχεῖς διασπῶνται. φανερώτατον δὲ τοῦτ' ἔστιν ἐπὶ τοῦ κεράμου· πᾶς γὰρ ὁ ἐκ πληγῆς ῥαγεὶς ποιεῖ τὸν ἦχον σαθρόν, διασπασμένης τῆς 35 κινήσεως κατὰ τὴν πληγὴν, ὥστε μηκέτι γίνεσθαι τοὺς ἐκπίπτοντας ἦχους συνεχεῖς. ὁμοίως δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐρρωγῶτων κεράτων καὶ ἐπὶ τῶν χορδῶν τῶν παρανευριωμένων. ἐπὶ πάντων γὰρ τῶν τοιούτων μέχρι μὲν τινος ὁ ἦχος φέρεται συνεχῆς, ἔπειτα διασπᾶται, καθ' ὃ 804^b τι ἂν ἢ μὴ συνεχὲς τὸ ὑποκείμενον, ὥστε μὴ μίαν γίνεσθαι πληγὴν ἀλλὰ διεσπασμένην, καὶ φαίνεσθαι τὸν ἦχον σαθρόν. σχεδὸν γὰρ παραπλήσιαι τυγχάνουσιν οὖσαι ταῖς τραχελαῖς· πλὴν ἐκεῖναι μὲν εἰσιν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ μι- 5 κρὰ μέρη διεσπασμέναι, τῶν δὲ σαθρῶν αἱ πλεῖσται τὰς μὲν ἀρχὰς ἔχουσι συνεχεῖς, ἔπειτ' εἰς πλείω μέρη τὴν διαρρυσιν λαμβάνουσιν. δασεῖαι δ' εἰσὶ τῶν φωνῶν ὅσαις ἔσωθεν τὸ πνεῦμα εὐθέως συνεκβάλλομεν μετὰ τῶν φθόγγων, ψιλαὶ δ' εἰσὶ τὸναντίον ὅσαι γίνονται χωρὶς τῆς τοῦ πνεύ- 10 ματος ἐκβολῆς. ἀπορρήγνυσθαι δὲ συμβαίνει τὰς φωνὰς, ὅταν μηκέτι δύνωνται τὸν ἀέρα μετὰ πληγῆς ἐκπέμπειν,

ἀλλ' ὁ περὶ τὸν πνεύμονα τόπος αὐτῶν ὑπὸ τῆς διαστά-
 σεως ἐκλυθῆ. ὥσπερ γὰρ καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ὠμούς
 15 ἐκλύεσθαι συμβαίνει τὸ τελευταῖον συντόμως, οὕτως καὶ τὸν
 περὶ τὸν πνεύμονα τόπον, κοῦφον γὰρ ἔξω φέρεσθαι τὸ
 πνεῦμα διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι βίαιον αὐτοῦ τὴν πληγὴν·
 ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τετραχύνθαι τὴν ἀρτηρίαν αὐτῶν
 ἰσχυρῶς, οὐ δύναται τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεσθαι συνεχές,
 20 ἀλλὰ διεσπασμένον, ὡς ἀπερρωγυίας γίνεσθαι τὰς φωνὰς
 αὐτῶν. καὶ τινες οἴονται διὰ τὴν τοῦ πνεύμονος γλισχρο-
 τητα τὸ πνεῦμα οὐ δύνασθαι περαιοῦσθαι περὶ τὸν ἔξω
 τόπον, διαμαρτάνοντες· φθέγγονται μὲν γὰρ ἀλλ' οὐ δύ-
 νανται γεγωνεῖν διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι μετὰ συντονίας τὴν
 25 τοῦ ἀέρος πληγὴν, ἀλλὰ μόνον φωνοῦσιν, ὡς ἂν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
 φάρυγγος τὸ πνεῦμα βιαζόμενον. τῶν δ' ἰσχυροφώνων οὔτε
 περὶ τὰς φλέβας οὔτε περὶ τὰς ἀρτηρίας ἐστὶ τὸ πάθος, ἀλλὰ
 περὶ τὴν κίνησιν τῆς γλώττης. χαλεπῶς γὰρ αὐτὴν μετα-
 φέρουσιν, ὅταν ἕτερον δέη φθόγγον εἰπεῖν. διὸ καὶ πολὺν
 30 χρόνον τὸ αὐτὸ ῥῆμα λέγουσιν, οὐ δυνάμενοι τὸ ἐξῆς εἰπεῖν,
 ἀλλὰ συνεχῶς τῆς κινήσεως καὶ τοῦ πνεύμονος αὐτῶν ἐπὶ τὴν
 αὐτὴν ὁρμὴν φερομένου διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν βίαν τοῦ πνεύ-
 ματος. ὥσπερ γὰρ καὶ τὸ σῶμα ὅλον τῶν τρεχόντων βιαίως χα-
 λεπὸν ἐστὶν ἐκ τῆς ὁρμῆς εἰς ἄλλην κίνησιν μεταστῆσαι, τὸν
 35 αὐτὸν τρόπον καὶ κατὰ μέρος. διὸ καὶ πολλάκις τὸ μὲν
 ἐξῆς εἰπεῖν οὐ δύναται, τὸ δὲ μετὰ τοῦτο λέγουσι ῥαδίως,
 ὅταν ἄλλην ποιήσωνται τῆς κινήσεως ἀρχήν. δῆλον δ' ἐστίν·
 καὶ γὰρ τοῖς ὀργιζομένοις τοῦτο συμβαίνει πολλάκις διὰ τὸ
 βίαιον αὐτῶν γίνεσθαι τὴν τοῦ πνεύματος φορᾶν.

804^b 14. σκέλη Wallis, σκεύη libri.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΑ.

Ὅτι αἱ διάνοιαι ἔπονται τοῖς σώμασι, καὶ οὐκ εἰσὶν αὐταὶ 805^a
καθ' ἑαυτὰς ἀπαθεῖς οὐσαι τῶν τοῦ σώματος κινήσεων. τοῦτο
δὲ δῆλον πάννυ γίνεται ἔν τε ταῖς μέθαις καὶ ἔν τε ταῖς ἀ-
ρωστίαις· πολὺ γὰρ ἐξαλλάττουσαι φαίνονται αἱ διάνοιαι
ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων. καὶ τὸνναντίον δὴ τοῖς 6
τῆς ψυχῆς παθήμασι τὸ σῶμα συμπάσχον φανερὸν γίνε-
ται περὶ τε τοὺς ἔρωτας καὶ τοὺς φόβους τε καὶ τὰς λύπας
καὶ τὰς ἡδονάς. ἔτι δὲ ἔν τε ταῖς φύσει γινομένοις μᾶλλον
ἂν τις συνίδοι ὅτι οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα σῶμά τε καὶ
ψυχὴν συμφυῶς ὥστε τῶν πλείστων ἀλλήλοις αἷτια γίνε- 10
σθαι παθημάτων. οὐδὲν γὰρ πρόποτε ζῶον γεγένηται τοιοῦτον
ὃ τὸ μὲν εἶδος ἔσχηεν ἑτέρου ζώου, τὴν δὲ διάνοιαν ἄλλου,
ἀλλ' αἰεὶ τοῦ αὐτοῦ τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ὥστε ἀναγ-
καῖον ἔπεσθαι τῷ τοιῷδε σώματι τοιῶνδε διάνοιαν. ἔτι δὲ
καὶ τῶν ἄλλων ζώων οἱ περὶ ἕκαστον ἐπιστήμονες ἐκ τῆς 15
ιδέας δύνανται θεωρεῖν, ἵππικοὶ τε ἵππους καὶ κυνηγέται
κύνους. εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ εἶη (αἰεὶ δὲ ταῦτα ἀληθῆ ἐστίν),
εἶη ἂν φυσιογνωμονεῖν. οἱ μὲν οὖν προγεγενημένοι φυσιο-
γνώμονες κατὰ τρεῖς τρόπους ἐπεχειρήσαν φυσιογνωμονεῖν,
ἕκαστος καθ' ἕνα. οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῶν γενῶν τῶν ζώων φυ- 20
σιγνωμονοῦσι, τιθέμενοι καθ' ἕκαστον γένος εἰδός τι ζώου
καὶ διάνοιαν. οἱ δ' ἐπὶ τούτοις σῶμά τι, εἶτα τὸν ὅμοιον τῷ

Cod. L^a (Marcianus 263).

Aristot. physiogn. rec. Prantl.

σώματι σώμα ἔχοντα καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοίαν ὑπελάμβανον. ἄλλοι δὲ τινες τοῦτο μὲν ἐποιοῦν, οὐκ ἐξ ἀπάντων δὲ
 25 τῶν ζώων ἐδοκίμαζον, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους, διελόμενοι κατὰ τὰ ἔθνη, ὅσα διέφερε τὰς ὀψεις καὶ τὰ ἥθη, οἷον Αἰγύπτιοι καὶ Θραῖκες καὶ Σκύθαι, ὁμοίως τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ἐποιοῦντο. οἱ δὲ τινες ἐκ τῶν ἡθῶν τῶν ἐπιφαινομένων, οἷα διαθέσει ἔπεται ἕκαστον ἥθος, τῷ
 30 ὀργιζομένῳ, τῷ φοβουμένῳ, τῷ ἀφροδισιάζοντι, καὶ τῶν ἄλλων δὴ παθημάτων ἐκάστῳ. ἔστι δὲ κατὰ πάντας τούτους τοὺς τρόπους φυσιογνωμονεῖν, καὶ ἔτι κατ' ἄλλους, καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ἀνομοίως ποιεῖσθαι. οἱ μὲν οὖν κατὰ
 805^b τὰ ἥθη μόνον φυσιγνωμονοῦντες ἀμαρτάνουσιν, πρῶτον μὲν ὅτι ἔνιοι οὐκ οἱ αὐτοὶ ὄντες τὰ ἐπὶ τῶν προσώπων ἥθη τὰ αὐτὰ ἔχουσιν, οἷον ὁ τε ἀνδρεῖος καὶ ὁ ἀναιδὴς τὰ αὐτὰ ἔχουσι, τὰς διανοίας πολὺ κεχωρισμένοι, δεύτερον δὲ ὅτι
 5 κατὰ χρόνους τινὰς τὰ ἥθη οὐ τὰ αὐτὰ ἀλλ' ἐτέρων ἔχουσιν· δυσανίους τε γὰρ οὖσιν ἐνίοτε συνέβη τὴν ἡμέραν ἠδέως διαγαγεῖν καὶ τὸ ἥθος λαβεῖν τὸ τοῦ εὐθύμου, καὶ τὸνναντίον εὐθύμον λυπηθῆναι, ὥστε τὸ ἥθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου μεταβαλεῖν. ἔτι πρὸς τούτοις περὶ ὀλίγων ἂν τις τοῖς ἐπιφαι-
 10 νομένοις τεκμαίροιο. οἱ δ' ἐκ τῶν θηρίων φυσιγνωμονοῦντες οὐκ ὀρθῶς τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων ποιοῦνται. οὐ γὰρ δὴ ἐκάστου τῶν ζώων τὴν ιδέαν διεξελθόντα ἔστιν εἰπεῖν ὅτι, ὅς ἂν ὁμοῖος τούτῳ τὸ σώμα ἦ, καὶ τὴν ψυχὴν ὁμοῖος ἔσται. πρῶτον μὲν γὰρ ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν οὕτως ὁμοῖον θηρίῳ ἂν-
 15 θρωπον οὐδεὶς ἂν εὖροι, ἀλλὰ προσεικότα μὲν τι. ἔτι πρὸς τούτοις τὰ ζῶα ὀλίγα μὲν τὰ ἴδια ἔχει σημεία, πολλὰ δὲ τὰ κοινά· ὥστε ἐπειδὴν ὁμοῖός τις ἦ μὴ κατὰ τὸ ἴδιον ἀλλὰ κατὰ τὸ κοινόν, τί μᾶλλον οὗτος λέοντι ἢ ἐλάφῳ ὁμοιότερος; εἰκὸς γὰρ τὰ μὲν ἴδια τῶν σημείων ἴδιόν τι
 20 σημαίνειν, τὰ δὲ κοινὰ κοινόν. τὰ μὲν οὖν κοινὰ τῶν σημείων οὐδὲν ἂν διασαφηθῆι τῷ φυσιγνωμονοῦντι. εἰ δὲ τις τὰ ἴδια ἐκάστου τῶν θηρίων ἐκλέξειεν, οὐκ ἂν ἔχοι ἀποδοῦναι

οὗ ἐστὶ ταῦτα σημεῖα. εἰκὸς γὰρ τοῦ ἰδίου, ἴδιον δὲ οὐδενὸς οὐδὲν τῶν ζώων τῶν φυσιολογωμονουμένων ἐν γε τῇ διανοίᾳ ἔχει ἂν τις λαβεῖν· οὔτε γὰρ ἀνδρεῖον μόνον ὁ λέων ἐστίν, 25 ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλά, οὔτε δειλὸν ὁ λαγῶς, ἀλλὰ καὶ ἄλλα μυρία. εἰ οὖν μήτε τὰ κοινὰ σημεῖα ἐκλέξαντι σαφές τι γίνεται μήτε τὰ ἴδια, οὐκ ἂν εἴη καθ' ἕκαστον τῶν ζώων σκέπτεσθαι, ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων τὴν ἐκλογὴν ποιητέον τῶν τὸ αὐτὸ πάθος πασχόντων, οἷον, ἂν μὲν ἀνδρείου ἐπι- 30 σκοπῆ τις τὰ σημεῖα, τὰ ἀνδρεῖα τῶν ζώων εἰς ἐν λαβόντα δεῖ ἐξετάσαι, ποῖα παθήματα τούτοις μὲν ἅπασιν ὑπάρχει, τῶν δὲ ἄλλων ζώων οὐδενὶ συμβέβηκεν. εἰ γὰρ οὕτω τις ἐκλέξειεν, ὅτι ταῦτά ἐστι τὰ σημεῖα ἀνδρείας τοῖς 806^a προκριθεῖσι ζώοις, μὴ μόνον ἀνδρείας κοινὸν ὑπάρχειν πάθημα τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι· οὕτω δ' ἂν ἀπορήσειε πότερον ἀνδρείας ἢ θατέρου τὰ σημεῖα ἐστίν. ἀλλὰ δεῖ ἐκ πλείστων τε ἐκλέγεσθαι ζώων, καὶ μηδὲν πάθος κοινὸν ἔχόντων ἐν τῇ διανοίᾳ ἄλλο τι, οὗ ἂν τὰ σημεῖα σκοπῆ. ὅσα μὲν οὖν τῶν σημείων μόνιμά ἐστι, μόνιμον ἂν τι καὶ σημαῖνοι· ὅσα δὲ ἐπιγινόμενά τε καὶ ἀπολείποντα, πῶς ἂν τὸ σημεῖον ἀληθὲς εἴη τοῦ ἐν τῇ διανοίᾳ μὴ μένοντος; εἰ μὲν γὰρ μόνιμον ἐπιγινόμενόν τε καὶ ἀπολείπον σημεῖόν 10 τις ὑπολάβοι, ἐνδέχοιτο μὲν ἂν αὐτὸ ἀληθὲς εἶναι, οὐ μὴν ἐπιεικὲς ἂν εἴη, μὴ αἰεὶ τῷ πράγματι παρεπόμενον. ὅσα δὲ παθήματα ἐγγινόμενα τῇ ψυχῇ μηδὲν τι ἐνδιαλλάττει τὰ σημεῖα τὰ ἐν τῷ σώματι, οἷς χρῆται ὁ φυσιολογώμων, οὐκ ἂν εἴη τὰ τοιαῦτα γνωρίσματα τῇ τέχνῃ, οἷον 15 τὰ περὶ τὰς δόξας καὶ τὰς ἐπιστήμας ἰατρὸν ἢ κιθαριστὴν οὐκ ἐνδέχεται γνωρίζειν· ὁ γὰρ μαθὼν ὅ τι μάθημα, οὐδὲν ἐξήλλαξε τῶν σημείων οἷς χρῆται ὁ φυσιολογώμων.

2 Δεῖ δὴ οὖν ὀρίσαι περὶ ποῖα ἅττα ἐστὶν ἡ φυσιολογωμονία, ἐπειδὴ οὐ περὶ πάντα, καὶ ἐκ τίνων ἕκαστα σημεῖα 20

806^a 16. ἰατρὸν ἢ κιθαριστὴν Sylburg, Bekker; ἰατροῦ ἢ κιθαριστοῦ libri.

λαμβάνεται, ἔπειτ' ἐφεξῆς καθ' ἕνα καὶ ἕνα περὶ τῶν ἐπι-
 φανεστέρων δηλώσει. ἡ μὲν οὖν φυσιολογικὴ ἐστὶ, καθ-
 ἄπερ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς λέγει, περὶ τὰ φυσικὰ παθή-
 ματα τῶν ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ τῶν ἐπικτητῶν ὅσα παρα-
 25 γινόμενα μεθίστησι τῶν σημείων τῶν φυσιολογικῶν.
 ὅποια δὲ ταῦτά ἐστιν, ὕστερον δηλωθήσεται. ἐξ ὧν δὲ γε-
 νῶν τὰ σημεία λαμβάνεται, νῦν ἐρωῶ, καὶ ἔστιν ἅπαντα·
 ἕκ τε γὰρ τῶν κινήσεων φυσιολογικῶν, καὶ ἕκ τῶν
 σχημάτων, καὶ ἕκ τῶν χρωμάτων, καὶ ἕκ τῶν ἡθῶν τῶν
 30 ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐμφαινόμενων, καὶ ἕκ τῶν τριχωμάτων,
 καὶ ἕκ τῆς λειότητος, καὶ ἕκ τῆς φωνῆς, καὶ ἕκ τῆς σαρ-
 κός, καὶ ἕκ τῶν μερῶν, καὶ ἕκ τοῦ τύπου ὅλου τοῦ σώ-
 ματος. καθόλου μὲν οὖν τοιαῦτά ἐστιν ἃ λέγουσιν οἱ φυ-
 σιολογικῶν περὶ ὅλων τῶν γενῶν ἐν οἷς ἐστὶ τὰ σημεία.
 35 εἰ μὲν οὖν ἀσαφῆς ἢ μὴ εὐσημῶς ἦν ἡ τοιαύτη διεξοδος,
 ἀπέχρησεν ἂν τὰ εἰρημένα. νυνὶ δ' ἴσως βέλτιόν ἐστι καθ'
 ἕνα καὶ ἕνα περὶ πάντων, ὅσα ἐπιφανῆ παρὰ τῶν φυσιολογικῶν
 806^b μονουμένων, ἀκριβέστερον φράσαι, τὰ τε σημεία λέγοντα,
 οἷά τ' ἐστὶν ἕκαστα καὶ ἐπὶ τί ἀναφέρεται, ὅσα μὴ ἐν τοῖς
 προειρημένοις δεδήλωται. αἱ μὲν οὖν χροιαὶ σημαίνουσιν
 αἱ μὲν ὀξειᾶι θερμὸν καὶ ὑφαιμον, αἱ δὲ λευκέρουθοι εὐ-
 5 φυΐαν, ὅταν ἐπὶ λείου χρωτὸς συμβῆ τοῦτο τὸ χρῶμα.
 τὰ δὲ τριχώματα τὰ μὲν μαλακὰ δειλόν, τὰ δὲ σκληρὰ
 ἀνδρείον. τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον εἴληπται ἐξ ἁπάντων τῶν
 ζώων. δειλότατον μὲν γὰρ ἐστὶν ἔλαφος λαγῶς πρόβατα,
 καὶ τὴν τρίχα μαλακωτάτην ἔχει· ἀνδρείοτατον δὲ λέων,
 10 ὅς ἄγριος, καὶ τρίχα σκληροτάτην φέρει. ἔστι δὲ καὶ ἐν
 τοῖς ὄρνιθι τὸ αὐτὸ τοῦτο ἰδεῖν· καθόλου τε γὰρ ὅσοι μὲν
 σκληρὸν τὸ πτερόν ἔχουσιν, ἀνδρείοι, ὅσοι δὲ μαλακόν,
 δειλοί, καὶ κατὰ μέρη ἔστι ταῦτο τοῦτο ἰδεῖν ἐν τε τοῖς
 ὄρνυξι καὶ ἐν τοῖς ἀλεκτρούσι. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
 15 γενῶν τῶν ἀνθρώπων ταῦτο τοῦτο συμπίπτει· οἱ μὲν γὰρ
 ὑπὸ ταῖς ἄρκτοις οἰκοῦντες ἀνδρείοι τέ εἰσι καὶ σκληρότρι-

χες, οἱ δὲ πρὸς μεσημβρίαν δειλοὶ τε καὶ μαλακὸν τρί-
 χωμα φέρουσιν. ἡ δὲ δασύτης ἢ περὶ τὴν κοιλίαν λα-
 λιὰν σημαίνει. τοῦτο δὲ ἀναφέρεται εἰς τὸ γένος τῶν ὀρνι-
 θῶν· ἴδιον γὰρ ὄρνιθος τῶν περὶ τὸ σῶμα ἢ δασύτης ἢ 20
 περὶ τὴν κοιλίαν, τῶν δὲ περὶ τὴν διάνοιαν ἢ λαλιά. ἡ δὲ
 σὰρξ ἢ μὲν σκληρὰ καὶ εὐεκτικὴ φύσει ἀναλίσθητον ση-
 μαίνει, ἢ δὲ λεία καὶ εὐφυέα καὶ ἀβέβαιον, ἐὰν μὴ ἐπ'
 ἰσχυροῦ σώματος καὶ τὰ ἀκρωτήρια ἐγκρατῆ ἔχοντος τοῦτο
 συμβῆ. αἱ δὲ κινήσεις αἱ μὲν νωθραὶ μαλακὴν διάνοιαν, 25
 αἱ δὲ ὀξεῖαι ἔνθερον. ἐπὶ δὲ τῆς φωνῆς ἢ μὲν βαρεῖα
 καὶ ἐπιτεινομένη ἀνδρείον, ἢ δὲ ὀξεῖα καὶ ἀνειμένη δειλόν.
 τὰ δὲ σχήματα καὶ τὰ παθήματα τὰ ἐπιφαινόμενα ἐπὶ
 τῶν προσώπων κατὰ τὰς ὁμοιότητας λαμβάνεται τῶν πα-
 θῶν. ὅταν γὰρ πάσῃ τι, γίνεται οἷον εἰ τοιοῦτον ἔχει ὅταν 30
 τις ὀργίξῃται, ὀργίλον τὸ σημεῖον τοῦ αὐτοῦ γένους. τὸ δὲ
 ἄρρεν τοῦ θήλεος μείζον καὶ ἰσχυρότερον, καὶ τὰ ἀκρωτή-
 ρια τοῦ σώματος ἰσχυρότερα καὶ λιπαρώτερα καὶ εὐεκτι-
 κώτερα καὶ βελτίω κατὰ πάσας τὰς ἀρετάς. ἰσχυρότερα
 δὲ τῶν ἐπὶ τοῖς μέρεσι σημεῖων ἐστὶ τὰ ἐν τοῖς ἡθεσι τοῖς 85
 ἐν τοῖς ἐπιφαινομένοις λαμβανόμενα καὶ τὰ κατὰ τὰς
 κινήσεις καὶ τὰ σχήματα. ὅλος δὲ τὸ ἐνὶ μὲν πιστεύειν
 τῶν σημεῖων εὐήθες· ὅταν δὲ πλεῖω συμφωνοῦντα καθ' ἐνὸς 807^a
 λάβῃ, μᾶλλον ἢδη κατὰ τὸ εἶκος ἂν τις ὑπολαμβάνοι
 ἀληθῆ εἶναι τὰ σημεῖα. ἔστι δὲ ἄλλος τρόπος καθ' ὃν ἂν
 τις φυσιολογωμονολῆ· οὐδεὶς μέντοι ἐπικεχέληκεν. οἷον εἰ
 ἀνάγκη ἐστὶ τὸν ὀργίλον καὶ τὸν δυσάνιον καὶ μικρὸν τὸ 5
 ἡθος φθονερὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ ἐστὶ φθονεροῦ σημεῖα, ἐξ
 ἐκείνων δὲ τῶν προτέρων ἐνδέχοιτο ἂν τῶ φυσιολογώμονι
 καὶ τὸν φθονερὸν εὐρίσκειν, μάλιστα μὲν ἂν ὁ τοιοῦτος ἴδιος
 τρόπος εἴῃ τοῦ πεφιλοσοφηκότος. τὸ γὰρ δύνασθαι τινῶν
 ὄντων ἀναγκαῖον εἶναι, ἴδιον ὑπολαμβάνοιμεν φιλοσοφίας· 10

806^b 21. τὴν διάνοιαν] διάνοιαν al.
 τῶ πάθει al.

29. τῶν παθῶν]

ὅπερ ἐστὶν ὅτε ἐναντιοῦται τούτῳ κατὰ τὰ πάθη φυσιογνωμονεῖν καὶ τὰ κακά.

Περὶ φωνῆς κατὰ μὲν τὸ πάθος ἐπισκοπῶν ὀξεῖαν οἰηθεῖη ἂν τις δυεῖν ἕνεκεν τιθέναι τοῦ θυμοειδοῦς. ὁ γὰρ
 15 ἀγανακτῶν καὶ ὀργιζόμενος ἐπιτείνειν εἴωθε τὸν φθόγγον καὶ ὀξὺ φθέγγεσθαι, ὁ δὲ ῥαθύμως διακείμενος τὸν τε τόνον ἀνλήσει καὶ βαρὺ φθέγγεται. τῶν δ' αὖ ζώων τὰ μὲν ἀνδρεῖα βαρύφωνα ἐστὶ, τὰ δὲ δειλὰ ὀξύφωνα, λέων μὲν καὶ ταῦρος, καὶ κύων ὑλακτικός, καὶ τῶν ἀλεκτρονό-
 20 νων οἱ εὐψυχοὶ βαρύφωνα φθέγγονται. ἔλαφος δὲ καὶ λαγὼς ὀξύφωνα ἐστὶν. ἀλλ' ἴσως καὶ ἐν τούτοις κρεῖσσόν ἐστι μὴ ἐν τῷ βαρεῖαν ἢ ὀξεῖαν εἶναι τὴν φωνὴν αὐτῶν ἀνδρεῖον ἢ δειλὸν τιθέναι, ἀλλ' ἐν τῷ τὴν μὲν ἐρρωμένην ἀνδρείου τὴν δὲ ἀνειμένην καὶ ἀσθενῆ δειλοῦ ὑποληπτέον
 25 εἶναι. ἔστι δὲ κράτιστον, ὅταν τὰ σημεῖα μὴ ὁμολογούμενα ἀλλ' ὑπεναντιούμενα, μηδὲν τιθέναι, εἰ μὴ ἐστὶ τῶν διηρημένων ποῖα ποῖων πιστότερα, καὶ μάλιστα μὲν εἰς εἶδη ἀλλὰ μὴ εἰς ὅλα τὰ γένη ἀναφέρειν. ὁμοιότερα γὰρ ἐστὶ τῷ ζητουμένῳ· οὐ γὰρ ὅλον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων φυ-
 30 σιογνωμονοῦμεν, ἀλλὰ τινὰ τῶν ἐν τῷ γένει.

Ἀνδρείου σημεῖα τρίγωνμα σκληρόν, τὸ σχῆμα τοῦ 3 σώματος ὀρθόν, ὅστ'α καὶ πλευραὶ καὶ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος ἰσχυρὰ καὶ μεγάλα, καὶ κοιλία πλατεῖα καὶ προσεσταλμένη· ὠμοπλάται πλατεῖαι καὶ διεστηκυῖαι, οὔτε
 35 λίαν συνδεδεμένοι οὔτε παντάπασιν ἀπολελυμένοι· τράχηλος ἐρρωμένος, οὐ σφόδρα σαρκώδης· τὸ στῆθος σαρκῶδες τε καὶ πλατύ, ἰσχίον προσεσταλμένον, γαστροκνημῖαι κάτω
 807^b προσεσπασμένοι· ὄμμα χαροπόν, οὔτε λίαν ἀνεπτυγμένον οὔτε παντάπασι συμμύον· ἀνχμηρότερον τὸ χροῶμα τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος· ὀξὺ μέτωπον, εὐθύ, οὐ μέγα, ἰσχνόν, οὔτε λεῖον οὔτε παντάπασι ῥυτιδῶδες. δειλοῦ σημεῖα τριγω-

807^a 20. βαρύφωνα] βαρύφωνοι al.

μάτιον μαλακόν, τὸ σῶμα συγκεκαθικός, οὐκ ἐπισπερχής· 5
αἱ δὲ γαστροκνημίαι ἄνω ἀνεσπασμένοι· περιὶ τὸ πρόσω-
πον ὑπόχρος· ὄμματα ἀσθενῆ καὶ σκαρδαμύττοντα, καὶ
τὰ ἀκρωτήρια τοῦ σώματος ἀσθενῆ, καὶ μικρὰ σκέλη, καὶ
χεῖρες λεπταὶ καὶ μακρά· ὄσφυς δὲ μικρὰ καὶ ἀσθενής·
τὸ σχῆμα σύντονον ἐκ ταῖς κινήσεσιν· οὐκ ἰταμὸς ἀλλ' 10
ὑπίος καὶ τεθαμβηκώς· τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου εὐ-
μετάβολον, κατηφές. εὐφυοῦς σημεῖα σὰρξ ὑγροτέρα
καὶ ἀπαλωτέρα, οὐκ εὐεκτική οὐδὲ πιμελώδης σφόδρα· τὰ
περὶ τὰς ὠμοπλάτας καὶ τράχηλον ἰσχνότερα, καὶ τὰ
περὶ τὸ πρόσωπον, καὶ σύνδετα τὰ περὶ τὰς ὠμοπλάτας, 15
καὶ τὰ κάτω ἀφειμένα· εὐλυτα τὰ περὶ τὰς πλευράς·
καὶ τὸν νῶτον ἀσαρκότερος· τὸ σῶμα λευκέρυθρον καὶ κα-
θαρόν· τὸ δερμάτιον λεπτόν, τριχωμάτιον μὴ λίαν σκλη-
ρὸν μηδὲ λίαν μέλαν, ὄμμα χαροπόν, ὑγρόν. ἀναισθητοῦ
σημεῖα τὰ περὶ τὸν αὐχένα καὶ τὰ σκέλη σαρκώδη καὶ 20
συμπεπλεγμένα καὶ συνδεδεμένα, κοτύλη στρογγύλη, ὠμο-
πλάται ἄνω ἀνεσπασμένοι, μέτωπον μέγα περιφερές σαρ-
κῶδες, ὄμμα γλωρὸν κωφόν, κνήμαι περὶ σφυρὸν πα-
χεῖαι σαρκώδεις στρογγύλαι, σιαγόνες μεγάλαι σαρκώδεις,
ὄσφυς σαρκώδης, σκέλη μακρά, τράχηλος παχύς, πρόσω- 25
πον σαρκῶδες, ὑπόμακρον ἱκανῶς. τὰς δὲ κινήσεις καὶ τὸ
σχῆμα καὶ τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐπιφαινόμενον
κατὰ τὰς ὁμοιότητας ἀναλαμβάνει. ἀναιδοῦς σημεῖα
ὀμμάτιον ἀνεπτυγμένον καὶ λαμπρόν, βλέφαρα ὑφαιμα
καὶ παχέα· μικρὸν ἔγκυρτον· ὠμοπλάται ἄνω ἐπηρμένοι· 30
τῷ σχήματι μὴ ὀρθὸς ἀλλὰ μικρῷ προπετέστερος, ἐν ταῖς
κινήσεσιν ὀξύς, ἐπίπυρρος τὸ σῶμα· τὸ χρῶμα ὑφαιμον·
στρογγυλοπρόσωπος· τὸ στήθος ἀνεσπασμένον. κοσμίου ση-
μεῖα. ἐν ταῖς κινήσεσι βραδύς, καὶ διάλεκτος βραδεῖα καὶ
φωνὴ πνευματώδης καὶ ἀσμενής, ὀμμάτιον ἀλαμπές μέ- 35

807^b 12. κατηφές] κατηφής al. 30. ἔγκυρτον] ἔγκυρτος
al. 34. διάλεκτος Bekker, διαλεκτικὸς libri.

λαν καὶ μήτε λίαν ἀνεπτυγμένον μήτε παντάπασι συμ-
 μεμυκός, σκαρδαμυκτικὸν βραδέως· τὰ μὲν γὰρ ταχέως
 808^a σκαρδαμύττοντα τῶν ὀμμάτων τὰ μὲν δειλὸν τὰ δὲ θερ-
 μὸν σημαίνει. εὐθύμου σημεῖα μέτωπον εὐμέγεθες καὶ
 σαρκῶδες καὶ λειῖον, τὰ περὶ τὰ ὄμματα ταπεινότερα.
 καὶ ὑπνωδέστερον τὸ πρόσωπον φαίνεται, μήτε δεδορκός
 5 μήτε σύννου. ἔν τε ταῖς κινήσεσι βραδύς ἔστω καὶ ἀνει-
 μένος· τῷ σχήματι καὶ τῷ ἦθει τῷ ἐπὶ τοῦ προσώπου μὴ
 ἐπισπερχῆς ἀλλὰ ἀγαθός φαινέσθω. ἀθύμου σημεῖα. τὰ
 ρυτιδώδη τῶν προσώπων καὶ ἰσχνὰ ὄμματα κατακεκλασ-
 μένα, ἅμα δὲ καὶ τὰ κεκλασμένα τῶν ὀμμάτων, δύο ση-
 10 μαίνει, τὸ μὲν μαλακὸν καὶ θῆλυ, τὸ δὲ κατηφές καὶ
 ἄθυμον. ἐν τῷ σχήματι ταπεινός καὶ ταῖς κινήσεσιν ἀπη-
 γορευκός. κιναίδου σημεῖα ὄμμα κατακεκλασμένον,
 γονύκροτος· ἐγκλίσεις τῆς κεφαλῆς εἰς τὰ δεξιὰ· αἱ φοραὶ
 τῶν χειρῶν ὑπτίαι καὶ ἔκλυτοι, καὶ βαδίσεις διτταί, ἡ
 15 μὲν περινεύοντος, ἡ δὲ κρατοῦντος τὴν ὀσφύν· καὶ τῶν
 ὀμμάτων περιβλέψεις, οἷος ἂν εἴη Διονύσιος ὁ σοφιστής.
 πικροῦ σημεῖα τὸ πρόσωπον σεσηρός· μελανόχρους, ἰσχνός·
 τὰ περὶ τὸ πρόσωπον διεξυσμένα, τὸ πρόσωπον ρυτιδώδες
 ἄσαρκον· εὐθύθριξ καὶ μελάνθριξ. θυμώδους σημεῖα. ὀρ-
 20 θός τὸ σῶμα, τῷ σχήματι εὐπλευρος, εὐθυμος, ἐπίπυρρος·
 ὠμοπλάται διεστηκυῖαι καὶ μεγάλαι καὶ πλατεῖαι· ἀκρω-
 τήρια μεγάλα καὶ ἐγκρατῆ· λειῖος καὶ περὶ τὰ στήθη καὶ
 περὶ βουβῶνας, εὐπώγων· εὐαυξῆς ὁ περίδρομος τῶν τρι-
 γῶν, κάτω κατεληλυθώς. πραέος σημεῖα. ἰσχυρός τὸ
 25 εἶδος, εὐσαρκός· ὑγρὰ σὰρξ καὶ πολλή· εὐμεγέθης καὶ
 σύμμετρος· ὑπτίος τῷ σχήματι· ὁ περίδρομος τῶν τριγῶν
 ἀνεσπασμένος. εἴρωνος σημεῖα πύονα τὰ περὶ τὸ πρόσω-
 πον, καὶ τὰ περὶ τὰ ὄμματα ρυτιδώδη· ὑπνώδες τὸ πρόσω-
 πον τῷ ἦθει φαίνεται. μικροψύχου σημεῖα. μικρομελής,
 30 μικρογλάφυρος, ἰσχνός, μικρόμματος καὶ μικροπρόσωπος,
 οἷος ἂν εἴη Κορίνθιος ἢ Λευκάδιος. φιλόκυβοι γαλεαγκῶ-

νες καὶ ὀρηχσταί. φιλολοίδοροι οἷς τὸ ἄνω χεῖλος μετέω-
ρον· καὶ τὰ εἶδη προπετεῖς, ἐπίπυρροι. ἐλεήμονες ὅσοι
γλαφυροὶ καὶ λευκόχροοι καὶ λιπαρόματοι καὶ τὰ ῥινία
ἄνωθεν διεξυσμένοι, καὶ αἰεὶ δακρύουσιν. οἱ αὐτοὶ οὗτοι καὶ ³⁵
φιλογύναιοι καὶ θηλυγόνοι καὶ περὶ τὰ ἥθη ἐρωτικοὶ καὶ
ἀειμνήμονες καὶ εὐφρεῖς καὶ ἔνθερμοι. τούτων δὲ σημεῖα
εἴρηται. ἐλεήμων ὁ σοφὸς καὶ δειλὸς καὶ κόσμιος, ἀνε- ^{808b}
λέητος ἀμαθὴς καὶ ἀναιδής. ἀγαθοὶ φαγεῖν οἷς τὸ ἀπὸ
τοῦ ὀμφαλοῦ πρὸς στῆθος μεῖζόν ἐστιν ἢ τὸ ἐντεῦθεν πρὸς τὸν
αὐχένα. λάγνου σημεῖα. λευκόχρως καὶ δασύς εὐθείαις
θριξὶ καὶ παχείαις καὶ μελαίναις· καὶ οἱ κρόταφοι δασεῖς ⁵
εὐθείαις θριξί· λιπαρὸν τὸ ὀμμάτιον καὶ μάργον. φίλυπνοι
οἱ τὰ ἄνω μεῖζω ἔχοντες καὶ γυπώδεις καὶ θερμοί, εὐεκ-
τικὴν σάρκα ἔχοντες, καὶ γλαφυροὶ τὰ εἶδη, καὶ δασεῖς
τὰ περὶ τὴν κοιλίαν. μνήμονες οἱ τὰ ἄνω ἐλάττονα
ἔχοντες καὶ γλαφυρὰ καὶ σαρκωδέστερα. ¹⁰

4 Δοκεῖ δὲ μοι ἡ ψυχὴ τε καὶ τὸ σῶμα συμπαθεῖν ἀλ-
λήλοις· καὶ ἡ τῆς ψυχῆς ἕξις ἀλλοιουμένη συναλλοιοῖ τὴν
τοῦ σώματος μορφήν, πάλιν τε ἡ τοῦ σώματος μορφή ἀλ-
λοιουμένη συναλλοιοῖ τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν. ἐπειδὴ γὰρ ἐστι
ψυχῆς τὸ ἀνιάσθαι τε καὶ εὐφραίνεσθαι, καταφανὲς ὅτι ¹⁵
οἱ ἀνιώμενοι σκυθρωπότεροί εἰσι καὶ οἱ εὐφραϊνόμενοι ἴλα-
ροί. εἰ μὲν οὖν ἦν τῆς ψυχῆς λελυμένης ἔτι τὴν ἐπὶ τοῦ
σώματος μορφήν μένειν, ἦν μὲν ἂν καὶ οὕτως ἡ ψυχὴ τε
καὶ τὸ σῶμα συμπαθῆ, οὐ μέντοι συνδιατελοῦντα ἀλλήλοις.
νῦν δὲ καταφανὲς ὅτι ἐκάτερον ἐκατέρω ἔπεται. μάλιστα ²⁰
μέντοι ἐκ τοῦδε δῆλον γένοιτο. μανία γὰρ δοκεῖ εἶναι περὶ
ψυχῆν, καὶ οἱ ἰατροὶ φαρμάκοις καθαίροντες τὸ σῶμα
καὶ διαίταις τισὶ πρὸς αὐτοῖς χρησάμενοι ἀπαλλάττουσι
τὴν ψυχὴν τῆς μανίας. ταῖς δὲ τοῦ σώματος θεραπείαις
καὶ ἅμα ἢ τε τοῦ σώματος μορφή λέλυται καὶ ἡ ψυχὴ ²⁵

μανίας ἀπήλλακται. ἐπειδὴ οὖν ἅμα ἀμφοτέρωθεν λύνονται, δῆλον ὅτι συνδιατελοῦσιν ἀλλήλοις. συμφανές δὲ καὶ ὅτι ταῖς δυνάμεσι τῆς ψυχῆς ὅμοιαι αἱ μορφαὶ τοῖς σώμασιν ἐπιγίνονται, ὥστ' ἐστὶν ἅπαντα ὅμοια ἐν τοῖς ζώοις τοῦ αὐτοῦ
 30 τινὸς δηλωτικά. πολλὰ δὲ καὶ ὧν διαπράττεται τὰ ζῶα, τὰ μὲν ἴδια ἐκάστον γένους πάθη τῶν ζώων ἐστί, τὰ δὲ κοινά. ἐπὶ μὲν οὖν τοῖς ἰδίοις ἔργοις τῆς ψυχῆς ἴδια τὰ πάθη κατὰ τὸ σῶμα, ἐπὶ δὲ τοῖς κοινοῖς τὰ κοινά. κοινὰ μὲν οὖν ἐστὶν ὕβρις τε καὶ ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἔκστασις. τῶν
 85 μὲν οὖν λοφούρων κοινόν ἐστὶν ὕβρις, τῶν δὲ ὄνων τε καὶ συῶν ἡ περὶ τὰ ἀφροδίσια ἔξις. ἴδιον δ' ἐστὶν ἐπὶ μὲν τῶν κυνῶν τὸ λολδορον, ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων τὸ ἄλυπον. ὥς μὲν
 809^a οὖν τὸ κοινόν τε καὶ τὸ ἴδιον χρὴ διελέσθαι, εἴρηται. δεῖ μὲντοι πρὸς ἅπαντα πολλῆς συνηθείας, εἰ μέλλει τις αὐτὸς ἔσεσθαι ἱκανὸς περὶ τούτων ἕκαστα λέγειν. ἐπειδὴ γὰρ τὰ ὁρώμενα ἐπὶ τῶν σωμάτων λέγεται ἀναφέρεσθαι ἐπὶ τὰς
 5 ὁμοιότητάς τε ἀπὸ τῶν ζώων καὶ τὰς ἀπὸ τῶν πράξεων γινομένας, καὶ ἰδέαι τινὲς ἄλλαι ἀπὸ θερμοτήτων καὶ ἀπὸ ψυχροτήτων γίνονται, ἔστι τε τούτων ἕνια τῶν ἐπιφαινομένων ἐπὶ τε τοῖς σώμασι μικραῖς διαφοραῖς κεχορημένα καὶ τῷ αὐτῷ ὀνόματι προσαγορευόμενα, οἷον αἷ τε ἀπὸ
 10 φόβου ὠχρότητα καὶ ἀπὸ πόνου (αὐτὰ γὰρ ὀνόματι τε τῷ αὐτῷ κέχρηται, καὶ διαφορὰν μικρὰν ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας), μικρᾶς δὲ οὐσίας τῆς διαφορᾶς οὐ ῥάδιον γινώσκειν ἀλλὰ ἢ ἐκ τῆς συνηθείας τῆς μορφῆς τὴν ἐπιπρέπειαν εἰληφότα, ἔστι μὲν οὖν καὶ τάχιστος καὶ ἄριστος ὁ ἀπὸ τῆς
 15 ἐπιπρεπειας, καὶ ἔστι γε οὕτως τούτῳ χρώμενον πολλὰ διαγινώσκειν. καὶ οὐ μόνον καθόλου χρήσιμόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τῶν σημείων ἐκλογὴν· ἕκαστον γὰρ τῶν ἐκλεγόμενων καὶ πρέπειν δεῖ τοιοῦτον οἷον τὸ ἐκλεγόμενον θέλει. ἔτι τε κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν σημείων, καὶ τῷ συλλο-

γισμῶ, ὃ δειῖ χρῆσθαι ὅπου ἂν τι τύχη, προστιθέντας τοῖς 20
προσοῦσι τὰ προσήκοντα, οἷον εἰ ἀναιδής τε εἴη καὶ μικρο-
λόγος, καὶ κλέπτης ἂν εἴη καὶ ἀνελεύθερος, καὶ κλέπτης
μὲν ἐπομένως τῇ ἀναιδεῖα, τῇ δὲ μικρολογίᾳ ἀνελεύθερος.
ἐπὶ μὲν οὖν τῶν τοιούτων ἑκάστου δειῖ τοῦτον τὸν τρόπον
προσαρμόζοντα τὴν μέθοδον ποιεῖσθαι. 25

5 Νυνὶ δὲ πρῶτον πειράσομαι τῶν ζώων διελέσθαι, ὅποια
αὐτῶν προσήκει διαλλάττειν πρὸς τὸ εἶναι ἀνδρεῖα καὶ δειλὰ
καὶ δίκαια καὶ ἄδिका. διαιρετέον δὲ τὸ τῶν ζώων γένος εἰς
δύο μορφάς, εἰς ἄρσεν καὶ θῆλυ, προσάπτοντα τὸ πρέπον
ἑκατέρᾳ μορφῇ. ἔστι γὰρ ὅμοια. ἐπιχειροῦμεν οὖν τρέφειν τῶν 30
θηρίων προσηνέστερα καὶ μαλακώτερα τὰς ψυχὰς τὰ θήλεα
τῶν ἀρρένων, ἥττον τε ῥωμαλεύμενα, τὰς τε τροφὰς καὶ
τὰς χειροηθείας μᾶλλον προσδεχόμενα. ὥστε τοιαῦτα ὄντα
εἴη που ἂν ἀθυμότερα τῶν ἀρρένων. καταφανές δὲ τοῦτο ἐξ
ἡμῶν πού ἐστιν, ὅτι ἐπὶ ὑπὸ θυμοῦ κρατηθῶμεν, δυσπαρα- 35
πιστότεροί τε, καὶ μάλιστα ἐρρώμεθα πρὸς τὸ μηδαμῇ μηδὲν
εἶξαι, ἐπὶ τὸ βιάζεσθαι δὲ καὶ πρᾶξαι φερόμεθα, πρὸς ὃ
ἂν ὁ θυμὸς ὀρμήσῃ. δοκεῖ δὲ μοι καὶ κακουργότερα γίνεσθαι
τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων, καὶ προπετέστερά τε καὶ ἀναλκέστερα.
αἱ μὲν οὖν γυναῖκες καὶ τὰ περὶ ἡμᾶς τρεφόμενα καὶ πάνυ 809^b
που φανερὰ ὄντα· τὰ δὲ περὶ τὴν ὕλην πάντες ὁμολογοῦσιν
οἱ νομεῖς τε καὶ θηρευταὶ ὅτι τοιαῦτά ἐστιν οἷα προεἰρηται.
ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε δῆλον, ὅτι ἕκαστον ἐν ἑκάστῳ γένει
θῆλυ ἄρρενος μικροκεφαλώτερόν ἐστι καὶ στενοπροσωπότερον 5
καὶ λεπτοτραχηλότερον, καὶ τὰ στήθη ἀσθενέστερα ἔχει, καὶ
ἀπλευρότερά ἐστι, τὰ τε ἰσχία καὶ τοὺς μηρούς περισσεύοντα
τῶν ἀρρένων, γονύκροτα δὲ καὶ τὰς κνήμας λεπτὰς ἔχοντα,
τούς τε πόδας κομποτέρους, τὴν τε τοῦ σώματος ὅλην μορφὴν
ἠδὲ μάλιστα ἂν ἢ γενναιοτέραν, ἀνευρότερα δὲ καὶ μαλα- 10
κώτερα, ὑγροτέραις σαρκὶ κεκρημένα. τὰ δὲ ἄρρενα τού-

809^a 30. γὰρ] δὲ al.

τοις ἅπασιν ἐναντία, τὴν φύσιν ἀνδρειότεραν καὶ δικαιοτέ-
 ραν εἶναι γένει, τὴν δὲ τοῦ θήλεος δειλοτέραν καὶ ἀδικωτέραν.
 τούτων οὕτως ἔχόντων, φαίνεται τῶν ζῴων ἀπάντων λέων
 15 τελεώτατα μετειληφέναι τῆς τοῦ ἄρρενος ιδέας. ἔστι γὰρ
 ἔχων στόμα εὐμέγεθες, τὸ δὲ πρόσωπον τετραγωνότερον, οὐκ
 ἄγαν ὀστῶδες, τὴν ἄνω τε γένυν οὐ προεξεστηκυῖαν ἀλλὰ
 ἰσορροποῦσαν τῇ κάτω, ῥίνα δὲ παχυτέραν ἢ λεπτιότεραν,
 χαροπούς ὀφθαλμούς ἐγκοίλους, οὐ σφόδρα περιφερεῖς οὔτε
 20 ἄγαν προμήκεις, μέγεθος δὲ μέτριον, ὄφρυν εὐμεγέθη, μέτωπον
 τετραγώνον, ἐκ μέσου ὑποκοιλότερον, πρὸς δὲ τὰς ὀφρῦς καὶ
 τὴν ῥίνα ὑπὸ τοῦ μετώπου οἷον νέφος ἐπανεστηκός. ἄνωθεν δὲ
 τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ῥίνα ἔχει τρίχας ἐκκλινεῖς οἷον ἀνά-
 σιλον, κεφαλὴν μετρίαν, τράχηλον εὐμήκη, πάχει σύμ-
 25 μετρον, θριξὶ ξανθαῖς κεχημένον, οὐ φριξαῖς οὔτε ἄγαν ἀπε-
 στραμμέναις· τὰ περὶ τὰς κλειδας εὐλυτώτερα μᾶλλον ἢ
 συμπεφραγμένα· ὦμους ῥωμαλέους, καὶ στῆθος νεανικόν, καὶ
 τὸ μετάφρενον πλατὺ καὶ εὐπλευρον καὶ εὐνωτον ἐπιεικῶς·
 ζῶον ἀσαρκότερον τὰ ἰσχία καὶ τοὺς μηρούς· σκέλη ἐρωμένα
 30 καὶ νευρώδη, βάσιν τε νεανικὴν, καὶ ὄλον τὸ σῶμα ἀρθρῶ-
 δες καὶ νευρῶδες, οὔτε λίαν σκληρὸν οὔτε λίαν ὑγρόν. βα-
 δίζον δὲ βραδέως, καὶ μεγάλα διαβαῖνον, καὶ διασαλεῦον
 ἐν τοῖς ὦμοις, ὅταν πορεύηται. τὰ μὲν οὖν περὶ τὸ σῶμα
 τοιοῦτον· τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν δοτικὸν καὶ ἐλεύθερον, με-
 35 γαλόψυχον καὶ φιλόνικον, καὶ πραῦ καὶ δίκαιον καὶ φιλό-
 στοργον πρὸς ἅ ἂν ὁμιλήσῃ. ἡ δὲ πάρδαλις τῶν ἀνδρείων
 εἶναι δοκούντων θηλυμορφότερόν ἐστιν, ὅτι μὴ κατὰ τὰ σκέλη·
 τούτοις δὲ συνεργεῖ καὶ τι ἔργον ῥώμης ἀπεργάζεται. ἔστι
 γὰρ ἔχον πρόσωπον μικρόν, στόμα μέγα, ὀφθαλμούς μικρούς,
 810^a ἐκλεύκους, ἐγκοίλους, αὐτοὺς δὲ περιπολαιότερους· μέτωπον
 προμηκέστερον, πρὸς τὰ ὦτα περιφερέστερον ἢ ἐπιπεδώτε-
 ρον· τράχηλον μακρὸν ἄγαν καὶ λεπτόν, στῆθος ἄπλευρον

809^b 23. οἷον ἀνάσιλον Sylburg, οἷον ἂν ἄσιλον libri.
 35. φιλόνικον Bekker, φιλόνεικον libri.

καὶ μακρον νῶτον, ἰσγία σαρκώδη καὶ μηρούς, τὰ δὲ περὶ τὰς λαγόνας καὶ γαστέρα ὀμαλὰ μᾶλλον· τὸ δὲ χρῶμα 5 ποικίλον, καὶ ὄλον ἀναρθρόν τε καὶ ἀσύμμετρον. ἡ μὲν οὖν τοῦ σώματος ἰδέα τοιαύτη, τὰ δὲ περὶ τὴν ψυχὴν μικρὸν καὶ ἐπίκλωπον καὶ ὄλως εἰπεῖν δολερόν. τὰ μὲν οὖν ἐκπρεπέστερα μετειληφῶτα ζῶα τῶν δοκούντων ἀνδρείων εἶναι τῆς τε τοῦ ἄρρενος ἰδέας καὶ τῆς τοῦ θήλεος εἴρηται. τὰ δ' ἄλλα 10 οἷα τυγχάνει, ῥάδιον ἤδη μετιέναι. ὅσα δὲ πρὸς τὸ φυσιολογνομηῆσαι συνιδεῖν ἀρμόττει ἀπὸ τῶν ζώων, ἐν τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ ῥηθήσεται.

6 Ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν σημείων ἢ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους ὧδε λαμβάνεται. ὅσοις οἱ πόδες εὐφνεῖς τε καὶ μεγάλοι 15 διηρθρωμένοι τε καὶ νευρώδεις, ἐρρωμένοι τὰ περὶ τὴν ψυχὴν· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. ὅσοι δὲ τοὺς πόδας μικροὺς στενοὺς ἀνάρθρους ἔχουσιν, ἠδύλους τε ἰδεῖν ἢ ῥωμαλεωτέρους, μαλακοὶ τὰ περὶ τὴν ψυχὴν· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ γένος. οἷς τῶν ποδῶν οἱ δάκτυλοι καμπύλοι, ἀναιδεῖς, καὶ 20 ὅσοις ὄνυχες καμπύλαι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνεις τοὺς γαμψώνυχας. οἷς τῶν ποδῶν τὰ δάκτυλα συμπεφραγμένα ἐστὶ, δειμαλέοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας τοὺς στενόποδας τῶν λιμναίων. ὅσοις τὰ περὶ τὰ σφυρὰ νευρώδη τε καὶ διηρθρωμένα ἐστίν, εὐρωστοὶ τὰς ψυχάς· 25 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν γένος. ὅσοι τὰ σφυρὰ σαρκώδεις καὶ ἀναρθροὶ, μαλακοὶ τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ γένος. ὅσοι τὰς κνήμας ἔχουσιν ἠρθρωμένας τε καὶ νευρώδεις καὶ ἐρρωμένας, εὐρωστοὶ τὴν ψυχὴν· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ὅσοι δὲ τὰς κνήμας λεπτὰς 30 νευρώδεις ἔχουσι, λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας. ὅσοι δὲ τὰς κνήμας περιπλέους σφόδρα ἔχουσιν, οἷον ὀλίγου διαρρηγνυμένας, βδελυροὶ καὶ ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. οἱ γονύκροτοι κίναιδοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. οἱ τοὺς μηρούς ὀστώδεις καὶ νευρώδεις 35 810^a 23. ὄρνιθας Sylburg, ὄρνυγας libri. 32. δὲ om. al.

ἔχοντες εὐρωστοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. οἱ δὲ τοὺς μη-
 ροὺς ὀστώδεις καὶ περιπλέους ἔχοντες μαλακοί· ἀναφέρεται
 810^b ἐπὶ τὸ θῆλυ. ὅσοι δὲ πῦγα ὀξεῖαν ὀστώδη ἔχουσιν, εὐ-
 ρωστοί, ὅσοι δὲ σαρκώδη πλόνα ἔχουσι, μαλακοί. ὅσοι δὲ
 ἔχουσιν ὀλίγην σάρκα, οἶον ἀπωμοργμένα, κακοήθεις·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς πιθήκους. οἱ ζωνοὶ φιλόθηροι· ἀνα-
 5 φέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας καὶ τοὺς κύνας. ἴδοι δ' ἂν τις
 καὶ τῶν κυνῶν τοὺς φιλοθηροτάτους ζωνοὺς ὄντας. οἷς τὰ
 περὶ τὴν κοιλίαν λαπαρά, εὐρωστοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ
 ἄρρεν. ὅσοι δὲ μὴ λαπαροί, μαλακοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν
 ἐπιπρέπειαν. ὅσοις τὸ νῶτον εὐμέγεθές τε καὶ ἐρρωμένον,
 10 εὐρωστοί τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ὅσοι δὲ
 τὸ νῶτον στενὸν καὶ ἀσθενές ἔχουσι, μαλακοί· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τὸ θῆλυ. οἱ εὐπλευροὶ εὐρωστοί τὰς ψυχάς· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. οἱ δὲ ἄπλευροὶ μαλακοί τὰς ψυ-
 χάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. ὅσοι δὲ ἐκ τῶν πλευρῶν
 15 περιλογκοὶ εἰσιν, οἶον πεφυσημένοι, λάλοι καὶ μωρολόγοι·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς ἢ ἐπὶ τοὺς βατράχους. ὅσοι δὲ τὸ
 ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ πρὸς τὸ ἀκροστήθιον μεῖζον ἔχουσιν ἢ τὸ
 ἀπὸ τοῦ ἀκροστηθίου πρὸς τὸν τράχηλον, βοροὶ καὶ ἀναί-
 σθητοί, βοροὶ μὲν ὅτι τὸ τεῦχος μέγα ἔχουσιν ὧ δέχονται
 20 τὴν τροφήν, ἀναίσθητοί δὲ ὅτι στενωτέρον τὸν τόπον ἔχουσιν
 αἰ αἰσθήσεις, συνηνωμένον τε τῷ τὴν τροφήν δεχομένῳ,
 ὥστε τὰς αἰσθήσεις βεβαρύνθαι διὰ τὰς τῶν σιτίων πληρώ-
 σεις ἢ ἐνδείας. ὅσοι δὲ τὰ στηθία ἔχουσι μεγάλα καὶ διηρ-
 θρωμένα, εὐρωστοί τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν.
 25 ὅσοι δὲ τὸ μετάφρενον ἔχουσι μέγα καὶ εὐσαρκον καὶ
 ἀρθρωδές, εὐρωστοί τὰς ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν.
 ὅσοι δ' ἀσθενές καὶ ἄσαρκον καὶ ἀναρθρον, μαλακοί τὰς
 ψυχάς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ. ὅσοις δὲ τὸ μετάφρενον
 κυρτόν ἐστι σφόδρα οἷ τε ὤμοι πρὸς τὸ στηθος συνηγμένοι,

810^b 19. δέχονται Bekker, χέονται libri.
 μένον Bussemaker, συνενωμένον libri.

21. συνηνω-

κακοήθεις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν, ὅτι ἀφανίζε- 30
 ται τὰ ἔμπροσθεν προσήκοντα φαίνεσθαι. ὅσοι δὲ τὸ μετά-
 φρενον ὑπτίον ἔχουσι, χαῦνοι καὶ ἀνόητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς ἵππους. ἐπεὶ δὲ οὔτε κυρτὸν σφόδρα δεῖ εἶναι οὔτε
 κοῖλον, τὸ μέσον ζητητέον τοῦ εὖ πεφυκότος. ὅσοις αἱ
 ἐπωμίδες ἐξηρθρωμένοι καὶ οἱ ὦμοι, εὖρωστοι τὰς ψυ- 35
 χὰς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ὅσοις δὲ οἱ ὦμοι ἀσθενεῖς,
 ἀναρθροί, μαλακοὶ τὰς ψυχὰς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ θῆλυ.
 ταῦτα λέγω ἅπερ περὶ ποδῶν καὶ μηρῶν. ὅσοις ὦμοι εὖ- 811^a
 λυτοὶ εἰσιν, ἐλεύθεροι τὰς ψυχὰς· ἀναφέρεται δὲ ἀπὸ τοῦ
 φαινομένου, ὅτι πρέπει τῇ φαινομένῃ μορφῇ ἐλευθεριότης.
 ὅσοις δὲ οἱ ὦμοι δύσλυτοι συνεσπασμένοι, ἀνελεύθεροι·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. οἷς τὰ περὶ τὰς κλειῖδας 5
 εὖλυτα, αἰσθητικοί· εὐλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλει-
 δας εὐκόλως τὴν κίνησιν τῶν αἰσθήσεων παραδέχονται. οἷς
 δὲ τὰ περὶ τὰς κλειῖδας συμπεφραγμένα ἐστίν, ἀναίσθητοι·
 δυσλύτων γὰρ ὄντων τῶν περὶ τὰς κλειῖδας ἑξαδυνατοῦσι
 τὴν κίνησιν παραδέχεσθαι τῶν αἰσθήσεων. ὅσοι τὸν τρά- 10
 χηλον παχὺν ἔχουσιν, εὖρωστοι τὰς ψυχὰς· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τὸ ἄρρεν. ὅσοι δὲ λεπτὸν, ἀσθενεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ
 θῆλυ. οἷς τράχηλος παχὺς καὶ πλέως, θυμοειδεῖς· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τοὺς θυμοειδεῖς ταύρους. οἷς δὲ εὐμεγέθης μὴ
 ἄγαν παχὺς, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. 15
 οἷς λεπτὸς μακρὸς, δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἐλάφους.
 οἷς δὲ βραχὺς ἄγαν, ἐπίβουλοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λύκους.
 οἷς τὰ χεῖλη λεπτὰ καὶ ἐπ' ἄκραις ταῖς συγχειλλαῖς
 χαλαρά, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους πρὸς τὸ κάτω ἐπιβεβλη-
 σθαι τὸ πρὸς τὰς συγχειλλὰς, μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται 20
 ἐπὶ τοὺς λέοντας. ἴδοι δ' ἂν τις τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν μεγάλων
 καὶ εὐρώστων κυνῶν. οἷς τὰ χεῖλη λεπτὰ σκληρά, κατὰ
 τοὺς κυνόδοντας τὸ ἐπανεστηκός, οἱ οὕτως ἔχοντες εὐγενεῖς·

811^a 7. παραδέχονται] δέχονται al. 12. λεπτὸν Bekker,
 λεπτοὶ libri. 28. εὐγενεῖς] ἀγεννεῖς Bonitz.

ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄφθ. οἱ δὲ τὰ χεῖλη ἔχοντες παχέα καὶ
 25 τὸ ἄνω τοῦ κάτω προκρεμώμενον μωροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 ὄνους τε καὶ πιθήκους. ὅσοι δὲ τὸ ἄνω χεῖλος καὶ τὰ οὖλα
 προεστηκότα ἔχουσι, φιλολοίδοροι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύ-
 νας. οἱ δὲ τὴν ῥίνα ἄκραν παχεῖαν ἔχοντες ῥάθυμοι· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. οἱ δὲ τὴν ῥίνα ἀκρόθεν παχεῖαν ἔχον-
 30 τες ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄφθ. οἱ τὴν ῥίνα ἄκραν
 ὀξεῖαν ἔχοντες δυσόργητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. οἱ
 δὲ τὴν ῥίνα περιφερῆ ἔχοντες ἄκραν, ἀμβλεῖαν δέ, μεγα-
 λόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. οἱ δὲ τὴν ῥίνα
 ἄκραν λεπτήν ἔχοντες ὀρνιθώδεις. οἱ ἐπίγρυπον ἀπὸ τοῦ μετ-
 35 ὄπου εὐθύς ἀγομένην ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κόρα-
 κας. οἱ δὲ γρυπὴν ἔχοντες καὶ τοῦ μετώπου διηρθρωμένην
 μεγαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς αἰτούς. οἱ δὲ τὴν ῥίνα
 ἔγκοilon ἔχοντες τὰ πρὸ τοῦ μετώπου περιφερῆ, τὴν δὲ πε-
 811^b ριφέρειαν ἄνω ἀνεστηκυῖαν, λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 ἀλεκτρούνας. οἱ δὲ σιμὴν ἔχοντες λάγνοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς ἐλάφους. οἷς δὲ οἱ μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι, θυμώδεις·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐν τῷ θυμῷ γινόμενον. οἱ τὸ
 5 πρόσωπον σαρκῶδες ἔχοντες ῥάθυμοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς βοῦς. οἱ τὰ πρόσωπα ἰσχνὰ ἔχοντες ἐπιμελεῖς, οἱ δὲ
 σαρκῶδη δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ τὰς ἐλάφους.
 οἱ μικρὰ τὰ πρόσωπα ἔχοντες μικρόψυχοι· ἀναφέρεται
 ἐπὶ αἴλουρον καὶ πίθηκον. οἷς τὰ πρόσωπα μεγάλα, νω-
 10 θροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους καὶ βοῦς. ἐπεὶ δὲ οὔτε μικρὸν
 οὔτε μέγα δεῖ εἶναι, ἢ μέση ἕξις εἴη ἂν τούτων ἐπιεικής. οἷς
 δὲ τὸ πρόσωπον φαίνεται μικροπρεπές, ἀνελεύθεροι· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. οἷς τὸ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
 οἶον κύστιδες προκρέμανται, οἰνόφλυγες. ἀναφέρεται ἐπὶ
 15 τὸ πάθος· ἐστὶ γὰρ τοῖς σφόδρα ἔμπεπτωκόσι τὰ πρὸ τῶν
 ὀφθαλμῶν οἶον κύστιδες. ἐφροστήκασι, φλύπνοι· ἀναφέρε-

811^b 15. ἔμπεπτωκόσι] ἔμπεπωκόσι Bussemaker.

ται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι τοῖς ἐξ ὕπνου ἀνεστηκόσιν ἐπικρέ-
 μαται τὰ ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς. οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς μικροὺς
 ἔχοντες μικρόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν καὶ
 ἐπὶ πλῆθικον. οἱ δὲ μεγαλόφθαλμοι νωθροί· ἀναφέρεται 20
 ἐπὶ τοὺς βοῦς. τὸν ἄρα εὖ φύντα δεῖ μῆτε μικροὺς μῆτε με-
 γάλους ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς. οἱ δὲ κοίλους ἔχοντες κακοῦρ-
 γοι· ἀναφέρεται ἐπὶ πλῆθικον. ὅσοι ἐξόφθαλμοι, ἀβέλτεροι·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειάν τε καὶ τοὺς ὄνους. ἐπεὶ δὲ
 οὔτε ἐξόφθαλμον οὔτε κοιλόφθαλμον δεῖ εἶναι, ἢ μέση ἔξις 25
 ἂν κρατοίη. ὅσοις ὀφθαλμοὶ μικρὸν ἐγκοιλότεροι, μεγαλό-
 ψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. οἷς δ' ἐπὶ πλεῖον,
 πραεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. οἱ τὸ μέτωπον μικρὸν
 ἔχοντες ἀμαθεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. οἱ δὲ μέγα ἄγαν
 ἔχοντες νωθροί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. οἱ δὲ περιφερῆς 30
 ἔχοντες ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄνους. οἱ μακρό-
 τερον ἐπίπεδον ἔχοντες ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύ-
 νας. οἱ δὲ τετράγωνον σύμμετρον τῷ μετώπῳ ἔχοντες με-
 γαλόψυχοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. οἱ δὲ συννεφῆς
 ἔχοντες ἀνθάδεις· ἀναφέρεται ἐπὶ ταῦρον καὶ λέοντα. οἱ 35
 δ' ἀτενῆς ἔχοντες κόλακες· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ γιγνόμενον
 πάθος. ἴδοι δ' ἂν τις ἐπὶ τῶν κυνῶν, ὅτι οἱ κύνες ἐπειδὴν
 θωπεύωσι, γαληνῆς τὸ μέτωπον ἔχουσιν. ἐπειδὴ οὖν ἢ τε
 συννεφῆς ἔξις ἀνθάδειαν ἐμφαίνει ἢ τε γαληνὴ κολακείαν, 812^a
 ἢ μέση ἂν τούτων ἔξις εὐαρμόστως ἔχοι. οἱ σκυθροπὰ μέτ-
 ωπα ἔχοντες δύσανιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ
 ἀνιώμενοι σκυθροποὶ εἰσιν. οἱ δὲ κατηφεῖς ὀδύρται· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ὀδυρόμενοι κατηφεῖς. οἱ τὴν 5
 κεφαλὴν μεγάλην ἔχοντες αἰσθητικοί· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς κύνας. οἱ δὲ μικρὰν ἀναίσθητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 ὄνους. οἱ τὰς κεφαλὰς φοξοὶ ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
 γαμψώνυχας. οἱ τὰ ὠτα μικρὰ ἔχοντες πιθηκώδεις, οἱ
 δὲ μεγάλα ὀνώδεις· ἴδοι δ' ἂν τις καὶ τῶν κυνῶν τοὺς ἀρί- 10
 στους μέτρια ἔχοντας ὠτα.

Οἱ ἄγαν μέλανες δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς Αἴ-
 γυπτίους, Αἰθίοπας. οἱ δὲ λευκοὶ ἄγαν δειλοί· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τὰς γυναῖκας. τὸ δὲ πρὸς ἀνδρείαν συντελοῦν χρῶμα
 15 μέσον δεῖ τούτων εἶναι. οἱ ξανθοὶ εὐψυχοὶ· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς λέοντας. οἱ πυρροὶ ἄγαν πανοῦργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς
 ἀλώπεκας. οἱ δὲ ἔνωχροι καὶ τεταραγμένοι τὸ χρῶμα δει-
 λοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος τὸ ἐκ τοῦ φόβου γινόμενον.
 οἱ δὲ μελίχλωροι ἀπεψυγμένοι εἰσὶν· τὰ δὲ ψυχρὰ δυσ-
 20 κίνητα· δυσκινήτων δὲ ὄντων τῶν κατὰ τὸ σῶμα εἶεν ἄν
 βραδεῖς. οἷς τὸ χρῶμα ἐρυθρόν, ὀξεῖς, ὅτι πάντα τὰ κατὰ
 τὸ σῶμα ὑπὸ κινήσεως ἐκθερμαινόμενα ἐρυθραίνεται. οἷς δὲ
 τὸ χρῶμα φλογοειδές, μανικοί, ὅτι τὰ κατὰ τὸ σῶμα
 σφόδρα ἐκθερμανθέντα φλογοειδῆ χροιάν ἴσχει· οἱ δὲ ἄκρως
 25 θερμανθέντες μανικοὶ ἄν εἴησαν. οἷς δὲ περὶ τὰ στήθη ἐπι-
 φλεγές ἐστὶ τὸ χρῶμα, δυσόργητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ
 πάθος· τοῖς γὰρ ὀργιζομένοις ἐπιφλέγεται τὰ περὶ τὰ
 στήθη. οἷς τὰ περὶ τὸν τράχηλον καὶ τοὺς κροτάφους αἱ
 φλέβες κατατεταμέναι εἰσὶ, δυσόργητοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
 30 τὸ πάθος, ὅτι τοῖς ὀργιζομένοις ταῦτα συμβαίνει. οἷς τὸ
 πρόσωπον ἐπιφοινίσσον ἐστίν, αἰσχυντηλοὶ εἰσὶν· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι τοῖς αἰσχυνομένοις ἐπιφοινίσσεται τὸ
 πρόσωπον. οἷς αἱ γνάθοι ἐπιφοινίσσουσιν, οἰνόφλυγες· ἀνα-
 φέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι τοῖς μεθύουσιν ἐπιφοινίσσουσιν
 35 αἱ γνάθοι. οἷς δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπιφοινίσσουσιν, ἐκστατικοὶ
 ὑπὸ ὀργῆς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ ὑπ' ὀργῆς
 ἐξεστηκότες ἐκφοινίσσονται τοὺς ὀφθαλμούς. οἷς δὲ οἱ ὀφθαλ-
 812^b μοὶ ἄγαν μέλανες, δειλοί· ἢ γὰρ ἄγαν μελαίνη χροῖα
 ἐφάνη δειλίαν σημαίνουσα. οἱ δὲ μὴ ἄγαν μέλανες ἀλλὰ
 κλίνοντες πρὸς τὸ ξανθὸν χρῶμα εὐψυχοὶ. οἷς δὲ οἱ ὀφθαλ-
 μοὶ γλαυκοὶ ἢ λευκοί, δειλοί· ἐφάνη γὰρ τὸ λευκὸν χρω-
 5 μα δειλίαν σημαῖνον. οἱ δὲ μὴ γλαυκοὶ ἀλλὰ χαροποὶ
 εὐψυχοὶ· ἀναφέρεται ἐπὶ λέοντα καὶ ἀετόν. οἷς δὲ οἰνω-
 ποί, μάργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς αἴγας. οἷς δὲ πυρώδεις,

ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. οἱ ὠχρόματοι ἐντε-
ταραγμένους ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς δειλοί· ἀναφέρεται
ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι οἱ φοβηθέντες ἔνωχροι γίνονται χρώματι 10
οὐχ ὀμαλῶ. οἱ δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς στιλπνοὺς ἔχοντες λάγνοι·
ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀλεκτρούνας καὶ κόρακας.

Οἱ δασείας ἔχοντες τὰς κνήμας λάγνοι· ἀναφέρεται
ἐπὶ τοὺς τράγους. οἱ δὲ περὶ τὰ στήθη καὶ τὴν κοιλίαν ἄγαν
δασέως ἔχοντες οὐδέποτε πρὸς τοῖς αὐτοῖς διατελοῦσιν· ἀνα- 15
φέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας, ὅτι ταῦτα τὰ στήθη καὶ τὴν κοι-
λίαν δασυτάτην ἔχουσιν. οἱ τὰ στήθη ψιλὰ ἄγαν ἔχοντες
ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας. ἐπειδὴ οὖν οὔτε
ἄγαν δασέα δεῖ εἶναι οὔτε ψιλὰ, ἢ μέση ἕξις κρατίστη. οἱ
τοὺς ὠμούς δασεῖς ἔχοντες οὐδέποτε πρὸς τοῖς αὐτοῖς δια- 20
τελοῦσιν· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὄρνιθας. οἱ τὸν νῶτον δασὺν
ἔχοντες ἄγαν ἀναιδεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰ θηρία. οἱ δὲ τὸν
αὐχένα ὀπισθεν δασὺν ἔχοντες ἐλευθέριοι· ἀναφέρεται ἐπὶ
τοὺς λέοντας. οἱ δὲ ἀκρογένειοι εὐψυχοί· ἀναφέρεται ἐπὶ
τοὺς κύνας. οἱ δὲ συνόφρυνες δυσάνιοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν τοῦ 25
πάθους ὁμοιότητα. οἱ δὲ τὰς ὀφρῦς κατεσπασμένοι πρὸς τῆς
ρίνός, ἀνεσπασμένοι δὲ πρὸς τὸν κρόταφον εὐήθεις· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τοὺς σῦς. οἱ φριξὰς τὰς τρίχας ἔχοντες ἐπὶ τῆς
κεφαλῆς δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος, ὅτι καὶ οἱ ἔκ-
φοβοὶ γιγνόμενοι φρίσσουσιν. οἱ τὰς τρίχας σφόδρα οὐλας 30
ἔχοντες δειλοί· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς Αἰθίους. ἐπειδὴ οὖν αἱ
τε φριξαὶ καὶ αἱ σφόδρα οὐλαὶ δειλίαν ἀναφέρουσιν, αἱ
ἄκρουλοι ἂν εἶεν πρὸς εὐψυχίαν ἄγουσαι· ἀναφέρεται δὲ
καὶ ἐπὶ τὸν λέοντα. οἱ τοῦ μετώπου τὸ πρὸς τῆ κε-
φαλῆ ἀναστεῖλον ἔχοντες ἐλευθέριοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς 35
λέοντας. οἱ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς προσπεφυκυίας ἔχοντες τὰς
τρίχας ἐπὶ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν ῥίνα ἀνελεύθεροι· ἀνα-
φέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν, ὅτι δουλοπρεπὲς τὸ φαινό- 318^a
μενον.

812^b 37. ἀνελεύθεροι Bekker, ἐλεύθεροι vel ἐλευθέριοι libri.

Μακροβάμων καὶ βραδυβάμων εἶη ἂν νωθρεπιθέτης
 τελεστικός, ὅτι τὸ μακρὰ βαίνειν ἀνυστικόν, τὸ βραδέως δὲ
 5 μελλητικόν. βραχυβάμων βραδυβάμων νωθρεπιθέτης οὐ τε-
 λεστικός, ὅτι τὸ βραχέα βαίνειν καὶ βραδέως οὐκ ἀνυστικόν.
 μακροβάμων ταχυβάμων οὐκ ἐπιθετικός, τελεστικός, ὅτι τὸ
 μὲν τάχος τελεστικόν, ἢ δὲ μακρότης οὐκ ἀνυστικόν. βραχυ-
 βάμων ταχυβάμων ἐπιθετικός, οὐ τελεστικός. περὶ δὲ χει-
 10 ρὸς καὶ πήχεος καὶ βραχίονος φορᾶς, αἱ αὐταὶ ἀναφερόν-
 ται. οἱ δὲ τοῖς ὤμοις ἐπισαλεύοντες ὀρθοῖς ἐκτεταμένοις
 γαλεαγκῶνες· ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἵππους. οἱ τοῖς ὤμοις
 ἐπενσαλεύοντες ἐγκεκυφότες μεγαλόφρονες· ἀναφέρεται ἐπὶ
 τοὺς λέοντας. οἱ δὲ τοῖς ποσὶν ἐξεστραμμένοις πορευόμενοι
 15 καὶ ταῖς κνήμαις θηλείαις· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς γυναῖκας.
 οἱ δὲ τοῖς σώμασι περικλώμενοι καὶ ἐντριβόμενοι κόλακες·
 ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος. οἱ ἐγκλινόμενοι εἰς τὰ δεξιὰ ἐν
 τῷ πορεύεσθαι κίναιδοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν ἐπιπρόπειαν.
 οἱ εὐκινήτους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ὄξεις, ἀρπαστικοί· ἀνα-
 20 φέρεται ἐπὶ τοὺς ἰέρακας. οἱ σκαρδαμύκται δειλοί, ὅτι ἐν
 τοῖς ὄμμασι πρῶτα τρέπονται. οἱ κατιλλαίνοντες ὠραῖοί τε, καὶ
 οἷς τὸ ἕτερον βλέφαρον ἐπιβέβηκε τοῖς ὀφθαλμοῖς, κατὰ
 μέσον τῆς ὄψεως ἐστηκυίας, καὶ οἱ ὑπὸ βλέφαρα τὰ ἄνω
 τὰς ὀψίας ἀνάγοντες, μαλακόν τε βλέποντες, καὶ οἱ τὰ
 25 βλέφαρα ἐπιβεβληκότες, ὅλως τε πάντες οἱ μαλακόν τε
 καὶ διακεχυμένον βλέποντες, ἀναφέρονται ἐπὶ τὴν ἐπιπρό-
 πειαν καὶ τὰς γυναῖκας. οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ συχνοῦ
 χρόνου κινουῦντες, ἔχοντές τε βάμμα λευκώματος ἐπὶ τῷ
 ὀφθαλμῷ, ὡς προσεστηκότας, ἐννοητικοί· ἂν γὰρ πρὸς τινι
 30 ἐννοία σφόδρα γένηται ἢ ψυχῇ, ἴσταται καὶ ἡ ὄψις.

Οἱ μέγα φωνοῦντες βαρύτενον ὑβρισταί· ἀναφέρεται
 ἐπὶ τοὺς ὄνους. ὅσοι δὲ φωνοῦσιν ἀπὸ βαρέος ἀρξάμενοι, τε-
 λευτῶσι δὲ εἰς ὄξύ, δυσθυμικοί, ὀδύρται· ἀναφέρεται ἐπὶ

813^a 21. κατιλλαίνοντες ὠραῖοί Bussemaker, κατιλλαντιω-
 ρίαν libri.

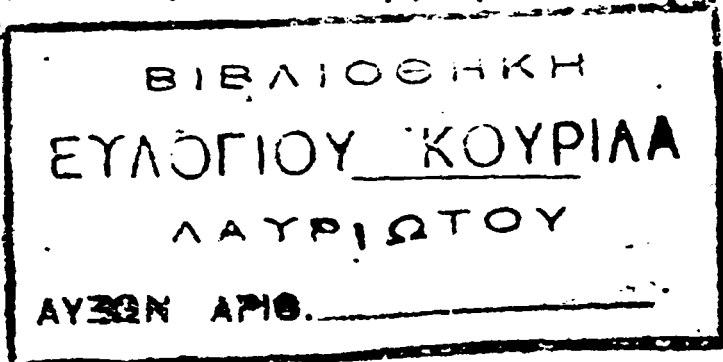

τοὺς βοῦς καὶ ἐπὶ τὸ πρέπον τῇ φωνῇ. ὅσοι δὲ ταῖς φωναῖς
ὀξεῖαις μαλακαῖς κεκλασμέναις διαλέγονται, κλναιδοὶ· ἀνα- 35
φέρεται ἐπὶ τὰς γυναικας καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. ὅσοι 813^b
βαρύτερον φωνοῦσι μέγα, μὴ πεπλεγμένον, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς
εὐρώστους κύνας καὶ ἐπὶ τὴν ἐπιπρέπειαν. ὅσοι μαλακὸν ἄτο-
νον φωνοῦσι, πραεῖς· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς οἷς. ὅσοι δὲ φω-
νοῦσιν ὀξὺ καὶ ἐγκεκραγός, μάργοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς 5
αἴγας.

Οἱ μικροὶ ἄγαν ὀξεῖς· τῆς γὰρ τοῦ αἵματος φορᾶς
μικρὸν τόπον κατεχούσης καὶ αἱ κινήσεις ταχὺ ἄγαν ἀφικ-
νοῦνται ἐπὶ τὸ φρονοῦν. οἱ δὲ ἄγαν μεγάλοι βραδεῖς· τῆς
γὰρ τοῦ αἵματος φορᾶς μέγαν τόπον κατεχούσης αἱ κινήσεις 10
βραδέως ἀφικνοῦνται ἐπὶ τὸ φρονοῦν. ὅσοι τῶν μικρῶν ξη-
ραῖς σαρκῶν κεχρημένοι εἰσὶν ἢ καὶ χρώμασιν, ἃ διὰ θερ-
μότητα τοῖς σώμασιν ἐπιγίνονται, οὐδὲν ἀποτελοῦσιν· οὔσης
γὰρ τῆς φορᾶς ἐν μικρῷ καὶ ταχεῖας διὰ τὸ πυρῶδες, οὐδέ-
ποτε κατὰ ταῦτόν ἐστι τὸ φρονεῖν, ἀλλὰ ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλων, 15
πρὶν τὸ ὑπερέχον περᾶναι. ὅσοι δὲ τῶν μεγάλων ὑγραῖς
σαρκῶν κεχρημένοι, ἢ καὶ χρώμασιν ἃ διὰ ψυχρότητα ἐγ-
γίνονται, οὐδὲν ἐπιτελοῦσιν· οὔσης γὰρ τῆς φορᾶς ἐν μεγάλῳ
τόπῳ καὶ βραδείας διὰ τὴν ψυχρότητα, οὐ συνανύει ἀφι-
κνουμένην ἐπὶ τὸ φρονοῦν. ὅσοι δὲ τῶν μικρῶν ὑγραῖς σαρκῶν 20
κεχρημένοι εἰσὶ καὶ χρώμασι διὰ ψυχρότητα, γίνονται ἐπι-
τελεστικοί· οὔσης γὰρ τῆς κινήσεως ἐν μικρῷ, τὸ δυσκίνητον
τῆς κράσεως συμμετρῶν παρέσχε τὸ πρῶτον ἐπιτελεῖν. ὅσοι
δὲ τῶν μεγάλων ξηραῖς σαρκῶν κεχρημένοι εἰσὶ καὶ χρώμασι
διὰ θερμότητα, γίνονται ἐπιτελεστικοὶ καὶ αἰσθητικοί· τὴν γὰρ 25
τοῦ μεγέθους ὑπερβολὴν σαρκῶν τε καὶ χρώματος ἢ θερ-
μότης ἠκέσατο, ὥστε σύμμετρον εἶναι πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν. τὰ
μὲν οὖν μεγέθεσιν ὑπερβάλλοντα τῶν σωμάτων ἢ σμικρό-
τησιν ἐλλείποντα, ὡς τυχόντα ἐπιτελεστικά ἐστι καὶ ὡς
ἀτελεῖ, εἴρηται· ἢ δὲ τούτων μέση φύσις πρὸς τὰς αἰσθήσεις 30
κρατίστη καὶ τελεστικωτάτη, οἷς ἂν ἐπιθῆται· αἱ γὰρ κινή-

σεις οὐ διὰ πολλοῦ οὔσαι ῥαδίως ἀφικνουῦνται πρὸς τὸν νοῦν·
οὔσαι τε οὐ κατὰ μικρὸν ὑπερχωροῦσιν. ὥστε τὸν τελεώτατον
πρὸς τὸ ἐπιτελεῖν τε ἂν ἂν προθῆται καὶ αἰσθάνεσθαι μέλ-
35 λοντα μέτριον δεῖ εἶναι τὸ μέγεθος. οἱ ἀσύμμετροι πανοῦρ-
814a γοι· ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ πάθος καὶ τὸ θῆλυ. εἰ γὰρ οἱ
ἀσύμμετροι πανοῦργοι, οἱ σύμμετροι δίκαιοι ἂν εἴησαν καὶ
ἀνδρεῖοι. τὴν δὲ τῆς συμμετρίας ἀναφορὰν πρὸς τὴν τῶν
σωμάτων εὐαγωγίαν καὶ εὐφυΐαν ἀνοιστέον, ἀλλ' οὐ πρὸς
5 τὴν τοῦ ἄρρενος ιδέαν, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ διηρόεθη. καλῶς δ'
ἔχει καὶ πάντα τὰ σημεῖα, ὅσα προείρηται, ἀναφέρειν ἐπὶ
τὴν ἐπιπρόπειαν καὶ εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ· ταῦτα γὰρ τελεω-
τάτην διαίρεσιν διήρηται, καὶ ἐδείχθη ἄρρεν θήλειος δικαιοτέ-
ρον καὶ ἀνδρειότερον καὶ ὅλως εἰπεῖν ἄμεινον. ἐν ἀπάσῃ δὲ
814b τῇ τῶν σημείων ἐκλογῇ ἕτερα ἑτέρων σημεῖα μᾶλλον δη-
λοῦσιν ἐναργῶς τὸ ὑποκείμενον. ἐναργέστερα δὲ τὰ ἐν ἐπι-
καιροτάτοις τόποις ἐγγινόμενα. ἐπικαιρότατος δὲ τόπος ὁ
περὶ τὰ ὄμματα τε καὶ τὸ μέτωπον καὶ κεφαλὴν καὶ
5 πρόσωπον, δεύτερος δὲ ὁ περὶ τὰ στήθη καὶ ὠμους, ἔπ-
εῖτα περὶ τὰ σκέλη τε καὶ πόδας· τὰ δὲ περὶ τὴν κοιλίαν
ἥκιστα. ὅλως δὲ εἰπεῖν οὗτοι οἱ τόποι ἐναργέστατα σημεῖα
παρέχονται, ἐφ' ὧν καὶ φρονήσεως πλείστης ἐπιπρόπεια γί-
νεται.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
ΝΑΥΡΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΜΘ.....

Index.

- ἀβέβαιος 806^b 23.
 ἀβέλτερος 811^b 23.
 ἀγαθός 808^a 7.
 ἀγγελία 801^a 10, 19.
 ἀειμνήμων 808^a 37.
 ἀεροειδής 798^b 5. 794^a 4. 797^a 7.
 ἀετός 811^a 37. 812^b 6.
 ἀηδών 800^a 26. 804^a 23.
 ἀήρ 791^a 2. 794^a 8.
 ἄθυμος 808^a 7.
 Αἰγύπτιοι 805^a 27. 812^a 12.
 Αἰθίοπες 812^a 13, ^b 31.
 αἴλουρος 811^b 9.
 αἶμα 796^a 15. 798^b 18.
 αἵματις 797^a 6.
 αἶξ 812^b 7. 813^b 6.
 αἰσθησις 810^b 22.
 αἰσθητικός 812^a 6.
 αἰσθητῶς 798^b 27.
 αἰσχυντηλός 812^a 31.
 ἀκείσθαι 813^b 27.
 ἀκοή 803^b 8.
 ἀκουειν 801^b 16.
 ἄκρατος 794^b 6. 795^a 9. 796^a 3.
 ἀκρίβεια τῶν φθόγγων 801^b 2.
 804^a 28, 31.
 ἀκρογένειος 812^b 24.
 ἀκρόθεν 811^a 29.
 ἄκρος 796^b 29. 798^a 5. 811^a 28.
 ἀκροσθήτιον 810^b 17.
 ἄκρουλος 812^b 33.
 ἀκρωτήριον 806^b 33. 807^a 33,
^b 8. 808^a 22.
 ἀκρίς 791^b 1.
 ἀλαμπής 793^a 12. 807^b 35.
 ἀλεκτρονίων 800^b 24. 806^b 14.
 811^b 2. 812^b 12.
 ἀλουργής vel ἀλουργός 792^a
 7—26, ^b 2, 10. 793^a 7. 794^a
 21. 796^a 25, ^b 4. 797^a 7.
 799^b 3.
 ἀλώπηξ 812^a 17.
 ἀμβλύς 811^a 32.
 ἀμόργης 796^a 27.
 ἀναγωγή 800^b 16.
 ἀναιδής 807^b 28—33. 810^a 20.
 ἀναίσθητος 806^b 22. 807^b
 19—28.
 ἀνακλᾶσθαι 791^a 27. 792^b 18.
 ἀναλκῆς 809^a 39.
 ἀναπτύττεσθαι 807^b 1, 29.
 ἀναρθρος 810^a 6, ^b 27, 37.
 ἀναρρηγνύναι 793^a 29.
 ἀνάσιλον 809^b 24.
 ἀνασπᾶν 807^b 6, 22.
 ἀναστεῖλος 812^b 35.
 ἀνατρέχειν 799^a 8.
 ἀναφέρειν 810^a 17—26 sqq.
 811^a 2. 814^a 4.
 ἀναφορά 814^a 3.
 ἀναχωρεῖν 801^a 34.
 ἀνδράχνη 797^a 27.
 ἀνδρείος 807^a 31—^b 4.
 ἀνδριάς 802^a 38.
 ἀνειλεῖσθαι 804^a 20.
 ἀνελέητος 808^b 1.

- ἄνευρος 809^b 10.
 ἄνθος 794^a 17, ^b 3, 6. 796^b
 7 sqq.
 ἀνιᾶσθαι 808^b 15. 812^a 4.
 ἀνιέναι 807^a 17, 24. 806^b 27.
 808^a 5.
 ἀνοίγειν 802^b 41.
 ἀντιλαμβάνειν 802^b 26.
 ἀνυστικός 813^a 4.
 ἀπαγορεύειν 808^a 11.
 ἀπαλλάττειν 808^b 23.
 ἀπαλός 802^b 5.
 ἀπαρτᾶν 802^b 38.
 ἄπειρος 792^b 33.
 ἀπεργάζεσθαι 801^b 11.
 ἄπιος 797^a 27.
 ἄπλευρος 809^b 7. 810^a 3, ^b
 13.
 ἀπλότης 801^a 19.
 ἀπομοργνύναι 810^b 3.
 ἀποξηραίνεσθαι 794^a 27.
 ἀποπηδᾶν 802^b 33. 803^b 1.
 ἀποπνεῖν 800^a 13.
 ἀπορρεῖν 797^a 17.
 ἀπορρηγνύναι 804^b 11—26.
 ἀπορρίπτειν 800^b 9.
 ἀπόστασις 800^b 7.
 ἀποστρέφειν 809^b 25.
 ἀποτριβειν 793^a 25.
 ἀποχραίνειν 796^a 24.
 ἀπόχρη 806^a 36.
 ἀποψύχεσθαι 812^a 19.
 ἀραιός 791^a 19, 27. 802^a 13.
 803^b 28.
 ἀραιότης 802^a 24.
 ἀρετή 806^b 34.
 ἀρθροῦν 810^a 28.
 ἀρθρώδης 809^b 30. 810^b 26.
 ἄρκτος (ursus) 798^a 26. (sidus)
 806^b 16.
 ἀρπαστικός 813^a 19.
 ἄρρην 806^b 32. 809^a 28—^b 13.
 ἀρρωστία 805^a 3.
 ἀρτηρία 800^b 19—804^b 27.
 ἀρτίως 796^a 15.
 ἄσαρκος 807^b 17. 808^a 19.
 809^b 29. 810^b 27.
 ἀσαφής 806^a 35.
 ἄσημος 802^a 14.
 ἄσιλον 809^b 24.
 ἀσμενίης 807^b 35.
 ἀσύμμετρος 814^a 2.
 ἀτενής 811^b 26.
 ἄτονος 813^b 3.
 ἀτροφία 803^b 21.
 αὐγή 791^a 22. 792^a 17, 23, ^b
 8, 18, 26, 28. 793^b 11, 15,
 17. 794^b 7.
 αὐλός 801^b 32—802^a 17. 802^b
 18—28. 804^a 11.
 αὐλήν 807^b 20. 808^b 4. 812^b
 23.
 αὐχμηρός 793^a 11. 807^b 2.
 ἀφή 804^a 27.
 ἀφροδίσια 808^b 34, 36.
 ἀχλύς 794^a 5.
 ἄχρους 796^b 30.
 βάδισις 813^a 3—18.
 βάμμα 813^a 28.
 βάπτειν 791^a 7. 794^a 16, 17, 26.
 βαρύνειν 810^b 22.
 βαρύνς 806^b 26. 807^a 17.
 βαρύτης 803^b 32.
 βαρύτονος 813^a 31, ^b 2.
 βαρύφωνος 807^a 18, 20.
 βασανίζειν 802^a 32.
 βάσανος 793^b 1.
 βάσις 809^b 30.
 βάτραχος 800^a 26. 810^b 16.
 βαφή 791^a 5. 793^a 24.
 βιαίως 800^b 23.
 βλαστός 795^a 4, 15, 18.
 βλέπειν 813^a 26.
 βλέφαρον 798^a 31. 807^b 29.
 813^a 22.
 βόμβυξ 800^b 25.
 βορός 810^b 18.
 βότερος 792^b 8. 795^b 25—30.
 βουβών 808^a 23.

- βοῦς 807^a 19. 810^b 16. 811^a
 14, 29, ^b 6, 10, 21, 28, 30, 35.
 813^a 34.
 βραγχιᾶν 804^a 18.
 βραδυβάμων 813^a 3.
 βραχίων 813^a 10.
 βραχυβάμων 813^a 5.
 βροντή 803^a 3.
 βρουῶν 791^b 26. 792^a 1.

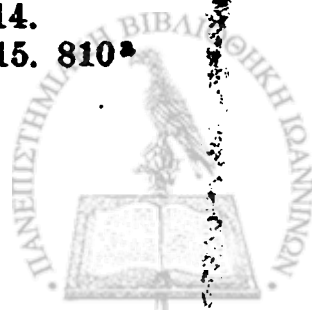
 γαλεαγκῶν 808^a 31. 813^a 12.
 γαληνῆς 811^b 38.
 γαληνός 812^a 1.
 γαμψῶνυξ 810^a 22. 812^a 9.
 γαστροκνημιά 807^a 37, ^b 1, 6.
 γεγωνεῖν 802^a 23, ^b 6. 804^b 24.
 γένειον 797^b 30.
 γενναῖος 809^b 10.
 γένυς 809^b 17.
 γέρανος 800^a 26, ^b 22.
 γῆ 791^a 4.
 γῆρας 789^a 32.
 γλαυκός 812^b 4.
 γλαφυρός 808^b 8.
 γλισχρότης 804^b 21.
 γλώττα 801^b 8, 33, 38. 802^b
 19. 804^b 28.
 γνάθος 812^a 33, 35.
 γνώρισμα 806^a 15.
 γονύκροτος 808^a 18. 809^b 8.
 810^a 34.
 γρυπός 811^a 36.
 γυπώδης 808^b 7.

 δακτύλιος 801^b 4.
 δάκτυλον vel δάκτυλος 810^a
 20, 22.
 δᾶς 791^b 24.
 δασεῖα φωνή 804^b 8—11.
 δασύτης 806^b 18. 812^b 13—
 813^a 2.
 δάφνη 796^b 11.
 δειλός 807^b 4—12.
 δειμαλέων 810^a 23.
 δεξαμενή 794^b 31.

 δέρκεσθαι 808^a 4.
 δέσμα 797^a 34, ^b 12, 18, 22.
 798^b 21.
 δερμάτιον 807^b 18.
 δηλοῦν 806^a 22, 26.
 δηλωτικά 808^b 30.
 διαβαίνειν 809^b 32.
 διαδεῖν 802^a 40.
 διαδύνειν 791^a 26.
 διάθεσις 805^a 29.
 διάρσεις 804^b 7. 814^a 8.
 δίαιτα 808^b 23.
 διακαίεσθαι 791^b 18. 792^a 14.
 διακινεῖν 801^a 25.
 διαλαμβάνειν 794^a 13.
 διαλέγεσθαι 801^b 6. 813^a 35.
 διάλειψις 803^b 37.
 διάλεκτος 801^b 11. 807^b 34.
 διαλλάττειν 809^a 27.
 διαλύειν 801^a 37. 803^b 21.
 διαμαρτάνειν 798^b 18. 803^a
 10. 804^b 23.
 διάνοια 805^a 1, 12. 806^b 25.
 διαξύνειν 808^a 15, 35.
 διαπέμπειν 802^a 11.
 διαπράττειν 808^b 30.
 διαρθροῦν 801^b 3, 14. 810^a
 16. 811^a 36.
 διαρρηγνύναι 810^a 33.
 διασαλεύειν 809^b 32.
 διασαφεῖν 805^b 21.
 διασπᾶν 801^a 18. 802^a 35, ^b 26.
 διαστολή 800^a 35.
 διατελεῖν 812^b 20.
 διατηρεῖν 801^a 31.
 διατυποῦν 801^b 5, 12.
 διαφαίνειν 793^b 2.
 διαχεῖν 800^a 11, ^b 28, 35. 813^a
 26.
 διαψύχειν 794^b 34.
 διηθεῖν 795^a 18. 797^b 23.
 διιστάναι 807^a 34.
 Διονύσιος ὁ σοφιστής 808^a 16.
 διορᾶν 794^a 8.
 δοκιμάζειν 805^a 25.

- δολερός 810^a 8.
 δουλοπρεπής 813^a 1.
 δύναμις 803^a 17.
 δυσάνιος 805^b 6. 807^a 5. 812^a
 ♦ 3, ^b 25.
 δυσανξής 802^a 21, 25.
 δυσθυμικός 813^a 33.
 δύσλυτος 811^a 4.
 δυσόργητος 811^a 31.
 δυσπαραπιστότεροι 809^a 35.
 δυσταμίεντος 800^b 31. 802^a 6.
 δύσφορος 802^a 26.
 ἐγκλίνεσθαι 813^a 17.
 ἐγκλισίς 792^a 22. 793^b 18.
 808^a 13.
 ἐγκοίλος 809^b 19. 810^a 1. 811^a
 38, ^b 26.
 ἐγκράζειν 813^b 5.
 ἐγκρατής 806^b 24. 808^a 22.
 ἐγκύπτειν 813^a 13.
 ἐγκυρτος 807^b 30.
 ἐγχεῖν 795^b 13.
 ἔδαφος 796^a 11.
 εἶδος 805^a 12. 808^b 8, 33.
 εἶκειν 809^a 37.
 εἰλικρίνεια 793^a 10.
 εἶρων 808^a 27.
 ἐκβιάζεσθαι 800^b 12.
 ἐκβολή 804^b 11.
 ἐκθερμαίνειν 812^a 22.
 ἐκθλίβειν 800^b 1, 5.
 ἐκκλινής 809^b 23.
 ἐκκλύζειν 795^b 13.
 ἐκλευκος 810^a 1.
 ἐκλογή 805^a 28, 33, ^b 11. 810^a 14.
 ἐκλύειν 804^b 14.
 ἔκλυτος 808^a 14.
 ἐκπέττειν 797^a 1. 799^a 11.
 ἐκπίπτειν 801^b 11. 803^b 19.
 ἐκπλύνω 794^a 28.
 ἐκπρεπής 810^a 8.
 ἔκρυσις 796^a 12.
 ἔκστασις 808^b 34.
 ἐκστατικός 812^a 35.
 ἐκτείνειν 800^a 5.
 ἐκτρέχειν 802^a 21.
 ἐκφανής 802^a 5.
 ἐκφοινίσσεσθαι 812^a 37.
 ἔλαλα 796^a 27.
 ἔλαφος 798^a 26. 806^b 8. 807^a
 20. 811^a 16, ^b 2, 7.
 ἐλεήμων 808^a 33—^b 2.
 ἔμετος 804^a 18.
 ἐμπίνειν 811^b 15.
 ἐμποδίζειν 801^b 14.
 ἐμπροσθεν 810^b 31.
 ἔμπυρρος 797^b 13.
 ἐμφαίνειν 806^a 30. 812^a 1.
 ἔνδεια 797^b 35. 810^b 23.
 ἐνδιαλλάττειν 806^a 13.
 ἔνθερμος 806^b 26. 808^a 37.
 ἐννοητικός 813^a 29.
 ἔννοια 813^a 30.
 ἐνταράττειν 812^b 8.
 ἐντείνειν 792^a 25.
 ἐντρίβειν 813^a 16.
 ἔνωχος 812^a 17, ^b 10.
 ἔξαδυνατεῖν 811^a 9.
 ἔξαλλάττειν 805^a 4. 806^a 18.
 ἔξανθεῖν 797^b 15.
 ἔξαρθροῦν 810^b 35.
 ἔξιστάναι 812^a 37.
 ἔξοφθαλμος 811^b 23, 25.
 ἐπαίρειν 807^b 30.
 ἐπενσαλεύειν 813^a 13.
 ἐπιβαίνειν 813^a 22.
 ἐπιβάλλειν 811^a 19. 813^a 25.
 ἐπίβουλος 811^a 7.
 ἐπιγίγνεσθαι 797^b 27. 806^a 8.
 ἐπίγρυπος 811^a 34.
 ἐπεικής 806^b 12.
 ἐπιθετικός 813^a 7.
 ἐπίκαιρος 814^b 2.
 ἐπικρεμαννύναι 811^b 17.
 ἐπίκτητος 806^a 24.
 ἐπιμελής 811^b 6.
 ἐπίπεδος 810^a 2. 811^b 32.
 ἐπιπορφυρίζειν 796^b 14.
 ἐπιπρέπεια 809^a 13, 15. 810^a

- 34, ^b 9. 811^b 13, 19, 24.
814^b 8.
- ἐπιπυκνοῦσθαι 794^a 14.
ἐπίπυρρος 807^b 32. 808^a 20, 33.
ἐπιρρεῖν 795^a 21. 797^b 29.
798^b 32. 799^a 13.
- ἐπισαλεύειν 813^a 11.
ἐπισπερχής 807^b 5. 808^a 7.
ἐπισφάζειν 796^a 15.
ἐπιτελναι 802^a 7. 806^b 27.
807^a 15, 17.
- ἐπιτελεστικός 813^b 21, 29.
ἐπιτίθεσθαι 813^b 31.
ἐπιφαίνεσθαι 794^a 4. 805^a 29,
^b 9. 806^a 30.
- ἐπιφάνεια 801^a 36.
ἐπιφανής 806^a 21, 37.
ἐπιφλέγεσθαι 812^a 27.
ἐπιφλεγής 812^a 25.
ἐπιφοινικίζειν 796^a 2.
ἐπιφοινίσσειν 812^a 31—37.
ἐπιχειρεῖν 807^a 4.
ἐπιχρώζειν 791^a 9.
ἐπομένως 809^a 23.
ἐπωμῆς 810^b 35 — 811^a 5.
ἔρνη 796^a 5.
ἔρπετόν 799^b 17.
ἔρρυθραίνειν 812^a 22.
- εὐαγωγή 814^a 4.
εὐανθής 792^a 15. 794^b 5.
εὐαρμόστιος 812^a 2.
εὐανξής 808^a 23.
εὐγενής 811^a 23.
εὐεκτικός 806^b 22, 23.
εὐήθης 807^a 1.
εὐθέως 804^b 8.
εὐθυμος 805^b 7. 808^a 2—7.
εὐθυπορεῖν 802^a 36.
εὐθύπορος 802^b 11.
εὐκίνητος 813^a 13.
εὐκόλως 811^a 7.
εὐλύτος 807^b 16. 809^b 26.
εὐμεγέθης 808^a 2, 25. 809^b 16.
εὐμετάβολος 807^b 11.
εὐνωτος 809^b 28.
- εὐπειθής 802^a 26.
εὐπλευρος 808^a 20. 809^b 28.
810^b 12—23.
εὐπώγων 808^a 23.
εὐριπος 800^b 29. 802^b 35.
εὐρωστος 800^a 33, ^b 4. 810^a 25.
εὐσαρκος 798^b 11. 808^a 25.
810^b 25.
εὐσημος 792^b 1. 806^a 35.
εὐσύνοπτος 791^a 11.
εὐτονος 800^b 16.
εὐτροφία 798^b 9.
εὐφραίνειν 808^b 15.
εὐφυής 806^b 23. 807^b 12—19.
810^a 15.
εὐφυῖα 806^b 4. 807^b 12—19.
814^a 4.
εὐφωνος 802^b 22.
εὐψυχος 807^a 20.
- ξεῦγος 802^b 22, 26. 804^a 13.
ζοφερός 792^a 27.
ζοφώδης 794^b 4.
ζυγόν 803^a 40.
ζωγράφος 792^b 17.
ζωνός 810^b 4—7.
ζῶον 798^b 1. 799^b 17. 806^a 11.
- ἡβᾶν 797^b 31.
ἡβη 797^b 30. 798^a 3.
ἡεροειδής 792^b 8.
ἡθος 805^b 2, 8. 806^a 30, ^b 35.
807^a 6, ^b 11, 27. 808^a 6, 29.
ἡλικία 798^b 31.
ἡλιος 791^a 4.
ἡλιοῦσθαι 795^a 1.
ἡλιώδης 793^a 14.
ἡχος 801^b 21. 802^a 18—29,
^b 5, 12. 808^a 26. 804^a 30, 35.
- θάλαττα 792^a 20.
θαλάττιος 794^a 23.
θαμβεῖν 807^b 11.
θειον 792^b 27.
θεραπεῖα 808^b 22—24.

θερμόν 806^b 4.
 θεωρεῖν 805^a 16.
 θηλυγόνος 808^a 36.
 θηλυμορφότερος 809^b 37.
 θριξ 794^b 1. 797^b 26. 806^b 9.
 808^b 5. 809^b 23. 812^b 28.
 θυμοειδής 807^a 14. 811^a 13.
 θυμώδης 808^a 19—24.
 θωπεύειν 811^b 38.

ιδέα 805^a 16, ^b 12. 809^a 6, ^b 15.
 810^a 7, 10. 814^a 5.
 ἰέραξ 813^a 20.
 ἰκανῶς 807^b 26.
 ἰλαρός 808^b 16.
 ἰός 792^b 27.
 ἵππικός 805^a 16.
 ἵππος 797^a 34. 798^a 6, ^b 7.
 810^b 32. 813^a 12.
 ἰσορροπεῖν 809^b 18.
 ἰστός 802^a 31.
 ἰσχειν 799^b 18.
 ἰσχίον 807^a 37. 809^b 7, 29.
 ἰσχνός 807^b 3, 14.
 ἰσχνόφωνος 804^b 26.
 ἰσχυρός 806^b 34.
 ἰσχυρῶς 791^a 19, 24. 793^a 14.
 795^a 3. 796^a 17.
 ἰταμός 807^b 10.
 ἰώμενος 793^b 6.

καθαίρειν 808^b 22.
 καθάρως 801^b 28. 807^b 17.
 καθόλου 806^b 11, 13.
 κακόφωνος 802^b 23.
 κάλαιον 799^b 14.
 καπνώδης 792^a 13.
 καρπός 797^a 17.
 καταδεής 802^b 4.
 κατακλᾶν 808^a 8.
 κατακορής 795^a 3.
 καταλαμβάνειν 800^a 5.
 καταμανθάνειν 791^b 4.
 καταξηραίνειν 794^b 30. 795^a 12.

κατάπανσις 802^a 28, ^b 1. 803^b 42.
 καταπέλτης 800^b 13.
 καταπνίγειν 800^a 15.
 κατάρρους 801^a 16.
 κατασπᾶν 804^a 14.
 καταστρέφειν 803^a 28—47.
 κατάτασις 803^a 37.
 κατατείνειν 812^a 29.
 καταφανής 808^b 15, 20.
 καταψύχειν 803^a 1.
 κατεγρασία 802^b 15.
 κατέρχεσθαι 808^a 24.
 κατηφής 807^b 12. 808^a 10.
 812^a 4.
 κατιλλαινόντες 813^a 21.
 κατοπτᾶν 802^b 2. 803^a 29.
 καυλός 795^a 14.
 κενός 800^b 36.
 κέραμος 791^b 20.
 κέρας 797^b 19. 801^a 28. 802^a 17
 — ^b 24.
 κεφαλή 797^b 24. 798^a 3, 30.
 812^a 6—9, 36, ^b 34.
 κιβώτιον 802^b 40.
 κίναϊδος 808^a 12—16.
 κίνησις 806^b 25.
 κιττός 796^b 11.
 κλᾶν 808^b 9. 813^a 35.
 κλείς 809^b 26. 811^a 5—10.
 κλῆμα 796^b 5.
 κλίνειν 812^b 3.
 κλισμός 792^a 22.
 κνήμη 807^b 23. 809^b 8. 810^a
 28—32. 812^b 13. 813^a 15.
 κογχύλιον 799^b 17.
 κοιλία 806^b 18, 21. 808^b 9.
 810^b 7—9. 812^b 16. 814^b 6.
 κοῖλος 810^b 34.
 κοιλόφθαλμος 811^b 25.
 κόκκος 799^a 10.
 κονία 791^a 8.
 κονίαμα 791^b 27. 794^b 32.
 κόπτειν 795^b 12.
 κόραξ 789^a 9. 799^b 1. 811^a 35.
 812^b 12.

- κοτύλη 807^b 21.
 κοῦφος 804^b 16.
 κρᾶσις 792^a 4. 793^b 26. 813^b 23.
 κρατεῖν 808^a 15. 811^b 26.
 κροκοειδής 795^b 1.
 κρόταφος 798^a 22. 808^b 5.
 812^a 28, ^b 27.
 κρούειν 802^a 32.
 κυανοειδής 794^a 12. 795^b 29.
 796^a 18, 30.
 κυνηγέτης 805^a 16.
 κυνόδους 811^a 23.
 κυρτός 810^b 29, 33.
 κύων 798^b 7, 20. 807^a 19. 808^b
 37. 810^b 5. 811^a 21—32, ^b 37.
 812^a 7, 10, ^b 8, 25. 813^b 3.
 κωμάζειν 803^a 25.
 κωφός 801^b 32. 802^a 29. 807^b 23.
 λάγνος 804^b 4—7.
 λαγών 810^a 5.
 λαγός 798^a 25. 805^b 26. 806^b 8.
 807^a 21.
 λαλεῖν 801^a 29.
 λαλία 806^b 18.
 λάλος 810^b 15.
 λαμβάνειν 793^a 2. 805^b 31.
 λαμπρός 793^a 10. 800^a 15.
 801^b 22, 25. 807^b 29.
 λαπαρός 810^b 7.
 λείος 802^b 10—25. 806^b 5, 28.
 λειοῦν 793^a 16.
 λεπτός 803^b 18 sqq. 807^b 9.
 λεπτοτράχηλος 809^b 6.
 λευκαίνειν 798^b 23—27.
 λευκέρυθρος 806^b 4.
 λευκόπυρρος 797^b 13.
 λευκός 791^a 3. 802^a 2.
 λευκόχρως 808^a 34.
 λευκόχρως 808^b 4.
 λεύκωμα 813^a 28.
 λέων 805^b 25. 806^b 9. 807^a 18.
 809^b 14—36. 810^b 5. 811^a
 15—33. 812^a 16, ^b 6—36.
 813^a 14.
 λιπαρόμματος 808^a 34.
 λιπαρός 806^b 33.
 λόγος 793^a 6.
 λοίδορος 808^b 37.
 λόφουρος 808^b 35.
 λύειν 808^b 17, 25.
 λύκος 811^a 17.
 μακροβάμων 813^a 3.
 μαλακός 803^a 1, 20. 806^b 6, 12.
 808^a 10. 813^a 24, ^b 3.
 μάργος 808^b 6.
 μεγαλόφθαλμος 811^b 20.
 μέγεθος 813^b 7 — 814^a 5.
 μεθιστάναι 806^a 25.
 μέθοδος 809^a 25.
 μελάγχλωρος 812^a 19.
 μελαίνειν 791^b 19. 794^b 28.
 795^a 12.
 μέλαινος 812^b 1.
 μελάνθριξ 808^a 19.
 μελανοειδής 795^a 33.
 μελανόχρως 808^a 17.
 μελαντηρία 794^a 20.
 μέλας 791^a 9, 13, ^b 17. 798^a
 5, 10. 799^a 20. 812^b 1.
 μελίχλωρος 812^a 19.
 μελλητικός 813^a 5.
 μέσος 810^b 34. 811^b 11—25.
 812^a 2—15, ^b 19, 34. 813^b
 30, 35.
 μετάφρενος 810^b 25—34.
 μετεωρίζειν 792^a 21.
 μετέωρος 808^a 32.
 μέτωπον 807^b 3, 22. 808^a 2.
 809^b 20—23. 811^b 28—37.
 812^a 2. 814^b 4.
 μήκων 796^a 26, 31, ^b 15.
 μηλέα 796^b 13.
 μηρός 809^b 7, 29. 810^a 35.
 μικρογλάφυρος 808^a 30.
 μικροκέφαλος 809^b 5.
 μικρομελής 808^a 29.
 μικρόμματος 808^a 30.
 μικροπρεπής 811^b 12.

- μικροπρόσωπος 808^a 30.
 μικρός 807^a 5. 810^a 7.
 μικρόψυχος 808^a 29—31.
 μνήμων 808^b 9.
 μόνιμος 806^a 7.
 μορφή 799^b 13. 808^b 13—28.
 809^a 29, ^b 10.
 μυκτήρ 811^b 3.
 μύριοι 805^b 27.
 μωρολόγος 810^b 15.
- ναρθήκινος 803^a 41.
 νεανικός 809^b 27, 30.
 νευρά 800^b 15
 νεφώδης 800^a 14.
 νοσεῖν 798^b 4.
 νοτίς 801^a 18. 802^b 25.
 νοῦς 813^b 32.
 νωθρεπιθέτης 813^a 3.
 νωθρός 806^b 25.
 νῶτος 807^b 17. 810^b 9. 812^b 21.
- ξανθός 791^a 4. 795^a 5. 798^a
 5, 11.
- ὄγκος 804^a 15, 25.
 ὀδύρτης 812^a 4. 813^a 33.
 ὄζος 802^a 36.
 οἰνόφλυξ 811^b 14.
 οἰνωπός 792^b 6. 795^b 1, 28.
 812^b 6.
 ὀμαλός 812^b 11.
 ὄμμα 807^b 1, 7, 19, 23. 808^a
 1—12, 28. 813^a 21.
 ὀμμάτιον 807^b 29—37. 808^b 6.
 ὀμόχροος 796^b 8.
 ὀμφαλός 808^b 3. 810^b 17.
 ὄνος 808^b 35, 37. 811^a 26,
^b 7—31. 812^a 8. 813^a 32.
 ὄνυξ 810^a 21.
 ὀνώδης 812^a 20.
 ὀξύς 803^a 26. 806^b 4, 26, 27.
 807^a 16, ^b 32.
 ὀξύτης 803^b 31.
 ὀξύφωνος 807^a 18.
- ὀπλή 797^b 19.
 ὀπός 796^a 27.
 ὀπτηαῖς 802^b 1.
 ὄργανον 801^b 10. 803^a 38, 42.
 804^a 28.
 ὄρνεον 799^b 11.
 ὄρνιθώδης 811^a 34.
 ὄρνις 798^a 9. 799^a 1, ^b 11.
 806^b 12, 20. 810^a 21, 23, 31.
 812^b 16, 21.
 ὄρτυξ 798^a 27. 806^b 14.
 ὄρφνιος 792^a 27. 794^b 5.
 ὄρρηστος 808^a 32.
 ὄστοῦν 807^a 33.
 ὄστώδης 809^b 17.
 ὄσφύς 807^b 9, 25. 808^a 15.
 οὔλον 811^a 26.
 οὔλος 812^b 30.
 οὔς 812^a 8—11.
 ὄφθαλμός 809^b 19. 811^b 13—28.
 812^a 35—37, ^b 3—12. 813^a
 19—27.
 ὄφρυσ 798^a 31. 809^b 20. 812^b 26.
 ὄψία 813^a 24.
- πάθημα 805^a 5—11, 31, ^b 32.
 806^a 2, 13, 23, ^b 28.
 πάθος 801^a 11, 20.
 παιδίον 797^b 24.
 παῖς 798^a 30.
 παλαιούσθαι 794^b 30. 797^b 5.
 πάμπολυς 804^a 15.
 παρτελής 801^a 30. 803^a 11.
 πάννυ 805^a 3.
 παραγίνεσθαι 793^b 28.
 παραδέχεσθαι 811^a 7, 10.
 παρακολουθεῖν 794^b 18.
 παρανευρίζεσθαι 804^a 38.
 παραρρεῖν 804^a 32.
 παρατριβεσθαι 793^a 18, 28, 33.
 803^b 13.
 παραχορημα 800^b 28.
 πάρδαλις 809^b 36 — 810^a 10.
 παρεμφαίνειν 801^b 13.
 παρέπεσθαι 806^a 12.

- παρό 798^a 23. 802^a 1.
 πατάσσειν 800^b 8.
 παχύς 804^a 8—21.
 περαίνειν 813^b 16.
 περαιούν 800^a 19.
 πέριδιξ 798^a 27.
 περιβλεψις 808^a 16.
 περιδρομος 808^a 23, 26.
 περικάμπτειν 802^a 35.
 περικλᾶν 813^a 16.
 περινεύειν 808^a 15.
 περιλογκος 810^b 15.
 περίπλεος 810^a 32, 37.
 περιπόλαιος 810^a 1.
 περίσαρκος 809^b 7.
 περιστερὰ 793^a 15. 799^b 12, 20.
 περισυγκαταλαμβάνεσθαι 808^b
 41.
 περιφερής 807^b 22. 809^b 19.
 810^a 2. 811^a 32.
 πέττειν 796^b 29.
 πέψις 795^b 23. 796^b 17. 797^a 12.
 799^b 16.
 πῆχυς 813^a 10.
 πιέζειν 800^b 3. 801^b 39. 804^a 12.
 πιθηκώδης 812^a 9.
 πικρός 808^a 17—19.
 πίττα 791^b 23.
 πίων 810^a 2.
 πλεύμων 800^a 21, 31, ^b 16.
 801^a 13. 803^a 12, 15. 804^b
 13, 16, 21.
 πλευρά 807^a 32, ^b 16. 810^b 14.
 πλέως 811^a 13.
 πληγή 800^a 33, ^b 4—11. 803^b 27.
 πληθος 793^a 5. 795^b 29. 796^a 30.
 πλήρωσις 810^b 22.
 πνεῦμα 800^a 12. 802^b 25.
 πνευματώδης 807^b 35.
 ποιεῖν 791^b 11. 792^a 32, ^b 15.
 ποικιλία 796^b 26.
 πολιοῦσθαι 798^a 22, ^b 23—27.
 πολίωσις 798^a 13, ^b 14.
 πολυειδής 792^b 33.
 πολύχρος 791^a 5.
 πονεῖν 798^a 23.
 πόρος 794^a 27—33, ^b 8.
 πόρρω 800^a 15.
 πορφύρα 794^a 21.
 πορφυροειδής 792^a 15—26.
 πούς 809^b 9. 810^a 15—24.
 813^a 14.
 ποώδης 793^b 24. 794^b 20—29.
 795^a 1, 17, 30. 796^a 1—16, ^b 6.
 797^a 24. 799^a 12.
 πρασοειδής 795^a 4.
 πραῦς 808^a 24—27.
 πρέπειν 809^a 18.
 πρίων 803^a 3.
 πρόβατον 797^a 34. 798^a 6.
 806^b 8. 813^b 4.
 προγίνεσθαι 805^a 18.
 προεξιστάναί 809^b 17.
 προέχειν 801^a 35.
 προιέναι 798^b 31.
 προκατασκευάζειν 792^b 5.
 προκρέμασθαι 811^a 25, ^b 14.
 προκρίνειν 806^a 2.
 προμήκης 809^b 20. 810^a 2.
 προπετης 807^b 31. 808^a 33.
 809^a 39.
 προσαρμόζειν 809^a 24.
 προσαυλεῖν 801^b 18.
 προσβάλλειν 792^a 20.
 προσεοικέναι 805^b 15.
 προσηνής 809^a 31.
 προσιστάναί 813^a 29.
 προσκόπτειν 801^a 14. 802^a
 27.
 προσπίπτειν 800^a 2. 803^b 1.
 προσσπᾶν 807^b 1.
 προσστέλλω 807^a 34, 37.
 προσφέρειν 792^b 15.
 προσφύειν 812^b 32.
 πρόσωπον 805^b 2, 8. 806^b 29.
 807^b 11, 15—27. 808^a 6,
 18—28. 809^b 16. 811^b 5—13.
 812^a 31.
 πτερόν 806^b 12.
 πτερύγιον 802^a 39.

- πτέρωμα 792^a 24, ^b 28. 797^a
 33 sqq.
 πυκνός 801^b 28. 803^b 28.
 πύξ 810^b 1—4.
 πῦρ 791^a 3, ^b 7.
 πυρρός 794^a 24. 796^a 2. 797^b 1.
 812^a 16.
 πυρώδης 812^b 7. 813^b 12, 14.
 παροῦν 802^b 8.
 ῥαγδαῖος 803^a 5.
 ῥεῦμα 800^b 29.
 ῥηγνύναι 804^a 35.
 ῥήμα 804^b 30.
 ῥίζα 795^a 14.
 ῥινίον 808^a 34.
 ῥίς 811^a 28 — ^b 4. 812^b 27, 37.
 ῥόδον 796^a 22.
 ῥοιὰ 796^a 21.
 ῥοῖος 802^a 39.
 ῥύγχος 797^b 20.
 ῥυτιδώδης 807^b 4. 808^a 8.
 ῥωμαλέος 809^b 27.
 ῥωμαλεοῦν 809^a 32.
 ῥώννυσθαι 807^a 23, 36. 809^a 36.
 σαθρός 804^a 32.
 σαίρειν 808^a 17.
 σάλπιγξ 803^a 24.
 σαρκώδης 807^b 24—26.
 σάρξ 806^b 22—25. 807^b 12.
 813^b 12—26.
 σημείον 805^a 28, 33, ^b 11.
 806^a 20.
 σιαγών 807^b 24.
 σιδήριον 803^a 3.
 σιμός 811^b 2.
 σίτος 797^a 19.
 σκαρδαμύκτης 813^a 20.
 σκαρδαμυκτικός 807^b 37.
 σκαρδαμύττειν 807^b 7. 808^a 1.
 σκεδάννυσθαι 808^b 28.
 σκέλος 807^b 8, 25. 809^b 37.
 σκιά 791^a 20.
 σκιάζειν 792^a 22.
 σκιερός 791^a 23. 792^a 9. 794^b 4.
 σκιοειδής 795^a 33.
 σκιώδης 793^b 5, 8.
 σκληρόθριξ 806^b 16.
 σκληρός 793^b 17. 800^b 11.
 801^a 17, ^b 38. 802^b 29 sqq.
 803^a 6, 14. 806^b 6, 12, 22.
 809^b 31.
 σκληρῶς 803^a 20.
 σκότος 791^a 12, ^b 2.
 Σκύθαι 805^a 27.
 σκυθρωπός 808^b 16. 812^a 2.
 μικρότης 813^b 28.
 σταλαγμός 793^a 15.
 στεγανόπους 810^a 24.
 στενόπους 810^a 24.
 στενοπρόσωπος 809^b 5.
 στενός 803^b 24. 810^a 18.
 στηθίον 810^b 23.
 στηθός 807^a 36, ^b 33. 808^a 22, ^b 3.
 809^b 6, 27. 812^a 25, 27, ^b 14
 —17.
 στίλβειν 792^a 28, ^b 7. 793^a 11.
 στίλπνός 812^b 11.
 στολίσ 802^a 38.
 στόμα 800^a 21—29. 801^b 8.
 809^b 16.
 στρογγυλοπρόσωπος 807^b 33.
 στρογγύλος 807^b 21.
 στροφεύς 802^b 41.
 στύψις 794^a 29.
 συγκαλείν 798^b 17.
 συγκαθίζειν 807^b 5.
 σύγκανσις 802^b 4.
 σύγκροτος 801^b 37.
 συγχειλία 811^a 18.
 συγχεῖν 801^b 18.
 συμβολή 802^b 16.
 σύμμετρος 814^a 2.
 συμμύειν 802^a 39. 807^b 2, 36.
 συμπαθής 808^b 19.
 συμπάσχειν 805^a 6. 808^b 11.
 συμπίπτειν 806^b 15.
 συμπλέκεσθαι 807^b 21.
 συμφανής 803^b 10. 808^b 27.

- συμφράττειν 809^b 27. 810^a 22.
 811^a 8.
 σύμφυσις 802^a 26.
 συμφυσῶς 805^a 10.
 συμφωνία 801^b 20. 804^a 2.
 συνάγειν 800^a 36, ^b 5. 810^b 29.
 συναισθάνεσθαι 803^b 36.
 συνακολουθεῖν 791^a 1, 10.
 796^b 22.
 συναλλοιοῦν 808^b 12.
 συνανύειν 813^b 19.
 σύναψις 793^b 2.
 συνδεῖν 807^a 35, ^b 21.
 σύνδετος 807^b 15.
 συνδιατελεῖν 808^b 19.
 σύνεγγυς 801^a 40.
 συνεισιέναι 794^a 26.
 συνεκβάλλειν 804^b 9.
 συνεκκλύζειν 795^b 6.
 συνενοῦν 810^b 21.
 συνεργεῖν 809^b 38.
 συνερείδειν 801^a 2.
 συνέχεια 793^b 2.
 συνέψειν 795^a 24, ^b 16, 20.
 797^a 7.
 συνήθεια 809^a 2.
 συνηγεῖν 801^b 9.
 σύνθετος 792^a 33.
 συνιέναι 801^b 16.
 συνισιάναι 794^b 26. 800^b 36.
 συννεφής 801^b 34.
 σύννους 808^a 5.
 συνορᾶν 796^a 21, ^b 18. 797^b 24.
 799^b 20. 803^a 18.
 συνόφρυς 812^b 25.
 συντελεῖν 812^a 14.
 συντονία 800^b 11. 808^a 26.
 804^b 24.
 σύντονος 801^b 36. 803^a 14.
 807^b 10.
 συντόνωσ 804^b 15.
 σύντριμμα 802^a 34.
 σύριγξ 804^a 14.
 σῦς 808^b 36. 812^b 28.
 συσπᾶν 811^a 4.
- σύστασις 793^a 22.
 συστέλλειν 800^a 4, ^b 19.
 σφενδόνη 800^b 13.
 σφοδρός 802^b 36.
 σφοδρῶς 800^b 9.
 σφυρόν 807^b 23. 810^a 24.
 σχῆμα 806^b 28. 807^a 32, ^b 10, 31.
 σχηματίζειν 800^a 3.
 σχηματισμός 800^a 23.
 σῶμα 797^b 19, 35. 798^a 5, 10.
 805^a 1—14. 806^a 32, ^b 24, 33.
 807^a 32, ^b 3—32. 808^a 20,
^b 13—33. 810^a 7. 813^a 16,
^b 28, 814^a 4.
- ταινία 802^a 40.
 ταμιεύειν 800^b 18.
 ταράττειν 812^a 17.
 ταῦρος 807^a 19. 811^a 14, ^b 35.
 τάχος 803^b 32.
 ταχυβάμων 813^b 7.
 ταώς 799^b 11.
 τεκμαίρεσθαι 805^b 10.
 τέλειος 804^a 11.
 τελεστικός 813^a 4, ^b 31.
 τελέως 797^b 9.
 τέτιξ 804^a 23.
 τεῦχος 810^b 19.
 τόνος 802^b 31. 807^a 15, 17.
 τόξον 800^b 14.
 τόπος 814^b 3.
 τραγίζειν 804^a 17.
 τράγος 812^b 14.
 τραυλός 801^b 7.
 τράχηλος 793^a 15. 798^a 12.
 799^a 3, ^b 20. 807^a 35, ^b 14, 25.
 809^b 24. 810^b 18. 811^a 10—17.
 812^a 28.
 τραχύνειν 791^a 21. 803^b 2—18.
 804^b 18.
 τραχύς 802^a 3. 803^b 12.
 τραχύτης 804^a 18.
 τριχώδης 803^b 24.
 τρίχωμα 794^a 23. 806^b 6—21.
 807^a 31.

- τριχωμάτιον 807^b 5, 18.
 τρόμος 802^a 42.
 τροφή 797^a 1, 15, ^b 22—33.
 798^a 1—20, ^b 15—32. 799^a
 2—18. 809^a 32.
 τυγχάνειν 813^b 29.
 τύπος 806^a 32.
 τυφλός 800^a 14.

 ὕαλος 794^a 5.
 ὕγρασία 795^a 7, 24. 801^a 12.
 802^b 9.
 ὕγρός 794^b 29. 807^b 12, 19.
 808^a 25. 809^b 11, 31.
 ὕδατοειδής 793^b 30.
 ὕδωρ 791^a 3. 794^b 23, 26.
 ὕειν 794^b 22.
 ὕλακτικός 807^a 19.
 ὕπεναντιοῦσθαι 807^a 26.
 ὕπεξάγειν 804^a 19.
 ὕπερβολή 813^b 26.
 ὕπερέχον 813^b 16.
 ὕπερογκος 802^b 34.
 ὕπερχωρεῖν 813^b 33.
 ὕπηρετεῖν 800^b 32. 801^a 5.
 ὕπνωδης 808^a 4, 28.
 ὕποδεικνύναι 792^b 11.
 ὕποξύγιον 798^a 17.
 ὕπόκοιλος 809^b 21.
 ὕπολείπειν 798^b 15. 799^a 18.
 ὕπόμακρος 807^b 26.
 ὕποσυγγεῖν 802^a 4.
 ὕπτιος 807^b 11. 808^a 14, 26.
 810^b 32.
 ὕς 806^b 10. 811^a 24, 30, ^b 29.
 812^b 28.
 ὕφαιμος 806^b 4. 807^b 29, 32.

 φαγεῖν 808^b 2.
 φαιός 792^a 8. 802^a 2.
 φαντασία 791^b 17. 792^a 6, ^b 15.
 793^a 25.
 φάρυγξ 804^b 26.
 φέρειν 806^b 10.

 φθέγγεσθαι 804^b 23. 807^a 16
 —20.
 φθόγγος 800^a 22. 801^b 2, 10.
 802^a 30—37. 804^a 27, ^b 9, 29.
 807^a 15.
 φιλογύναιος 808^a 36.
 φιλόθηρος 810^b 4.
 φιλόκυβος 808^a 31.
 φιλολοίδορος 808^a 32. 811^a 27.
 φιλόνικος 809^b 35.
 φιλοσοφεῖν 807^a 9.
 φιλοσοφία 807^a 10.
 φιλόστοργος 809^b 35.
 φίλυπνος 808^b 6. 811^b 16.
 φλέψ 804^b 27. 812^a 29.
 φλογοειδής 791^a 8. 792^a 28.
 812^a 23.
 φλοιός 794^a 18.
 φλόξ 792^a 13.
 φοινικιοῦς 792^b 2. 793^a 7, ^b 24.
 795^b 1, 29. 796^a 10—32, ^b 9
 —24. 797^a 28. 799^a 15, ^b 3.
 φοινικοῦς 792^a 7—28. 795^b 27.
 799^a 10.
 φοῖνιξ 795^b 26—30.
 φοξός 812^a 8.
 φορά 808^a 13.
 φράζειν 806^b 1.
 φρίκη 791^a 21.
 φριξός 809^b 25. 812^b 28.
 φρίττειν 812^b 30.
 φρονεῖν 813^b 8—32.
 φρόνησις 814^b 8.
 φύλλον 797^a 14—30.
 φῦσα 800^b 2.
 φυσᾶν 810^b 15.
 φυσιογνωμονεῖν 805^a 20 —
 806^a 37. 807^a 29. 810^a 11.
 φυσιογνωμονία 806^a 22.
 φυσιογνωμώνων 805^a 18. 806^a
 14, 33.
 φύσις 796^b 6. 802^a 19. 813^b 30.
 φυτόν 794^b 13 sqq.
 φωνεῖν 804^b 25. 813^a 31,
^b 3.

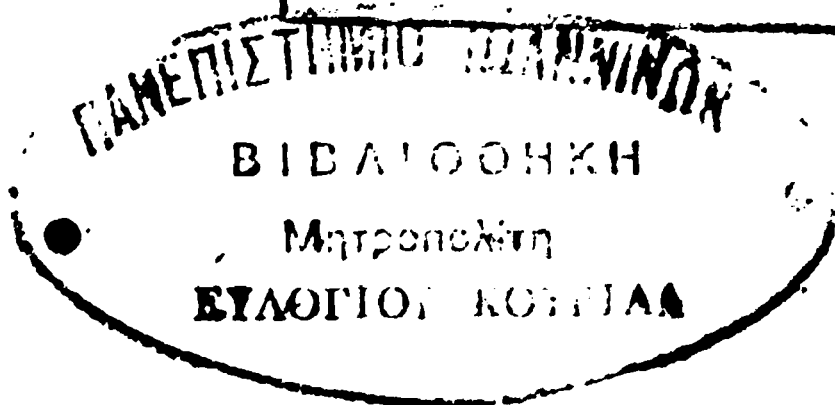
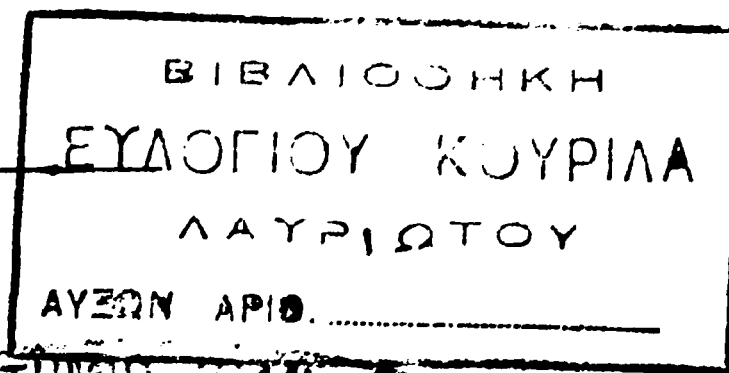
φωνή 800^a 11—29, ^b 36. 801^b
1—38. 802^a 2, 19, ^b 29 sqq.
803^a 6—42, ^b 2—27. 804^a 15
— ^b 20. 806^b 26. 807^a 13
—25, ^b 35, 813^a 31 — ^b 6.
φωνλον 803^b 24.
φῶς 791^a 15—26, ^b 7.

χαλαρός 811^a 19.
χαλκείον 793^b 6.
χαλκοειδής 793^a 26.
χαράττειν 803^a 3.
χαροπός 807^b 1, 19. 809^b 19.
812^b 5.
χαῦνος 802^a 21, ^b 8. 810^b 32.
χειλος 801^b 39. 808^a 32. 811^a
18—28.
χείρ 807^b 9. 808^a 14.
χειροθήθεια 809^a 33.
χειλιῶν 798^a 27. 799^b 12.
χήν 800^b 23.
χλωρός 794^b 27. 797^a 28.
χνοῦς 793^a 26.
χορδή 802^b 14—18. 803^a 28.
804^a 38.
χορδότονον 803^a 41.
χρησθαι 809^a 8. 813^b 12—24.
χροά 793^b 33.
χροιά 793^a 27. 806^b 3. 807^a 31
— 808^b 10. 812^a 12 — ^b 12.

χρονίζειν 794^b 26. 795^a 12.
797^b 5. 798^b 9.
χρυσοειδής 793^a 13, 16.
χρώζειν 793^b 23.
χρῶμα 791^a 1 sqq., ^b 7, 25.
792^a 32, ^b 26. 793^b 5 sqq.
794^b 20 sqq. 795^a 11, ^b 7.
801^b 25. 803^b 38. 806^b 3.
807^a 31 — 808^b 10. 812^a 12
— ^b 12.
χρῶς 797^b 4. 806^b 5.
χυλός 794^a 21. 796^a 9, 23,
^b 17, 21. 802^a 15.
χύτρα 795^b 14.
χωρίζειν 805^b 4.

ψιλος 804^b 10. 812^b 17.
ψόφος 800^a 1. 802^a 40, ^b 40.
803^a 1, ^b 12. 804^a 3.
ψυχή 805^a 10.
ψυχρός 812^a 19.

ῶμοπλάτη 807^a 34, ^b 14, 21, 30.
808^a 21.
ῶμος 809^b 27, 33. 810^b 29—37.
811^a 1, 4. 812^b 20. 813^a 11.
814^b 5.
ῶρα 798^b 30.
ῶχρόματος 812^b 8.
ῶχρότης 809^a 10.

Frontinus	Mk. 1 50	Plinius et Gargilius	Mk. 2 70
Gajus	" 2 70	Poetae latini min. Vol. I—III	" 7 50
Gellius, 2 voll.	" 3 30	Porphyrius	" 4 20
Hieronymus de viris illustr.	" 2 40	Propertii carmina	" — 60
Historia Apollonii regis Tyri	" 1 —	Quintilliani inst., 2 voll.	" 2 40
Horatii carmina	" 1 —	Quintilliani inst., lib. X	" — 30
Hygini Grom. liber	" — 75	Rutilius Namatianus	" — 75
Incert. auct. de Const. Magno	" — 60	Sallustius	" — 45
Jurisprudentiae anteiust. reliq.	" 6 75	Scriptores hist. Aug., 2 voll.	" 5 10
Justinianus	" 1 —	Senecae opera philou., 3 voll.	" 7 80
Justinus	" — 90	Senecae tragoediae	" 4 50
Juvenalis satirae	" — 45	Seneca rhetor	" 4 50
Livii opera, 6 voll. (à 1 Mark)	" 6 —	Statius. Vol. I. Silvae	" 1 80
Lucretius	" 1 50	— Vol. II. Fasc. I. Achilleis	" — 75
Macrobius	" 5 40	Suetonius	" 1 50
Martialis epigrammata	" 1 50	Taciti opera, 2 voll.	" 2 40
Martianus Capella	" 4 50	— libri minores	" — 45
Mela, Pomponius	" 1 20	Terenti comediae	" 1 20
Metrologici scriptores, 2 voll.	" 5 10	Tibulli carmina	" — 30
Mureti scripta selecta, 2 voll.	" 2 40	Ulpianus	" — 75
Ovidii opera, 3 voll.	" 2 90	Valerius Flaccus	" 1 50
Panegyrici latini	" 3 60	Valerius Maximus	" 3 75
Persius	" — 30	Velleius Paterculus ed. Halm	" 1 —
Phaedri fabulae	" — 30	Vegetius	" 3 —
Plauti comoediae, 2 voll.	" 2 70	Virgilii opera	" 1 95
Plini epistolae	" 1 20	— Bucolica et Georgica	" — 45
Plinii nat. hist., 6 voll.	" 13 20	— Aeneis	" — 90

Schulausgaben griechischer und lateinischer Klassiker mit deutschen erklärenden Anmerkungen.

	Mk.	Pf.
Aeschylus' Agamemnon. Von Rob. Enger und Gilbert. 2. Aufl.	2	25
— Perser. Von W. S. Teuffel. 2. Aufl.	1	20
— Prometheus. Von N. Wecklein. 2. Aufl.	1	80
Anthologie aus den Lyrikern der Griechen. Von E. Buchholz. 2 Bdehn.	9	—
Aristophanes, die Wolken. Von W. S. Teuffel	1	50
Arrian's Anabasis. Von Dr. K. Abicht. 2 Hefte. Mit 1 Karte	4	05
Caesaris commentarii de bello Gallico. Von A. Doberenz. 7. Aufl.	2	25
— — de bello civili. Von A. Doberenz. 4. Aufl.	1	80
Chrestomathia Ciceroniana. Von C. F. Lüders. 2. Aufl.	2	70
Ciceronis de officiis libri tres. Von J. v. Gruber. 3. Aufl.	1	50
— Laelius. Von G. Lahmeyer. 4. Aufl.	—	60
— Cato major. Von G. Lahmeyer. 4. Aufl.	—	60
— Cato major. Von C. Meissner	—	45
— Somnium Scipionis. Von C. Meissner. 2. Aufl.	—	45
— Tusculanarum disp. libri V. Von O. Heine. 3. Aufl. in 2 Heften	2	70
— de finibus bonorum et malorum. Von H. Holstein	2	70
— Rede für Cn. Plancius. Von E. Köpke. 2. Aufl.	1	20
— Rede für P. Sestius. Von H. A. Koch u. A. Eberhard. 2. Aufl.	—	90
— Rede für Sex. Roscius. Von Fr. Richter u. A. Fleckeisen. 2. Aufl.	—	90
— Rede für T. Annius Milo. Von Fr. Richter u. Eberhard. 3. Aufl.	—	90
— divinatio in Q. Caecilius. Von Fr. Richter	—	45
— Rede gegen C. Verres. IV. Bch. Von Fr. Richter u. Eberhard. 2. Aufl.	1	20
— — V. Buch. Von Fr. Richter u. Eberhard. 2. Aufl.	1	20
— — für P. Sulla. Von Fr. Richter	—	60
— Reden gegen L. Catilina. Von Fr. Richter u. A. Eberhard. 3. Aufl.	1	—
— — f. Marcellus, Ligarius u. Dolonius. V. Fr. Richter u. Eberh. 2. Aufl.	—	90
— Rede für L. Murena. Von H. A. Koch	—	75
— — üb. d. Imper. d. Cn. Pompejus. Von Fr. Richter u. Eberhard. 2. Aufl.	—	60
— Erste und zweite Philippische Rede. Von Koch u. Eberhard. 2. Aufl.	—	90
— Rede f. d. Dichter Archias. Von Fr. Richter u. A. Eberhard. 2. Aufl.	—	45
— de oratore. Von K. W. Piderit. 5. Aufl. Von Adler	4	50
— Orator. Von K. W. Piderit. 2. Aufl.	2	—
— Brutus de claris oratoribus. Von K. W. Piderit. 2. Aufl.	2	25
— Partitiones oratoriae. Von K. W. Piderit	1	—
— Ausgewählte Briefe. Von Josef Frey. 3. Aufl.	2	25
Cornelius Nepos. Von J. Siebells u. Jancovius. 10. Aufl.	1	20
Curtius Rufus. Von Th. Vogel. I. Bändchen. Buch III—V. 2. Aufl.	2	10
— — II. Bändchen. Buch VI—X. Mit 1 Karte. 2. Aufl.	2	25
Demosthenes' neun philippische Reden. Von C. Rehdantz. 1. Heft. 6. Aufl.	1	20
— — 2. Heft. I. Abth. 4. Aufl. M. 1. 50., II. Abth. Indices. 3. Aufl.	1	80
Elegie, die Römische. Von B. Volz. 2. Aufl.	1	80
Euripides' Phoenissen. Von G. Kinkol	—	75

	Mk.	Pf.
Euripides' Medea. Von N. Wecklein. 2. Aufl.	1	80
— Iphigenia im Taurierland. Von N. Wecklein	1	50
— die Bacchen. Von N. Wecklein.	1	50
Herodotos. Von Dr. K. Abicht. I. Band. 3. Aufl. 1. Heft. Buch I. nebst Finleitung und Uebersicht über den Dialekt 1 Mk. 80 Pf. 2. Heft. Buch II	1	50
— II. Band. Buch III. u. IV. 2. Aufl.	2	40
— III. Band. Buch V. u. VI. 2. Aufl. IV. Band. Buch VII. 2. Aufl. &	1	80
— V. Band. Buch VIII. u. IX. 2. Aufl. Mit 2 Karten.	1	80
Homer's Odysee. Von K. Fr. Ameis und C. Hentze. 2 Bände in 4 Hefen. 6. u. 7. Aufl. Jedes Heft à 6 Gesänge.	1	35
— — Anhang. 1. Heft 1 Mk. 50 Pf. 2., 3. u. 4. Heft	1	20
— Ilias. V. K. Fr. Ameis. 1. u. 2. Hft. à 90 Pf. 3. u. 4. Hft. u. II. Bd. 1. u. 2. Hft. &	1	20
— — Anhang. 1. Heft 1 Mk. 50 Pf. 2. Heft 75 Pf. 3., 4. u. 5. Heft &	1	20
Homer's Ilias. Von J. La Roche. 6 Hefte, je 4 Gesänge. 1—6. Heft. 2. Aufl. &	1	50
Horaz Oden und Epoden. Von C. W. Nauck. 10. Aufl.	2	25
— Satiren und Episteln. Von G. T. A. Krüger. 9. Aufl.	2	70
— Sermonen. Von A. Th. H. Fritzsche. 2 Bände.	4	40
Isocrates' ausgewählte Reden. Von O. Schneider. I. Bdchn.: Demonicus. Euagoras. Areopagiticus. 2. Aufl.	1	20
— — II. Bändchen: Panegyricus und Philippus. 2. Aufl.	1	50
Livi, Titi, ab urbe condita liber I. Von M. Müller	1	—
— — liber II. Von M. Müller	1	50
— — liber XXI (2. Aufl.) u. XXII. Von L. Wölfflin. Jedes Buch &	1	20
— — liber XXIV. Von J. Müller 1 Mk. Buch XXV von dems.	1	20
— — liber XXVI. Von F. Friedersdorff.	1	20
Lucian, ausgewählte Dialoge. Von C. Jacobitz. I. Bdchn.: Traum. Timon. Prometheus. Charon. 2. Aufl.	1	—
— — II. Bdchn.: Die Todtengespräche. Göttergespräche. Der Hahn	1	20
— — III. Bdchn.: Demonax. Der Fischer. Anacharsis	1	20
Lykurgos. Von C. Rehdantz	2	25
Lysias' ausgewählte Reden. Von H. Frohberger. I—III. Bändchen	7	50
— — kleinere Ausgabe in 1 Band [oder in 2 Hefen & 1 Mk. 50 Pf.]	3	—
Ovid's Metamorphosen. Von J. Siebelis. 2 Hefte. 11. u. 9. Aufl.	1	50
— Fasten. Von H. Peter. 2. Aufl. 2 Hefte.	3	60
Phaedri fabulae. Von J. Siebelis. 5. Aufl. Von F. A. Eckstein	—	75
Plato's ausgewählte Schriften. I. Bändchen: Die Vertheidigungsrede des Sokrates. Kriton. Von Chr. Cron. 7. Aufl.	1	—
— — II. Bändchen: Gorgias. Von J. Deuschle. 3. Aufl.	1	80
— — — Anhang	—	90
— — III. Bändchen: Laches. Von Chr. Cron. 3. Aufl.	—	60
— — III. Bändchen, 2. Heft: Eutyphron. Von M. Wohlrab. 2. Aufl.	—	45
— — IV. Bändchen: Protagoras. Von J. Deuschle. 3. Aufl.	1	20
— — V. Bändchen: Symposion. Von Hug	3	—
— — VI. Bändchen: Phaedon. Von Wohlrab	1	50
Plautus' ausgewählte Komödien. Von E. J. Brix. I. Trinummus. 3. Aufl. 1 80 — — II. Bändchen: Captivi. 3. Aufl. III. Bändchen: Menaechmi. 3. Aufl. & 1 — — — IV. Bändchen: Miles gloriosus 1 50		
Plutarch's Biographien. Von O. Siefert. I. Bd.: Philopoemen u. Flamininus — 90 — — II. Bändchen: Timoleon und Pyrrhos. 2. Aufl. 1 50 — — III. Bändchen: Themistocles und Pericles. Von Fr. Blass 1 20 — — VI. Bändchen: Aristides und Cato. Von Fr. Blass — 90 — — V. Bändchen: Agis und Kleomenes. Von Fr. Blass — 90 — — VI. Bändchen: Tiberius u. Gajus Gracchus. Von Fr. Blass — 90		
Quintilian institutio orat. liber X. Von Dr. G. T. A. Krüger. 2. Aufl. — 75		
Sophokles. Von Gust. Wolff. I—IV. Theil: Aias. 2. Aufl. — Elektra. 3. Aufl. — Antigona. 3. Aufl. — König Oidipus. (Von L. Bellermann) 1 80		
Supplementum lectionis Graecae. Von O. A. J. Hoffmann		
Tacitus' Historien. Von K. Heraeus. 2. u. 3. Aufl. 2 Bde. & — Annalen. Von A. A. Draeger. 2. u. 3. Aufl. 3 Bände & — Agricola. Von A. A. Draeger. 3. Aufl. & — Dialogus de oratoribus. Von G. Andresen. 2. Aufl. &		
Terenti Haution Timorumenos. Von W. Wagner. Phormio. Von Dziatsko & — Phormio. Von Dziatsko. Mk. 1.20. Adelpheos &		
Theokrit's Idyllen. Von A. T. H. Fritzsche. 3. Aufl. Von Hiller &		
Thukydides. Von G. Böhme. 3. u. 4. Aufl. 4 Hefte. Jedes Heft &		
Vergil's Aeneide. Von K. Kappes. 4 Hefte. 2. Aufl. & — Bucolica und Georgica. Von K. Kappes &		
Xenophon's Anabasis. Von F. Vollbrecht. 6. Aufl. 2 Bde. & — Cyropädie. Von L. Breitenbach. 3. Aufl. 2 Hefte. & 1 50 — Griechische Geschichte. Von B. Buchsenschütz. 3. Aufl. 2 Hefte & 1 50 — Memorabilien. Von R. Kühner. 2. Aufl. 1 50		

B1

